

Eva Tichy

Ilias diachronica Ny (13)

Achte Fassung

Juni 2022

Freiburg, Juli 2010

Vorbemerkungen

I.

Wenn man die homerische Ilias so nimmt, wie sie ist, stammt sie als Ganzes von einem ionischen Dichter des 8. Jahrhunderts v. Chr., der, falls er anders hieß, doch den Namen Homer am ehesten verdient. Von ‘alten’ und ‘jungen’ Teilen der Ilias kann man strenggenommen nur in dem Sinne sprechen, dass erstere deutlich mehr Altes, Traditionelles enthalten als letztere, in denen Junges überwiegt und vielleicht auch der Eigenanteil Homers fassbar wird. Wenn in der überlieferten Ilias eine Partie ‘älter’ ist als eine andere, erkennbar junge, dann insofern, als Homer das Sprachmaterial – Bauteile, Versgruppen, Verse, Vershälften, Kola – zum größten Teil aus bis auf ihn tradierter Dichtung übernommen hat.

Im eigentlichen Wortsinn alte, vor dem 8. Jahrhundert gedichtete Textpartien würde man daran erkennen, dass sie von sprachlich jungen Zügen frei sind und beispielsweise den Digamma Schwund noch nicht voraussetzen. Solche Partien sucht man in der überlieferten Ilias freilich vergebens, wenn man sich nicht mit einzelnen kurzen Stücken zufrieden gibt. Auch lassen sich die Folgen des Digamma Schwunds, wie auch die jungen Kontraktionen und Ionismen allgemein, aus den homerischen Versen nicht tilgen, weil sie fast immer durch die Regeln des Hexameters gefordert sind. Die Lage würde sich nur ändern, wenn alte Verse ursprünglich nicht im Hexameter, sondern in einem anderen Versmaß gedichtet wären, das am Versanfang und im Versinnern *Ancipitia* enthielt und bei den Silbenquantitäten mehr Freiheiten ließ. In solchen Versen hätten ehemaliges Digamma und ältere, im Epos reguläre Varianten unter Umständen durchaus stehen können.

Die Ansicht, dass der Hexameter historisch einen epischen Langvers fortsetzt, der aus der Verbindung zweier lyrischer Kurzverse erwachsen ist und seine Wurzeln in der ererbten äolischen Metrik hat, wurde im 19. Jahrhundert in zahlreichen Abwandlungen vertreten. Gehalten hat sich nur die Fassung Hermann Useners, der man heute bei Martin L. West begegnet (mehrfach, zuletzt 1987, 19). Gegen Bergk/Usener und West spricht allerdings, dass nur die zugrundegelegten Kurzverse belegt sind (*Hemiepes*, *Paroemiakus*, *Prosodiakus*), nicht aber deren postulierte Kombinationen, wenn man den Hexameter selbst

aus dem Spiel lässt. Eine neuere Hypothese hat den Vorzug, dass alle ange nommenen Vorstufen des Hexameters tatsächlich vorliegen und zudem weit verbreitet sind. Nils Berg (1978) geht von der häufigen Verbindung des chor iambischen Dimeters I/II bzw. Glykoneus mit dem Pherekrateus oder Aristophaneus aus; dieser Doppel- oder Langvers ist unter dem Namen Priapeus bekannt und wird in der Lyrik, der Chorlyrik und in der attischen Komödie, dort auch stichisch, verwendet.

Mit Bergs theoretischem Ansatz lassen sich nicht nur die Eigenheiten des homerischen Hexameters erklären, sondern auch die meisten Irregularitäten der homerischen Sprache und des Homertexts. Das immer wieder hilfreiche Erklärungsprinzip lautet ‘diachroner metrischer Zwang’. Im alten Vers konnten u.a. Wortformen und Wortverbindungen vorkommen, die eine Silbenfolge der Struktur – ∅ – enthielten. Wenn solche Silbenfolgen in den Hexameter übernommen wurden, mussten sie an einer Stelle verändert werden, sei es durch metrische Dehnung der nicht mehr zulässigen Einzelkürze, Streckung um eine zweite kurze Silbe, Kürzung einer phonologischen Länge, durch metrisch bedingten Suffixersatz oder durch Austausch einer alten Form gegen ihre junge ionische Variante.

II.

Sobald versgeschichtliche Veränderungen einmal erkannt sind, lassen sie sich auch wieder rückgängig machen. Das Ergebnis der Restitution sind Verse im alten Metrum ohne sprachlich junge Züge, genauer gesagt: Verse im epischen Fünfzehnsilbler, einer Variante des belegten Priapeus, und in homerisch-äolischer Sprache (wobei das ionische Schrift- und Lautbild beibehalten werden kann, solange sich die Silbenstruktur nicht geändert hat, also z.B. ion. η für ḥ). In einem Arbeitsbericht (Tichy 2010) wird dieses Verfahren an 582 Versen der Ilias erprobt, die angewandte Methode erläutert und begründet, der theoretische Ansatz Nils Bergs in einzelnen Punkten modifiziert und auf eine breitere materielle Grundlage gestellt. Wie sich zeigt, ist die sprach- und vers geschichtliche Methode nicht nur auf den fortlaufenden Text anwendbar, sondern liefert auch ein längst nicht mehr erwartetes Ergebnis: Von restituierbaren, in restituierte Form sprachlich durchgehend alten Partien im epischen Fünfzehnsilbler lassen sich Verse, Versgruppen und Partien unterscheiden, die von vornherein in ionischen Hexametern gedichtet sind.

Nach der dortigen Behandlung ausgewählter Textpartien (Schiffskatalog, Troerkatalog und vier Einzelszenen der Ilias) folgt nun die Ausweitung auf einen vollständigen Gesang. Dass die Wahl auf Ilias N (13) fiel, hat zwei Gründe.

Zum einen schien es ungünstig, mit dem ersten Gesang zu beginnen, in dem der Eigenanteil Homers aus kompositionellen Gründen wohl besonders hoch ist. Ilias N umfasst dagegen hauptsächlich Kampfszenen, die ein epischer Dichter, der über genügend traditionelles Material verfügte, zumindest teilweise aus diesem Fundus schöpfen konnte. Zweitens hat Christoph Michel zum N eine detaillierte philologische Untersuchung vorgelegt, in der er eigene Beobachtungen den Ergebnissen der Homeranalyse gegenüberstellt (Michel 1971). Damit ergibt sich die Gelegenheit, den restituierten Text mit unabhängigen, aus unitarischer Sicht je nach Sachlage bestätigten, als haltlos erwiesenen oder richtig gestellten Aussagen der traditionellen Analyse zu vergleichen.

III.

Für den Vergleich ist hier wohl nicht der rechte Ort, auch sollte er eher von philologischer Seite gezogen werden. Als Ersatz mag einstweilen eine Auflistung genügen, aus der hervorgeht, welche Teile sich bei der Restitution unter anderem als alt erwiesen haben (über die metrische Anpassung an den Hexameter hinaus also nicht oder nur wenig verändert sind), und welche Teile offenkundig jung sind und vielleicht von dem ionischen Dichter Homer selbst stammen. Versgeschichtlich und sprachhistorisch alt, oder zumindest nicht erkennbar jung, sind im N fast drei Viertel des Textes (72,6 %), darunter vor allem:

- a) drei stilistisch herausragende Versatzstücke zur Darstellung von Kämpfermassen (130-135, 339-344, 795-801);
- b) die ausführlich erzählte Begegnung von Idomeneus und Meriones (156-168, 240-244, 249-329);
- c) alle Reden handelnder Personen (z.T. mit kurzen Einschüben und Anpassungen an den situativen Kontext), darunter vor allem die drei Parainesen Poseidons (43-61, 95-124, 232-238) und die Parainese des Polydamas (726-744, mit neuem Schluss).

Der Anteil ganz oder teilweise junger Verse beträgt im restituierten Text des N, wie er hier vorgelegt wird, etwas mehr als ein Viertel (27,4 %). Als jung, originär ionisch und – zum Teil – von Homer selbst stammend erweist das Restitutionsverfahren:

- d) Poseidons Meerfahrt (27-31);
- e) zwei Stellen, an denen nach Vers 360 noch vom Eingreifen Poseidons erzählt wird (434 f.; 550-566; anders die Hintergrundinformation 677 f.);
- f) alle Szenen mit Beteiligung des Aineias (458-464, 476-508, 540-544);

- g) mindestens eine Szene mit Beteiligung Hektors (136-145);
- h) vier detailliert geschilderte Tötungsszenen mit Verlusten auf troischer Seite (170-205: Imbrios; 384-401: Asios und sein Wagenlenker; 427-444: Alkathoos; 545-549: Thoon).

Jung und (wenigstens teilweise) von Homer selbst hinzugefügt sind ferner kurze, kompositionswichtige oder anders begründete Einschübe, darunter vor allem

- i) geographische Angaben (4 ff., 12 f., 21 f., 32 ff.);
- k) drei zusammenfassende Übergangsverse nach der zentralen Aussage über das Verhältnis von Zeus und Poseidon (358 ff.);
- l) der Schluss der Othryoneus-Episode (381 f.);
- m) vier Verse in der Rede des Menelaos, in denen Ζεὺς ξείνιος genannt ist; in der Ilias stehen diese Verse fast völlig für sich, dagegen haben sie genaue Parallelen in der Odyssee (622-625);
- n) der Schluss der Parainese des Polydamas, mit dem sich dieser auf die aktuelle Lage bezieht (744-747).

IV.

Das Ergebnis der Restitution bestätigt weder ein analytisches noch ein streng unitarisches, wohl aber ein entwicklungsgeschichtliches Bild der homerischen Ilias, wie es – ausgehend von der metrischen Hypothese Hermann Useners (s.o.) – Rudolf Borchardt in mehreren nachgelassenen Fassungen entworfen hat, zuletzt im Grundriß zu seinen Epilegomena zu Homeros und Homer, der seit 1959 gedruckt vorliegt. In die Denkweise und Diktion dieses Außenseiters, von dem die Homerforschung wohl noch keine Notiz genommen hat, muss man sich zwar erst einlesen; auch setzt er für die Ilias eine schriftliche Abfassung als „Buch“ („Syngraphierung“) voraus und konzipiert die Vorläufer Homers („Rhapsoden“) nach mittelalterlichem Vorbild als zunftmäßig organisierte Dichtersänger, die für den eigenen Gebrauch bereits schriftliche Textsammlungen anlegten. Dem muss man sich nicht anschließen. Bemerkenswert ist aber jedenfalls, wie hier zwei unabhängige, mit unterschiedlichem Vorwissen hinterlegte und auf andersartige Beobachtungen gestützte Argumentationslinien, die von verwandten metrischen Grundhypotesen ausgehen und deren Konsequenzen aneinanderreihen, in der ‘homerischen Frage’ zum gleichen Gesamtbild führen. Borchardts letzter, ohne alle Hilfsmittel aus dem Gedächtnis niedergeschriebener Entwurf enthält neben anderen erstaunlichen Sätzen auch diese (Borchardt 1959, 52 f. [Ende 1944]):

„Sie [die ‘Iliosdichtung’] erscheint dem eindringenden Auge als eine im Einzelnen meisterhaft bedachte, im Ganzen aus reicher Phantasie geborene freie Manteldichtung, die einen andersartigen Körper rahmenartig umfaßt, aber auch als lebendiger Rahmen in ihn einwächst und überall ihn mit sich selber überwebt.

61. Dieser Körper ist ein noch rhapsodisch zusammen- und weitergeschriebener, dennoch nicht mehr ausschließlich rhapsodisch geborener und bestimmter Grundstock von Einzelstücken verschiedenartigster Verfasserschaft und sehr verschiedenen Alters. – Nicht rhapsodisch, sondern bereits dichterisch an seiner Entstehung ist, daß die Teilstücke nicht mehr mechanisch mit Hinblick auf zeitlich kausalen Anschluß aufgereiht und in den Lücken verglichen, sondern mit Hinblick auf eine vorschwebende Zielsetzung aus mannigfachen Möglichkeiten zweckmäßig gewählt und dann im Sinne eines Ganzen disponiert worden sind, auch nicht immer in grader zeitlicher Ordnung, sondern mit vorgreifenden und zurückgreifenden Brechungen des Verlaufs. ...“

62. Homeros hat die Einzelstücke des von ihm der äußern Technik nach noch rhapsodisch disponierten und syngraphierten Buches nach vielen Rücksichten hin aus der vermutlich reichen Fülle wirkungsbewiesener, glänzender, oder auch nur als Füllmittel brauchbarer Leistungen gewählt, die[,] in der aödischen Hochblüte des 10. Jahrhunderts erzeugt, in den Händen der sammelnden Rhapsoden und durch sie der Fahrenden Leute waren. ...“

V.

Zu Grundlagen und Form der Textrestitution sei an dieser Stelle nur das Nötigste angemerkt (im übrigen s. Tichy 2010).

Als Textgrundlage dient in erster Linie die Edition Arthur Ludwicks, daneben ist – mit der methodisch gebotenen Vorsicht – Martin Wests Edition benutzt. Fachliteratur zur (unitarischen) Homeranalyse wurde zum Teil bereits herangezogen, gelegentlich auch implizit berücksichtigt, aber noch ohne Abgleichung der beiderseitigen Ergebnisse.

Wenn eine restituierte 1. Vershälfte ausnahmsweise zwei Choriamben umfasst, sind hier beide – insgesamt also drei – im Druck hervorgehoben. Dieser seltene Verstyp ist, wo er auftritt, wohl bewusst gewählt und dient zur Akzentsetzung bzw. auch Absatzmarkierung. [Nachtrag zu Tichy 2010: Drei Choriamben enthält bereits der erste Vers des Musenprooimions zum Schiffskatalog, B 484; im Schiffskatalog zeigen diese Besonderheit Vers 505, 522, 546, 569, 719; im Troerkatalog Vers 851; in der Glaukos-Diomedes-Episode des Z die Verse 122, 125, 137 und 193.]

Zeichen und Notation

Metrum:	epischer Fünfzehnsilbler (= katalektischer choriambischer Tetrameter, freiere Form des Priapeus) — <i>Hexameter</i>
Sprache:	homerisches Äolisch in ionischer Aussprache — <i>Ionisch des 8. Jahrhunderts mit konventionellen Äolismen</i>
$\alpha\beta\gamma\delta$	griechische Kursive: überliefelter homerischer Wortlaut, der in den restituierten Text nicht aufgenommen wurde, bzw. sich der sprach- und versgeschichtlichen Restitution entzieht
[$\alpha\beta\gamma\delta$]	Teil des Hexameters, im restituierten Vers gestrichen
\mathbf{\alpha\beta\gamma\delta/}	im restituierten Vers ersetzt (das Überlieferte im oberen Apparat)
$\langle\alpha\beta\gamma\delta\rangle$	in den restituierten Vers eingefügt
{...}	interpolierter Vers
fett 	Choriambus
$\square \_ \square$	Tiefstrich mit Abstand: alte Versgrenze nach der 8. Silbe, die mit einer Wortgrenze zusammenfällt
$\square \_ \square$	Tiefstrich ohne Abstand: alte Versgrenze, die in eine unechte (!) Kompositionsfuge fällt (bei Unverbierungen, besonders Verbalkomposita)
+ $\square$	bei der Restitution korrigiert, z.T. mit Ed. West
* $\square$	(in Ilias und Odyssee) unbezeugt, rekonstruiert
$\square^*$	Wortform (in Ilias und Odyssee) unbezeugt, aber durch sprachliche Regeln eindeutig vorgegeben; bei Flexionsformen, aber z.B. auch bei restituiertem Verbum simplex gegenüber bezeugtem Verbalkompositum
/-s. /	silbenschließendes -s (- ζ) vor vokalischem Anlaut.

Der obere Apparat korrespondiert im wesentlichen mit \mathbf{\alpha\beta\gamma\delta/} und bietet in griechischer Kursive den überlieferten Text.

Der untere Apparat dient dazu, die Restitution bzw. den Verzicht auf eine solche zu begründen und erwägenswerte Alternativen zu nennen. Vollständigkeit der Textparallelen ist nicht angestrebt. Abkürzungen: τριθ., πενθ., ἔφθ. = τριθημιμερής, πενθημιμερής, ἔφθημιμερής; κ.τρ.τρ. = τομὴ κατὰ τρίτον τροχαῖον; bD = bukolische Diärese.

Zitierte Fachliteratur

- Berg, Nils (1978), „Parergon metricum: der Ursprung des griechischen Hexameters“. Münchener Studien zur Sprachwissenschaft 37, 11-36.
- Borchardt, Rudolf (1959), Prosa II. Nachworte und Abhandlungen. Hrsg. v. Marie Luise Borchardt unter Mitarb. v. Ernst Zinn. Stuttgart. – S. 7-108: „Grundriß zu Epilegomena zu Homeros und Homer“ [1944/45].
- Forssman, Bernhard (1974), „Zu homerisch ἄγγελίης ‘Bote’“. Münchener Studien zur Sprachwissenschaft 32, 41-64.
- Friedrich, Wolf-Hartmut (1956), Verwundung und Tod in der Ilias. Göttingen.
- Frisk, Hjalmar (1973), Griechisches etymologisches Wörterbuch. I-III. Heidelberg.
- Heitsch, Ernst (1965), Aphroditehymnus, Aeneas und Homer. Göttingen.
- LIV = Rix, Helmut, Martin Kümmel (2001), Lexikon der indogermanischen Verben. Die Wurzeln und ihre Primärstammbildungen. 2. Auflage. Wiesbaden.
- Ludwich, Arthur (1902-1907), Homeri Ilias. I. II. Leipzig.
- Michel, Christoph (1971), Erläuterungen zum N der Ilias. Heidelberg.
- Risch, Ernst (1974), Wortbildung der homerischen Sprache. 2. Auflage. Berlin/New York.
- Schwyzer, Eduard (1939), Griechische Grammatik. I. Allgemeiner Teil, Lautlehre, Wortbildung, Flexion. München.
- Strunk, Klaus (1990), „Homerisches τέμει Ilias N 707 und der Kontext N 701-713“. Glotta 68, 49-61.
- Tichy, Eva (2009), „Zwei vor-hexametrische Formeln: (εύρὺ) κρείων Ἀγαμέμνων und ζείδωρος ἄρουρα“. In: Éric Pirart, Xavier Tremblay (ed.), Zarathushtra entre l’ Inde et l’Iran. Études ... Jean Kellens. Wiesbaden. S. 313-326.
- Tichy, Eva (2010), Älter als der Hexameter? Schiffskatalog, Troerkatalog und vier Einzelszenen der Ilias. Bremen.
- Usener, Hermann (1887), Altgriechischer Versbau. Ein Versuch vergleichender Metrik. Bonn.
- West, Martin L. (1987), Introduction to Greek Metre. Oxford.
- West, Martin L. (1998-2000), Homeri Ilias. I. Stuttgart / Leipzig. II. München / Leipzig.
- West, Praef. = West (1998-2000), Vol. I, p. V-XXXVII: Praefatio.

|Ζεὺς δ' ἔπει οῦνι Τρῶας [τε] καὶ Ἐκτορα |νησὶ πέλασ|σε,
 |τοὺς μὲν ἔ|φαι| \πάρ/ τῆσι πόνον τ' \|χειν/ καὶ δῖ|ζὺν
 |νωλεμέως|, αὐτὸς δὲ πάλιν \τρέπ/ |δσσε φα|φει|νώ,
 νόσφιν ἐφ' ἵπποπόλων Θρηκῶν καθορώμενος αἰαν
 5 Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγανῶν Ἰππημολγῶν
 γλακτοφάγων, Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.
 ἐς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν δσσε φαεινώ·
 οὐ γὰρ [օ γ'] \ἀμβρό|των*/ τινὰ |φέλ|πετο |φῶν κατὰ θυμὸν
 ἐλθόντ' ἦ Τρώεσσιν ἀρηξέμεν ἦ Δαναοῖσιν.
 10 οὐδ' *ἄλας σκοπιὴν| ἔχε _ *κρεείων/ ἐνοσί|χθων·
 |καὶ γὰρ δ θαυμάζων ἥστο _ πτόλεμόν τε μάχην| τε
 ύψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ύλησσης
 Θρηϊκίης· ἔνθεν \δὲ φαίνετο/ |πᾶσα μὲν Ἱδη,
 φαίνετ' |αῦ/ Πριάμοιο πόλις καὶ |νῆφες Ἀχαι|φῶν.
 15 ἔνθ' [ἄρ' ὅ γ'] ἐξ ἀλὸς |εζετ' ίών|, _ ἐλέ|φαιρε δ' Ἀχαι|φοὺς
 |Τρωσὶ/ |δαμναμένους|, Διφὶ |δὲ κρατερῶς| \νεμέσσα/.
 |ιαύτικα δ' ἔξ| ὄρεος \βήσετο/ |παιπαλόφεν|τος

2 παρὰ – ἐχέμεν 3 τρέπεν 8 ἀθανάτων 10 ἀλαοσκοπιὴν εῖχε κρείων 13 γὰρ ἐφαί-
 νετο 14 δὲ 16 Τρωσὶν – ἐνεμέσσα 17 κατεβήσετο

3 ~ 7; 780 u.ö. #νωλεμέως, Ξ 236 u.ö. δσσε φαεινώ#; Φ 415 πάλιν etc. (sc. Athene); Θ 432 πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους#, s.d. (sc. Hera). 4 ~ Ξ 227; Ν 478, 490 ἐσορῶν (!). 7 ~ Χ 399 #ἐς δίφρον δ' (!) ἀναβάς, ebenfalls mit ion. Proklise (δέ nach dem Präpositionalausdruck); die alte Wortstellung zeigen Υ 38 #ἐς δὲ Τρῶας Ἀρης, Π 391 #ἐς δ' ἄλα πορφυρέην, Σ 245 #ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο. – Die Stellungsvariante οὐ πάμπαν ἔτι nur hier, sonst οὐκέτι πάμπαν (u.a. 701 und 761), ähnlich οὐκέτι πάγχυ (747, T 343). 9 ~ Θ 11 (ἀρηγέμεν); Ξ 265 f. ἦ +φής ως Τρώεσσιν ἀρηξέμεν εύρυοπα Ζῆν', | ως Ἡρακλῆς περιχώσατο. – Ion. Hexametervariante mit zweimaligem ἦ < ἡφέ. 10 'hielt nicht umsonst Ausschau', ~ Ξ 135 ... ἔχε _ κλυτὸς ἐννοσίγαιος#; vgl. θ 302 'Ηέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν. Wenn neben medialem ἀλάομαι ein aktives Wurzelpräsens stand (LIV 264 s.v. *h₂elh₂- 'ziellos gehen'), kann hier das Partizip vorliegen: **h₂|h₂-ént-s > uridg. *h₂|h₂-ánt-s > gr. *ἄλας 'umherirrend, ziellos schweifend' (lautlich wie τάλας < uridg. *t|h₂-ánt-s). Bei der Hexametrisierung wurde der Anklang an ἀλαός 'blind' genutzt. – *κρεείων wie A 102 u.ö., vgl. Tichy 2009, 322 ff. 11 ff. ~ Ξ 157 f. Ζῆνα (!) δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος Ἰδης | ἥμενον εἰσεῖδε (!). 12 f. Anscheinend neue Ortsangabe; in der Parallelszene des Ξ blickt Hera vom Olymp herüber. 14 ~ Υ 60 Τρώων τε πόλις etc., Θ 52 #εἰσορόων Τρώων τε πόλιν etc.; Δ 4 Τρώων _ πόλιν εἰσορόωντες# (s.d.; vom Olymp aus). 16 = 353; der Hexameter zeigt silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν im 1. Biceps. 17 ~ Ρ 743 ἔλκωσ' ἔξ ὄρεος κατὰ παιπαλόεσσαν ἀταρπόν (sc. die Maultiere). – Da der nachfolgende Kontext ein imperfektives Präteritum voraussetzt, steht κατεβήσετο nicht für \κατάβη/, sondern für \βήσετο/ 'machte sich auf den Abstieg' (← 'wollte steigen').

	κραιπνὰ [ποσὶ] προβιβάς· τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὑλη ποσσὶ ὑπ' ἄμβρότοισι*/ Ποσειδά ωνος ιόν τος.										
20	τρὶς μὲν ὁρέξατ' ίών, τέτρατον δ' ίκετο τέκμωρ, Αἴγας· ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης χρύσεα μαρμαίροντα τετεύχαται, ἄφθιτα αἰεί. ἔνθ' ἐλθὼν ὑπ' ὅχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω ώκυπέτα, χρυσέησιν ἐθείρησιν κομόωντε,										
25	χρυσὸν δ' αὐτὸς δῦνε/ περὶ – χροῖ· γέντο δ' ιμάσιθλην χρυσέην/ εὔ τυκτον, έοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου. βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'. ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἡγνοίησεν ἄνακτα· γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα δύστατο. τοὶ δ' ἐπέτοντο										
30	ρίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων· τὸν δ' ἐξ Ἀχαιῶν νῆας ἐῦσκαρθμοι φέρον ἵπποι. ἔστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης, μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἰμβρου παιπαλοέσσης· ἔνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων										
35	λύσας ἐκ Φοχέων , παρὰ δ' – άμβρόσιον \βάλ'/ εἶδαρ ἐδμεναι· ἀμφὶ δ' ἄρ/ πέδας – χρυσέας* βάλε ποσ σί/, ἀρρήκτους ἀλύτους, δφρ' ἔμπεδον αῦθι \μενούτην*/ νοστήσαντα Φάναχθ' · δ' ἐξ – στρατὸν οῖχετ' Ἀχαι Φῶν.										
19	ἀθανάτοισι	20	τὸ δὲ τέτρατον	25	ἔδυνε	26	χρυσείην	35	βάλεν	36	ποσσὶ –
	ἔβαλε χρυσείας		37	μένοιεν		38	ἄνακτα· δ'				

18 Wie 158 #κοῦφα ποσὶ (!) προβιβάς. – οὔρεα mit metrischer Dehnung, auch schon im ep. Fünfzehnsilbler. **21 f.** ~ Λ 76 f. ἥχι ἐκάστω | δώματα καλὰ τέτυκτο κατὰ πτύχας Οὐλύμπιο. – Originäre Hexameter, darin (wie 32) ion. βένθεσι λίμνης#; anders ἐν βένθεσιν ἀλός _ A 358 = Σ 36. Der Hiat am Schluss des zweiten Verses ergab sich durch Pluralisierung der Formel |ἄφθιτον αἰ|φεί#. **23-27** ~ Θ 41-45 (Ausfahrt des Zeus als vorbildhafte Parallelsszene), am Anfang und Schluss dem neuen Kontext angepasst. **23 f.** Dichtersprachlich und nach wie vor im Dual, aber erkennbar ionisch verändert (kein Digammareflex; Synizese, silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν). **23** ~ Θ 41 #ῶς εἰπὼν ὑπ' (!) ὅχεσφι etc.; Ψ 130 ζεῦξαί θ' ὑπ' (!) ὅχεσφιν, Ω 14 ζεύξειεν (!) ὑφ' ἄρμασιν (s. d.); Π 811 #πρῶτ' ἐλθὼν σὺν (!) ὅχεσφι; ι 546, λ 20, μ 5 #νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν. **24** = Θ 42; ~ B 323 u.ö. κάρη κομόωντες Ἀχαιοί#, 542 (s. d.) ὅπιθεν κομόωντες#. – Nicht für altes |ώκυπέτα|, χρυσέησι – |Φεθεύρης*/ κομάοντε; hom. -ης steht regelmäßig vor Vokal, d.h. für elidierte -ησ(i). **26-34** Ionische Partie (Genetivausgang -ou vor Konsonant und am Verschluss, anaphorisches (!) ὑπ' αὐτοῦ#, kein Dual, in Vers 34 Augment) in originären Hexametern. **27** ~ 140 f. κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ (!) | ὕλη. **29 f.** ~ Λ 532-535, s. d. **34 f.** ~ E 368 f., Θ 49 f., jeweils dem Kontext angepasst; κ 242 f. #πάρ ρ' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλεν ... | ἐδμεναι u.ä. **37** Am Verschluss ionisch modernisiert. **38** Im Hexameter mit zulässigem Hiat an κ. τρ. τρ.

Τρῶες |δὲ φλογὶ Φίσοι ἀ|Φολλέες ἡ|Φ' | \ά|Φέλλη/ |
 40 |Ἐκτορι |δί|ω/ ἄμοτον| _ μεμα|Φώτες ἔπον|το,
 |ἄ|φρομοι αὐ|ΦίΦαχοι· Φέλποντο δ' |αύτίκα νῆ|Φας/
 αἰρή|σειν, κτενέειν| δὲ παρ' _ |αῦθι/ |πάντας ἀρίσ|τους.
 |ἀλλὰ Ποσει|δάων γαιήΦοχος |έννοσίγαι|ος
 'Αργεί|ους |όρόθυ|νε/, βαθείης |έξ ἀλὸς ἐλ|θών,
 45 |Φε|Φοικώς/ Κάλιχαντι δέμας| _ καὶ ἀτειρέα φω|νήν.
 Αἴαντε πρώ|τω |προτίφη*/|, _ μεμα|Φώτε καὶ αὐ|τώ·
 „Αἴαντε, σφὼ |μέν τε |σαΦώ|σετον/ |λαΦὸν Ἀχαι|Φῶν
 ἀλκῆς |μνησαμένω|, μηδὲ _ κρυε|ροῖο φόβοι|ο.
 ἄλλῃ |μὲν γάρ ἔγωγ'| οὐ δείδια |χεῖρας ἀπ|τους
 50 Τρώων, οἵ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὄμίλω·
 ἔξουσιν γάρ πάντας ἔϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
 τῇ δ' [δῆ] αἰνότα|τον περιδεί|δια |μή τι πάθω|μεν,
 |ἵ| δ' ὅ γε [ό] λυσισώδης φλογὶ _ |Φίσος/ |ήγεμονεύ|ει,
 "Εκτωρ, δīς Δι|Φός |μεγάλοι'| _ εῦχε|ται/ πάΦις |έμ|μεν/.
 55 σφῶϊν δ' |ῶδε θεῶν| τις ἐ|νὶ φρεσὶ ποι|Φήσειε
 αὐτώ θ' |έστα|μεν/ κρατερῶς| _ καὶ ἀνωγέμεν ἄλ|λους.
 τῶ |κεν/ |έσσύμενόν| περ ἐρωή|σαιτ' ἀπὸ νη|Φῶν
 |θοΦάων/, εὶ |καί μιν Ὁλύμ|πιος |αύτὸς ἔγεύ|ρει.“
 ἢ, καὶ |σκηπανίω| γαιήΦοχος |έννοσίγαι|ος
 60 |ἄμφω/ κεκό|πων |μένεος| _ ἔμπλη|σε*/ |κρατεροῖο,

39 θυέλλῃ 40 Πριαμίδῃ 41 νῆας Ἀχαιῶν 42 αὐτόθι 44 ὕτρυνε 45 εἰσάμενος
 46 προσέφη 47 σαώσετε 53 εἴκελος 54 εὔχετ' ἐρισθενέος – εῖναι 56 ἔστάμεναι
 57 κε καὶ 58 ὀκυπόρων 60 ἀμφοτέρω – πλῆσεν μένεος

39 Vgl. Λ 297, M 40 ίσος ἀέλλῃ#. **40** Wie 80, s. auch zu O 604; vgl. H 42 u.ö. "Ἐκτορι δίω#". **41 f.** ~ B 765 #ὅτριχας οἰέτεας (s.d.); M 261 f. τὰς οἵ γ' αὐέρυνον, ἔλποντο δὲ (!) τεῖχος Ἀχαιῶν | ρήξειν; O 701 f. #Τρωσὶν δ' (!) ἥλπετο θυμὸς ... | νῆας ἐνιπρήσειν κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς, ähnlich P 495 f. – Vgl. M 69 f. ἦ τ' ἀν ἔγωγ' ἔθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι, | ... ἀπολέσθαι ... Ἀχαιούς# (Polydamas); Y 140 αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόθι νεῖκος ὀρεῖται (s.d.; Poseidon). **44** ~ 155 (u.ö.) ὡς εἰπὼν ὕτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου (!); vgl. 351 Ἀργείους δὲ Ποσειδάων _ ὄρόθυνε μετελθών. Im Hexameter ion. modernisiert. **45** ~ 216 #εἰσάμενος φθοιγγήν, 69 #μάντι εἰδόμενος; P 555 #εἰσαμένη Φοίνικι δέμας etc. – Vgl. 357 ἀνδρὶ ἐοικώς#; X 227 #Δηϊφόβῳ είκυνα δέμας etc. **46** = Π 555. **50 f.** Ion. -έβησαν statt -βαν, silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν. **50** ~ 87 #Τρῶας, τοί etc. **52** ~ 481 δείδια δ' αἰνῶς#, P 240, 242 περι(_)_δείδια; das Adverb αἰνότατον nur hier. **53** Wie 330, 688. **54** ~ 825 f. (Hektor); Φ 184 f. ἐρισθενέος Κρονίωνος | παισίν, 187 αὐτὰρ ἔγω γενεὴν μεγάλου Διὸς εὔχομαι εῖναι (Achilleus). **57** ἐρωήσαιτ(ε) im Plural; 'die anderen' (56) zählen mit. **57 f.** ~ 110. Vgl. Ξ 410, O 685 θοάων ... νηῶν#. **58** ~ 153 f. εὶ ἐτεόν με | ὕρσε θεῶν ὕριστος (Hektor). **60** Mit /-s. / am Ende des 1. Choriambus. Vgl. X 312 ὄρμήθη δ' Ἀχιλεύς, μένεος δ' ἔμπλήσατο θυμόν.

|γυῖα δὲ \θῆκ'/_| ἔλαφρά, πόδας καὶ |χεῖρας ὑπερ|θε.
 αύτὸς δ', ὡς τ' ἵρηξ ὀκύπτερος ὥρτο πέτεσθαι,
 ὃς βά τ' ἀπ' αἰγίλιπος πέτρης περιμήκεος ἀρθείς
 ὄρμήσῃ πεδίοι διώκειν ὅρνεον ἄλλο·
 65 |ῶς ἀπὸ τῶν| ἀϊξε Ποσειδά|ων ἐνοσύ|χθων.
 τοῖν δὲ γνῶ |πρόσθεν *ΟΦιλή|Fιος/ ταχὺς Αἴ|ας,
 |αῖψα δ' ἄρ' Αἴ|αντα |προτί_φη* Τελαμῶ|νος/ υίόν·
 „|Αἴαν, ἐπεί| τις \νώ/ θεῶν _ οἵ "Ολυμπον ἔχου|σι
 μάντι \FεFοικώς/ κέλεται| _ παρὰ |νηνσὶ μάχεσθαι·
 70 |Ιούδ' ὅ γε Κάλχας ἐστί, θε|οπρόπος οἴ|ωνιστής·
 |+ἴθματα γάρ| λμετόπισθεν _ κνημά|ων τε ποδῶν| τε/
 Φρῆ' ἔ|γνων ἀπίόν|τος· ἀρίγνωατοι δὲ θεοί περ·
 |καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στή|θεσσι φίλοι|σι
 |+μάλλον ἐφορμᾶται πολεμίζειν |ἡδὲ μάχεσθαι,
 75 +μαιμά|ουσι δ' ἔνερ|θε |καὶ _ πόδε* |χεῖρε θ'/ ὑπερ|θε.“
 τὸν δ' \ἀμειβόμενος| φάτο/_ Τελαμώνιος Αἴ|ας·
 „οὔτω |νῦν καὶ ἐμοὶ| περὶ _ \ἔγχεϊ χεῖρ' |ἀπτω*/
 |μαιμάτον*,| μένος δ' ὄρωρ' _ ἡὕ/, |νέρθε δὲ ποσ|σὶ
 |ἔσσυμ' |ἀμφοτέροι|ιν/ μενοινά|ω δὲ καὶ οἴ|Fος
 80 |Ἐκτορὶ \δί||ω/ ἄμοτον| _ μεμα|Fῶτι μάχεσθαι.“
 ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον
 χάρμη |ηγθόσυνοι|, τήν σφιν _ θεὸς |ἔμβαλε θυ|μοῖ·

61 ἔθηκεν 66 Οἰλῆος 67 προσέφη Τελαμώνιον 68 νῷ 69 εἰδόμενος 71 ἔχνια;
 vgl. E 778 ἴθματ' – μετόπισθε ποδῶν ἡδὲ κνημάων 75 μαιμώωσι – πόδες καὶ χεῖρες
 76 ἀπαμειβόμενος προσέφη 77 δούρατι χεῖρες ἀπτοι 78 μαιμώσιν, καί μοι μένος
 ὄρορε 79 ἔσσυμαι ἀμφοτέροισι 80 Πριαμίδη

61 = (s.d.) E 122, Ψ 772; P 541, Φ 453, μ 248 u.ö. πόδας (...) καὶ χεῖρας ὑπερθε(v)#. – S. auch zu 75. 62-64 Raubvogelvergleich in originären Hexametern. Im zweiten Vers ion. kontrahiertes ἄρθείς# statt ἀFερθείς, wie sonst nur noch ε 393. Der dritte Vers ist als ep. Fünfzehnsilbler lesbar (?όρμή|ση πεδίοι|ο διώκειν |ὅρνεον ἄλ|λο), enthält aber wohl einen Ionismus (ὅρνεον auch Hdt. II 68,4, att.). 65 Oder #|ῶς ἀπὸ \τοῦ|ιν ὥρτο/, doch müssen hier nicht nur die beiden Anführer gemeint sein. 66 Wie B 527. 67 Die Namensformel wie 321, Λ 563. 68 ~ 775 #Ἐκτορ, ἐπεί; Ξ 333 #πῶς κ' ἔοι (!), εἴ τις νῷ θεῶν, s.d. 69 Wie 45 #εἰσάμενος Κάλχαντι, s.d. 75 ~ 61, 77 ff.; E 661, Ο 542 μαιμώωσα#. 76 Vgl. u.a. Ψ 794 τὸν δ' Ἀχιλεὺς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν. 77 ff. Ionisch modernisiert (kein Dual). 77 ~ 441 u.ö. περὶ δουρί#, περὶ δούρατι (!) nur hier; 318 #κείνων ... χεῖρας ἀπτους#, hier wie H 309, Λ 169 (s. auch zu Π 244). Vgl. B 389 περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται#, bzw. Σ 414 _ ἄμφω χεῖρ(ε). 78 Vgl. u.a. Υ 80 ἐνῆκε δέ (!) οἱ μένος ἡὕ#; ~ I 610, X 388 (v.l.) καί μοι φίλα γούνατ' ὄρώρη#. Im Hexameter metrisch bedingtes ὄρορε. 80 Wie 40. 81 Ion. Formelvers ohne Dualvariante. 82 Tradierter Vers im Plural; die Anwendung auf zwei Personen verrät den ionischen Dichter.

τόφρα δὲ τοὺς ὅπιθεν γαιήσχος ὥρσεν Ἀχαιούς,
οὶ \πάρ/ |νησὶ θοῇ|σι ἀνάψυχον φίλον ἥ|τορ.
 85 τῶν δ' [άμα τ'] ἀργαλέ|ω καμάτω| _ φίλα |γυῖα λέλυν|το,
καὶ σφιν ἄχος κατὰ θυμὸν ἐγίνετο δερκομένοισι
Τρῶας, τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλω.
 τοὺς [οἵ γ'] εἰσορά|οντες ὑπ' *δφ|ρῦσι/ |δάκρυα λεῖ|βον·
οὐ γὰρ \φὰν/ φεύ|ξεσθαι ὑπὲκ| _ κακοῖ· |ἀλλ' Ἐνοσί|χθων
 90 Φρῆ|α \+μετα|Γεισάμενος| _ ὄρο|θυνε/ φάλαγ|γας.
 |Τεῦκρον ἔπι| πρῶτον καὶ Λήγιτον |ἔλθε κελεύ|ων
 |+Πηνέλεόν| τ' \έῦν/ Θόαντά τε |Δηΐπυρόν| τε
 |Μηριόνην| τ' \ήδ'| Ἀντίλοχον, μήσιτωρας ἀ|τῆς·
 τοὺς δ' γ' \ότρύ|νων/ |Γέπεα| _ πτερό|Γεντα *ποταύ|δα/·
 95 „αἰδώς, Ἀργεῖοι, κοῦροι νέοι· ὕμμιν ἔγωγε
 μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας ἀμάς·
 εἰ δ' \ύμιμες/ πολέμοιο μεθ_ήσετ' \λαργαλέου|ο/,
 νῦν δὴ |Γείδεται| \ήμαρ ὑπὸ Τρώ|εσσι δαμῆ|ναι.
 ὡ πόποι, ἡ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
 100 |δΓεινόν, δού| ποτ' ἔγωγε _ \τελέ|εσθαι/ |ἔφασ|κον,
 Τρῶας ἐφ' ἡμετέρας ἴεναι νέας, οἱ τὸ πάρος περ
 \?*\φυζά|κεσσ/ |ἔλαφοι|σι |ΓέΦιξαν*/, |αἴ τε καθ' \ήλην
 θώων |παρδαλίων| τε λύκων τ' \ή|ϊα πέλον|ται
 αὔτως ἡλάσικουσσαι ἀνάλικιδες, |ούδε| ἔπι χάρ|μη·
 105 ὡς Τρῶες |πάρος/ γε μένος| _ \ήδε/ |χεῖρας Ἀχαι|Γῶν
 μίμνειν |ούκ ἐθέλεσ|κον ἐν|αντίον, οὐδ' |ηβαιόν.

84 παρὰ 88 ὀφρύσι 89 ἔφαν 90 μετεισάμενος κρατερὰς ὕτρυνε 92 Πηνέλεών θ'
 ἥρωα 93 καὶ 94 ἐποτρύνων – προσήνδα 97 ὑμεῖς – λευγαλέοιο 100 τελευτήσεσθαι
 102 φυζακινῆς – ἐοίκεσσαν 105 τὸ πρίν – καὶ

83 ~ O 525 #τόφρα δὲ τῷ ἐπόρουσε; κ 449 #τόφρα δὲ τοὺς (!) ἄλλους ἐτάρους. – Ionisch (Artikel). 84 Wie 123. 85 ~ H 6 πόντον ἐλαύνοντες, καμάτω δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται, s.d. 87 ~ 50 #Τρῶων, οἵ etc.; hier mit τοί, um die Einzelkürze im 1. Biceps zu vermeiden. 88 ~ 658 δάκρυα λείβων#; ὀφρύσι(v) steht in der Ilias immer an dieser Versstelle. 90 ~ P 285; wie 44 ὕτρυνε, vgl. 351 ὄροθυνε. 92 f. ~ 478 f. 93 = 479. 94 = 480, P 219. 95 ~ E 787, Θ 228 #αἰδώς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα. – Hier der Situation entsprechend abgeändert, s. Michel 1971, 40 mit Anm. 100; ähnlich #αἰδώς, Ἀργεῖοι O 502, s.d. 96 ~ 101 ἐφ' ἡμετέρας ἴεναι νέας (!); I 230 f. σαωσέμεν ἡ ἀπολέσθαι | νῆας; π 98, 116 #μαρναμένοισι πέποιθε. 97 ~ 114, 116, 118. 99 = O 286, Y 344, Φ 54; ~ A 254, H 124 ὡ πόποι, ἡ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει (s.d.). 100 Vgl. A 204 τὸ δὲ καὶ _ τελέεσθαι δίω#. – Wie 375 πάντα τελευτήσεις. 101 ~ 96 νέας (!) ἀμάς#; anders Ω 199 #κεῖσ' ἴεναι ἐπὶ νῆας (Priamos), 298 #νῆας ἐπ' Ἀργείων ἴεναι (Hekabe). 102 φυζακινός nur hier; vgl. Frisk II 1006 „wie von *φύζαξ“. – |ΓέΦιξαν*/ wie μέμασσαν bzw. ἵσαν ‘wussten’, entsprechend der 3. Du. (F)ἐ(Φ)ίκτην. 105 ~ 101; wie 318 _ καὶ etc.

νῦν ^{+δὲ} ξέκαιθεν πόλιοι _ [κοίλης] ἐπὶ |νηυσὶ μάχονται
 |ήγεμόνος| \?νείκεσσι μεθημοσύνῃ/ τε λαζῶν,
 οἵ \τῷ ἐρίσσαντες*/ ἀμυνέμεν |ούκ ἐθέλουσι
 110 νηζῶν |ώκυπόρων!, ἀλλ' <αύτοί> κτείνονται ἀνὰ \σφάς/.
 ἀλλ' εἴ δὴ καὶ |πάμπαν ἐτῇ|τυμον |αῖτιός ἐστι
 ἥρως |Ἄτρεξίδης, εύρὺ _ *κρεείων/ |Ἀγαμέμνων,
 \ἐπεί ρ' ἀτίμησε/ ποδώκεα |Πηλεξίωνα,
 \άμμε/ γ' οὐ πῶς |έστι μεθιέμεναι πολέμοιο.
 115 \άκειώμεθα* |θᾶσσον· ἀκεσταί |τοι φρένες ἐσθλῶν.
 \ύμμες δ' οὐ τι/ |καλὰ μεθίετε |θιούριδος ἀλικῆς
 [πάντες] ἄριστοι ἐόντες ἀνὰ| _ στρατόν. |ούδέ κ' |ἔγωγε
 |ἀνδρὶ μαχεσσαίμην, ὃς τις _ πολέμοιο μεθεύη,
 \λυγρῷ |ῆμμι δὲ δὴ |νεμεσσάομαι/ περὶ κῆρι.
 120 [\ω] πέποινες, τάχα δῆ| τι κακὸν ποιήσετε +μέζον
 |τῇ/ μεθημοσύνῃ| ἀλλ' ἐν _ φρεσὶ |θέσθε ξέκαστος
 +αἰδόα καὶ| νέμεσιν· δὴ γὰρ \νεῖκος μέγ/ |δρωρε.
 "Εκτωρ δὴ |πὰρ |νηυσὶ βοζήν| _ ἀγαθὸς πολεμίζει
 |καρτερός, \έριρηξε/ δὲ πύλας καὶ |μακρὸν ὀχῆ|φα.“
 125 |ώς ρά κελευτιάων γαιήφοχος \όρσ/ | Ἀχαιούς.
 ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς |σταντο φάλαγγες
 καρτεραί, ἀς |οὔτε κ' |Ἀρης| _ \όνόσσαιτο/ μετελθών
 |οὔτε κ' |Ἀθηναίη λαζοσσόφος· οἱ γὰρ ἄριστοι
 κρινθέντες Τρῶάς τε καὶ |Ἐκτορα δῖον ἔμιμνον,

107 meist δ' ἔκαθεν; Edd. ^{+δὲ} ἔκάς⁺   108 κακότητι μεθημοσύνησι   109 κείνω ἐρίσαν-
 τες   110 αύτάς   112 κρείων   113 οὔνεκ' ἀπητίμησε   114 ἡμέας   115 ἀλλ' ἀκεώμεθα
 116 ὑμεῖς δ' οὐκέτι   117 οὐδὲ ἄν   119 λυγρὸς ἐών· ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι   121 τῇδε
 122 μέγα νεῖκος   123 παρὰ   124 ἔρρηξεν   125 ὠρσεν   127 οὔτ' ἄν κεν – ὄνόσσαιτο

107 = E 791 (δὲ ἔκας), s.d.; O 743 κοίλης _ ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο#.   108 'Streitereien' (?).
 Vgl. 121 μεθημοσύνῃ; ~ B 368 ἦ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίη πολέμοιο; ω 455 ὑμετέρη
 κακότητι ... τάδε ἔργα γένοντο.   110 Wie O 662, s. zu N 121 f.   113 Vgl. z.B. Π 206
 ἐπεί ρά τοι ὥδε κακὸς _ χόλος ἔμπεσε θυμῷ# (Achilleus). – Im Hexameter ion. οὔνεκ(α).
 Nach αῖτιος steht sonst ein Relativsatz mit oder ohne τε, vgl. u.a. T 86-89.   118 f. Vgl.
 237 – ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν#.   121 f. ~ O 661 f. αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ | ἄλλων ἀν-
 θρώπων, ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἔκαστος# (s.d.).   124 ~ 127 #καρτερά; M 291 #τείχεος ἔρρη-
 ξαντο (!) πύλας etc.   125 ~ 83.   126-128 Altes Stück, in den ion. Kontext eingepasst.
 126 ~ B 558 σταντο etc., Δ 281 u.ö. κίνυντο etc. – Im ion. Plural auch 313 #Αἴαντές (!)
 τεδύω, anders z.B. Z 436 #ἀμφ' Αἴαντε δύω.   127 ~ Δ 539 ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνήρ –
 ὄνόσσαιτο (!) μετελθών. Vgl. 128 οὔτε κ' und die Variante P 398 f. ἄγριος· οὐδέ κ' |Ἀρης
 λαοσσόος οὐδέ κ' |Ἀθήνη | τόν γε ίδουσ' ὄνόσσαιτ(o) (!), ähnlich Y 358 f. – Im Hexameter
 stehen ἄν und κεν nebeneinander, wie sonst nur i 334 und in dem Versanfang #δφρ' ἄν
 μέν κεν/κ(ε) Λ 187, 202 (s.d.), ε 361, ζ 259.   128 ~ Λ 658 οἱ (!) γὰρ ἄριστοι#, s.d.

- 130 φράξαντες δόρυ |δουρί, σάκος| _ σάκε|ϊ προθελύμ|νω·
 ἀσπὶς \ρ' / |ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, \ἄν|δρα/ δ' ἀνήρ·
 ψαῦον δ' |ίπποκομοι| κόρυθες λαμ|προῖσι φάλοι|σι
 νευόντων, ὡς |πυκνοί ἐφέ|στασαν \?|ἄλλοθεν ἄλ|λος/.
 |ἔγχεα δὲ| πτύσσοντο θρασειά|ων ἀπὸ χει|ρῶν
- 135 |μακρά· τοὶ/ δ' ἵθὺς φρόνεον|, _ μέμα|σαν δὲ μάχεσ|θαι.
 Τρῶες δὲ |πρό|τυψαν*/ ἀξο|λέες, |ἄρχε δ' ἄρ' |Ἐκτωρ
 ἀντικρὺ μεμαώς, δλοοίτροχος ὡς ἀπὸ πέτρης,
 ὃν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάρροος ὥσῃ,
 ρήξας ἀσπέτῳ ὅμβρῳ ἀναιδέος ἔχματα πέτρης·
- 140 ὕψι δ' ἀναθρώσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ
 ὅλη· δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον, ἔως ἕκηται
 ἰσόπεδον· τότε δ' οὐ τι κυλίνδεται, ἐσσύμενός περ·
 ὡς |Ἐκτωρ εἴως μὲν ἀπείλει μέχρι θαλάσσης
 ἥεια διελεύσεσθαι κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
- 145 κτείνων. |δ δ' ἐ|πεὶ/ πυκινῆσ| _ ἐνίκυρσε φάλαγ|ξι,
 στῇ [ρά] μάλ' ἔγχριμ|φθείς· |ἀτάρ/ ἀν|τίοι |υῖ|费ες Ἀχαι|费ων
 νύσσοντες |ξί|φεσσι* καὶ |ἔγχεσσι*/ |ἀμφιγύοι|σι
 |费ῶσαν ἀπὸ |σφέων/· δ δ' |ἐξ_οπίσσω*/ πελεμίχ|θη,
 ἥσσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
- 150 „Τρῶες |καὶ Λύκιοι| καὶ Δάρδανοι |ἀγχιμαχη|ταί,
 |παρμένετ· οὐ| τοι δηρὸν ἐμὲ σχή|σουσι Ἀχαι|费οί,

131 ἄρ' (v.l. Cert. 196) – ἀνέρα 133 ἀλλήλοισιν 135 σειόμεν· οἱ 136 προύτυψαν
 141 Ed. West; v.l., Ed. Ludwig δφρ' ἄν 144 Aristarch, Edd.; überl. ρεῖα δ' ἐλεύσεσθαι
 145 ἀλλ' ὅτε δὴ 146 οἱ δ' 147 ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν 148 σφείων – χασσάμενος

130 Der Versanfang ist dem Kontext angepasst; ursprünglich wohl #φράξαν nach einer Hauptsatzeinleitung. **131-133** = Π 215-217. **133** ~ 708, s.d.; Ο 703 οἱ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν; vgl. u.a. N 551 f. Τρῶες δὲ περι_σταδὸν ἄλλοθεν ἄλλος | οὔταζον σάκος, I 311 παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος#. **134 f.** ~ Λ 571 ff. τὰ (!) δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν | ἄλλα μὲν ἐν σάκεῃ μεγάλῳ πάγεν ὅρμενα πρόσσω, | πολλὰ δέ; Ψ 714 f. τετρίγει δ' ἄρα νῦτα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν | ἐλκόμενα στερεῶς. **134** ‘waren geschichtet’, d.h. ‘lagen auf mehreren Ebenen hinter- und übereinander’. **135** ~ 558 #σειόμενον ἐλέλικτο, sc. ἔγχος; vgl. 339 f. ἔγχείησι | μακρῆσ(ι), 168, 830 δόρυ μακρόν, 177 ἔγχει μακρῷ#, 497 #μακροῖσι ξυστοῖσι. – Im Hexameter metrisch passendes #σειόμεν(α), das mit πτύσσοντο semantisch schwer vereinbar ist. **136** = Ο 306, Ρ 262. Im Hexameter ion. προύτυψαν. **137-142** Felssturz-Gleichnis in originären ionischen Hexametern. **144** In der inhaltlich passenden Version Aristarchs erkennbar ionisch (#ρέα mit Synizese). – Vielleicht die narrative Hexametervariante zu *#费ῆα διέλθοιμι* in einer verlorenen Prahlrede, vgl. K 492 #ρεῖα διέλθοιεν. **146** ~ Υ 373 f. οἱ δ' ἀντίοι ἔγχει ἄειραν | Τρῶες. **147** = Ο 278, Ρ 731. **148** = Δ 535 (s.d.), Ε 626. – Wie 688 #ώσαι ἀπὸ σφείων. **149** = Μ 439; ~ Λ 275 u.ö. ... Δαναοῖσι etc. **150** = Θ 173.

- |καὶ μάλα πυργηδὸν σφέας – |Ἀντίοι/ ἀρτύναντες,
|ἀλλ', ὁφίωι, \χάσσονθ'/ ὑπ' ἔγχεος, |εὶ ἐτεφόνι με
|ῶρσε θεῶν| \ἄριστος/, ἐρίγδουπος πόσις "Ηρης."
155   ως εἰπών ὡτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
|Δηϊφοβοῖς| δ' ἐν τοῖσι μέγα φρονέων| \βεβήκει/
|Πριαμίδης|, πρόσθεν δ' \έχ'/ ἀσπίδα |πάντοσε Φίσην,
κοῦφα [ποσὶ] προβιβάς καὶ ὑπασπίδια προποδίζων.
|Μηριόνης| δὲ \τοῖ' ἀκόντισσε*/ |δουρὶ φαεινῷ,
160   καὶ \βάλ' |οὐχ ἄλιον|/ κατ' ἀσπίδα |πάντοσε Φίσην
\ταυρέην*. τῆς δ' |οὐ διέλασσ'| _ αἰχμήν/, |ἀλλὰ πολὺ| πρὶν
ἐν καυλοῖ \Φάληγη/ δολιχὸν| _ δόρυ. |Δηϊφοβοῖς| δὲ
ἀσπίδ' \εὔκυκλον/ σχέθ' ἀπὸ _ Φλέο, |δεῖσε δὲ θυμοῖ
ἔγχος |Μηριόναιο δαΐφρονος· αὐτὰρ [ὅ γ'] ἥρως
165   ἀψ \ἀγιχάζεθ'* ἐταίρων ἐς _ Φέθνος/, |χώσατο δ' αἰνῶς
|ἀμφότερον|, νίκης τε καὶ _ |ἔγχεος, δι +ξυνΦάξε.
|βῆ δ' \ἵμεναι/| παρὰ [τε] κλισίας καὶ |νῆφας ἈχαιΦῶν
οἰσόμενος |ἔγχος/, δῖοι _ \έν κλισίῃ/ λέλειπτο.
οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἀσβεστος ὄρώρει.
170   Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα,
Ἴμβριον αἰχμητήν, πολυίππου Μέντορος νιόν·

152 αύτοὺς	153 χάσσονται	154 ὕριστος	156 ἐβεβήκει	157 ἔχεν	159 αύτοῖο
τιτύσκετο	160 βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε	161 ταυρείην· τῆς δ' οὐ τι διήλασεν			162 ἔάγη
163 ταυρείην – v.l. σχέτ'	165 ἐτάρων εἰς ἔθνος ἔχάζετο			166 ξυνέαξε	167 ιέναι
168 δόρυ μακρόν – κλισίηφι					

152 ~ M 43, 86; vgl. 146 ἀντίοι. Im Hexameter steht das erweiterte Reflexivum, um die Mitteldiärese zu überbrücken. **153** ~ 375 #εὶ ἐτεὸν δή; E 104 εὶ ἐτεόν με#, M 217 ... γε#, Ξ 125 ... περ#. – Im 1. Longum des Choriambus steht formelhaft εὶ vor Vokal. **154** Im Hexameter ὕριστος zur Vermeidung der Einzelkürze im Biceps; wie Π 521 u.ö. **155** Ionischer Iteratvers (kein Digammareflex, Genetivausgang -ou#). **156** ~ Λ 296; wie X 21. **157** = 803. Im Hexameter mit hiattilgendem νῦ ἐφελκυστικόν. **158** Wie 18. **159** Wie 370 #Ιδομενεύς etc.; vgl. 183 u.ö. ἀκόντισε (!) δουρὶ φαεινῷ#, z.T. vor #καὶ βάλεν. – Im Hexameter τιτύσκετο zur Füllung des 3. Biceps. **160** ~ Λ 350. – Vgl. 410 f., 505 mit (οὐδ') ἄλιον; ion. (!) οὐδ' ἀφάμαρτε sonst nur am Verschluss. **161** ~ Π 318 διήλασε (!) χάλκεον ἔγχος#. **162** ~ P 607. **163** ~ Y 261 f. σάκος μὲν ἀπὸ ἔο χειρὶ παχείῃ | ἔσχετο (!). – Vgl. 715 u.ö. (#)ἀσπίδας εύκύκλους. – Im Hexameter δεῖσε ohne Digammawirkung. **165** Wie Π 817; ~ 533, 566 u.ö. #ἀψ δ' ... ἔχάζετο (!). **166** ~ 257 κατεάξαμεν, s.d. **167** = 208, Θ 220; vgl. Y 32 #βὰν δ' Ίμεναι. – τε ist zur Füllung des 2. Biceps eingeschoben, anders A 306. **168** ~ 248 #οἰσόμενος; vgl. 256 f. εἴ τι τοι ἔγχος ἐνὶ _ κλισίῃσι λέλειπται, | οἰσόμενος; wie 830. – Im Hexameter dichtersprachl. κλισίηφι (nur hier). **169** = 540. – Ion. Hexameter mit Artikel (!), formelhaft verwendetem μάρναντο und formelhafter 2. Vershälfte. **170** ~ M 378 #Αἴας etc. **171** ~ 197 #”Ἴμβριον. – In alter Technik improvisierte Namensformel; Imbrios tritt nur in dieser Szene auf.

ναῖε δὲ Πήδαιον, πρὶν ἐλθεῖν νῖας Ἀχαιῶν,
κούρην δὲ Πριάμοιο νόθην ἔχε Μηδεσικάστην.
175   \έπεὶ δ' |οῦν/ Δαναῶν| \μόλον* _ νῆφες/ |άμφιξέλισσαι,
    ἄψ ἐς |Γίλιον ξλιθε, με|τάπρεπε δὲ| Τρώεσσι,
    |ναῖε δὲ πάρι| Πριάμοι, \δς _ τίε/ |Γίσα τέκεσσι.
    τόν ρ' νιὸς Τελαμῶνος ύπ' οὔατος ἔγχει μακρῷ
    νῦξ', ἐκ δ' ἐσπασεν ἔγχος· δ' αὐτ' ἐπεσεν μελίη ὡς,
    η τ' ὄρεος κορυφῇ ἔκαθεν περιφαινομένοιο
180   χαλκῷ ταμνομένη τέρενα χθονὶ φύλλα πελάσσῃ·
    ώς \πέσ', |άμφι δέ Φοῖ| βράχ' \έντεα/ |ποικίλα χαλκῷ.
    Τεῦκρος δ' ὀρμήθη μεμαξώς| _ ἀπὸ |τεύχεα δῦσσαι·
    “Ἐκτωρ δ' ὀρμηθέντος ἀκόντισσε*/ |δουρὶ φαεινῷ·
    ἀλλ' δ \γ/ |άντα Γιδῶν| \άλευθατο/ |χάλκεον ἔγχος,
185   [τυτθόν,] δ δ' Ἀμφίμαχον, Κτεάτοι'| _ \νιόν/ |Ἀκτορίωνος,
    νισόμενον πόλεμόνδε κατὰ στῆθος βάλε δουρί·
    δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
    “Ἐκτωρ δ' ὀρμήθη κόρυθα| _ κροτάφοις ἀραρυῖαν
    |κρατὸς ἀφαρ|πάξαι μεγαλήτορος Ἀμφίμαχοιο·
190   Αἴας δ' ὀρμηθέντος δρέξατο |δουρὶ φαεινῷ
    |Ἐκτορος· ἀλλ' οὐ πῃ χροὸς _ |φείσατο, πᾶς| δὲ [άρα] χαλκῷ
    \σμερδνῷ*/ κεκάλυφθ· δ δ' ἄρ' ἀσπίδος |όμφαλὸν οὐτα,
    ώσε δέ μιν σθένει μεγάλω· δ δὲ χάσσατ' ὄπισσω
    νεκρῶν ἀμφοτέρων, τοὺς δ' ἔξειρυσσαν Ἀχαιοί.
195   Ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στιχίος δῖος τε Μενεσθεὺς

174 αὐτάρ ἐπεὶ – νέες ἥλυθον   176 δέ μιν   181 πέσεν – τεύχεα   183 ἀκόντισε
184 μὲν – ἥλεύατο   185 νῖ'   192 σμερδαλέω

172 ~ I 403, X 156 #τὸ (!) πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν etc.   174 ff. = O 549 ff.   174 Wie 810 ἐλθέ; vgl. O 720 f. #νῆας ἐλεῖν, αὖ δεῦρο ... μολοῦσσαι | ήμīν πτήματα πολλὰ θέσσαν (Hektor). – Im Hexameter nur #(Subjekt) δ' ἐπεὶ οὖν, u.a. N 1.   176 ~ O 439 #ἰσα φίλοισι τοκεῦσιν ἐτίομεν.   178 ~ M 395 ... ἔγχος· δ δ' _ ἐσπόμενος πέσε δουρί#.   178-180 ~ Δ 482-487 (Pappelgleichnis).   181 ~ M 396, Ξ 420 ἀμφὶ δέ etc., der Versanfang variiert.   182 ~ 188.   183 ~ 190; \ἀκόντισσε*/ etc. wie 516 u.ö.   184 = 404, 503; Formelvers mit der Variante καὶ τὸ μὲν ἄντα ιδῶν ἥλεύατο φαίδιμος “Ἐκτωρ (X 274).   185 Wie P 306 #τυτθόν· δ δὲ Σχεδίον.   186 ~ Θ 313 #ἰέμενον etc., O 420 κατά etc.; O 577 νισόμενον πόλεμόνδε βάλε στῆθος παρὰ μαζόν. – Originärer dichtersprachlicher Hexameter.   187 ~ 373 u.ö. – Ion. Formelvers mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν und anaphorischem αὐτός.   188 ff. ~ 182 f.   189 ~ 203 κεχολωμένος Ἀμφίμαχοιο#. – Die kontrahierte Variante von hom.-äol. κράτος (< *krāhatós) kann ebenfalls alt sein. Im Hexameter kontextbezogen ergänzt.   191 ~ Λ 65 πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ#. – Im Hexameter ohne Digammareflex.   191 f. Wie M 463 f. χαλκῷ | σμερδαλέω.   193-196 Ionisch (194, 196 Plural statt Dual, 196 /-s-/ statt /-ss-/).   193 ~ M 224 #ρηξόμεθα σθένει μεγάλω.

άρχοι Ἀθηναίων κόμισαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
 Ἰμβριον αὗτ' Αἴαντε, μεμάστε θούριδος ἀλκῆς·
 ὃς τ' [δύ] αἰγα λέγοντε κυνῶν| ύπὸ |καρχαροδόνιτων
 ἀρπάξαντε φέρητον ἀνὰ ρhw|πήγια πυκνά,
 200 |ὕψι| ύπερι γαίης μετὰ _ γαμφηλῆσι ἔχοντε,
 |ώς ῥα τὸν \ψ|ψι/ ἔχοντε _ \δύ/ Αἴαντε κορυστὰ
 |τεύχεα συλήτην. κεφαλὴν δ' ἀπαλῆς ἀπὸ δειρῆς
 κόψεν Ὄιλιάδης, κεχολωμένος Ἀμφιμάχοιο,
 ἥκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἐλιξάμενος δί' ὄμιλου·
 205 |Ἐκτορος δὲ πρόσθε ποδῶν| _ κάππεσ/ |ἐν κονίῃσι.
 |καὶ τότε δὴ |Ποσειδάων _ περὶ |κῆρι χολώθη/
 νίωνοι πεσόντος ἐν _ αἰνῇ |δηϊστῆτι,
 |βῆ δ' \μεναι/ | παρὰ [τε] κλισίας καὶ |νῆσας Ἀχαι|ψῶν
 |ότρυνέων| Δαναούς, Τρώεσσι [δὲ] |κήδεα |τεύχων/.
 210 |Ἴδομενεὺς| δέ [ἄρα] Φοί δουρι_ κλυτὸς |ἀντιβόλησε
 ἐρχόμενος παρ' ἐταῖρον, ὅ οἱ _ νέφον |ἐκ πολέμοιο
 |ἔλθε, κατ' ἵγινύην βεβλημένος |δέξε| χαλικῷ.
 τόν |ρ'/ |ἐταῖροι +ενεγκον, ὅ δ' _ ιητροῖς ἐπιτείλας
 |ἱε κλισίηνδ/· ἔτι γάρι _ πολέμοιο μενοίνα
 215 |ἀντιάν*. τὸν |δὲ \προτίφη*| _ *κρεείων/ |ἐνοσίχθων,
 |μεισάμενοι| φθογγήν Ἀνδραίμονος |υῖτι Θόαντι,
 δς πάσῃ Πλευρῶνι καὶ _ αἰπεινῇ Καλυδῶνι
 Αἵτωλοῖσι Φάνασσε, θεὸς δ' ὡς |τίετο δῆμοι·
 „|Ἴδομενεῦ|, Κρητῶν βουληφόρε, |ποῦ τοι ἀπειλαὶ
 220 οἴχονται, |ἄς/ |Τρωσὶ ἀπείλεον |υῖτες Ἀχαι|ψῶν;“

200 ύψοι 201 ύψοι – δύω 205 Ἐκτορι δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν 206 περὶ κῆρι
 Ποσειδάων ἔχολώθη 208 ἴεναι 209 ἔτευχεν 213 μὲν – ἔνεικαν 214 ἥειν ἐς κλισίην
 215 ἀντιάν – προσέφη κρείων 220 τὰς

197 Dahinter steht wohl ein alter Vers \τὸν δ'/ Αἴαντε \δύω, μεμαζῶτε/ |θούριδος
 ἀλκῆς, vgl. u.a. E 519 #τοὺς δ' Αἴαντε δύω; die metrische Variante μεμᾶστε nur hier,
 auch μεμᾶστες nur B 818 (s.d.). Der Hexameter beginnt mit dem Namen des Gefallenen,
 s. zu 171. 198 ~ K 360, s.d. 199 ~ Ψ 122 διὰ ρωπήια πυκνά#. 201 Wie Σ 163 _ δύω
 etc. 202 ff. ~ Λ 146 f. 204 Originärer ion. Hexameter (ἐλιξάμενος ohne Digamma-
 wirkung, Genetiv auf -ου#). 205 'fiel vor Hektors Füßen hinunter in den Staub', vgl.
 548 f. ἐν κονίῃσι | κάππεσεν. Im Hexameter steht #Ἐκτορι für reguläres #Ἐκτορος,
 weil vor δέ eine Doppelkürze benötigt wird. Vgl. Y 324, Ω 510 προπάροιθε ποδῶν Ἀχι-
 λῆος und Π 742, χ 4 #αύτοῦ (!) πρόσθε ποδῶν, Y 441 (s.d.) #αύτοῦ (!) δέ προπάροιθε
 ποδῶν; s. auch zu Φ 600 f. #αύτῷ (!) ... | ἔστη (!) πρόσθε ποδῶν. 207 ~ 522 υῖος ἐοῖο
 πεσόντος ἐνὶ κρατερῇ ύσμίνῃ (s.d.). 208 = 167. 210 ~ 246. 214 Vgl. 294 κλισίην-
 δε. 216 ~ Β 791 εῖσατο δὲ φθογγήν υῖον _ Πριάμοιο Πολίτῃ. 217 ~ Ξ 116 #ώκεον (!) δ'
 ἐν Πλευρῶνι etc., s.d. – Im Hexameter an den Kontext angepasst. 218 ~ Π 605 u.ö.

τὸν δ' αὗτ' Ἰδομενεὺς| Κρητῶν _ ἀγὸς |ἀντίον αὐδα·
 „[ω] Θόαν, |οῦ τις ἀνὴρ| νῦν αἴτιος, |δσσον ἔγω|γε
 γινώσκω· πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα πτολεμίζειν.
 |Νοῦ τιν' ἀκήριον δέος _ ἵσχει/, |οὔτε τις ὄκνω
 225 Φείκων |ἀνδύεται| \?πολέμοι' ἔξ/· |ἰάλλα που οὔτω
 μέλλει [δή] φύλον |ἔμμεν/ |ύπερμενέϊ Κρονίωνι
 νωνύμους \όλέσθαι/ |ἀπ' Ἀργεος |ἐνθάδ' Ἀχαιοῖούς.
 |ἰάλλα Θόαν|, καὶ γὰρ [τὸ] πάρος _ μενεδήιος ἥσιθα,
 ὅτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον, \δν/ _ μεθιέντα Φίδηια·
 230 τῷ νῦν μῆτε |λῆγε/ |κέλευ|έ τε |φωτὶ Φέκάστω.“
 τὸν δ' |ἄμείβετ'/ |ἔπειτα Ποσειδά|ων ἐνοσί|χθων·
 „|Ιδομενεῦ|, μὴ κεῖνος ἀνὴρ |ἔτι νοστήσειε
 |ἐκ ΤροΦίνη|, ἀλλ' αὐθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο,
 δς τις [επ'] |ῆματι τοῖ|δε Φέκων |μάχης μεθιή|η*.
 235 |ἀλλ' ἄγε τεύχεα [δεῦρο] λαβὼν _ |θι· |ταῦτα δ' ἄμα| χρὴ
 σπεύδειν, |αἱ κ' ὅφελοις [τι] γενώμεθα |καὶ δύ' ἐόντε.
 συμφερ|τῇ δ' ἀρετῇ| πέλει _ ἀνδρῶν |καὶ μάλα λυγρῶν·
 νῷ [δὲ] |καὶ κ' ἀγαθοῖσι ἐπισταίμεσθα μάχεσθαι.“
 ὡς Φει|πῶν δ μὲν αὐτις \βῆ/_ θεὸς |άμ πόνον ἀνδρῶν·
 240 |Ιδομενεὺς| δ' ὅτε [δή] κλισίην εὔτυκτον ἕκανε,
 |δύσετο τεύχεα [καλὰ] περὶ _ χροῦ, |γέντο δὲ δοῦρε,

224 οὔτε τινα δέος ἵσχει ἀκήριον   225 πόλεμον κακόν   226 εἶναι   227 νωνύμους
 ἀπολέσθαι; v.l. νωνύμους   229 ὅθι   230 ἀπόληγε   231 ἡμείβετ'   234 μεθίησι
 μάχεσθαι; v.l. μεθιησι, μεθίησι; Ed. West +μεθιησι   239 ἔβη

221 = 259, 274, 311, Δ 265. 224 ~ (s. d.) E 812 #ἡ νύ σέ που δέος ἵσχει ἀκήριον (Athene), 817 οὔτε τί με δέος ἵσχει ἀκήριον οὔτε τις ὄκνος (Diomedes); ἀκήριος auch H 100, Λ 392, Φ 466. 224 f. ~ K 122 #οὔτ' ὄκνω εἴκων, 238 αἰδοῖ εἴκων# (s. d.); H 217 f. ἀλλ' οὐ πως
 ἔτι εἴχεν (!) ὑποτρέσαι οὐδ' ἀναδῦναι | ἀψ λαῶν ἐς ὅμιλον (sc. Hektor); Π 494 πόλεμος
 _ κακός, χ 152 πόλεμον κακόν vor bD. Vgl. δ 405 ἀλὸς ἔξαναδῦσαι#, ε 438 #κύματος
 ἔξαναδύς, bzw. Z 480 #ἐκ πολέμου ἀνιόντα (s. d.). 225 f. ~ B 116, I 23, Ξ 69 οὔτω που
 Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φύλον εἶναι. 227 = M 70, Ξ 70; -μν- ist erst im Hexameter metrisch notwendig. 229 Vgl. u.a. M 268 ὃν τινα; anders ὅθι Δ 516. – Im Hexameter ist
 der Anlaut von μετα- wie altes *sm- behandelt. 233 ~ P 255, Σ 179 Πάτροκλον Τρω-
 ησι κυσίν (!) μέλπηθρα γενέσθαι. – Auch im ep. Fünfzehnsilbler kann nur κυνῶν, nicht
 ν-loses κυσί oder κύνεσσι gestanden haben, weil die Vorläuferregel der Hermannschen
 Brücke vor μέλπηθρα keine kurze Endsilbe zuließ. 234 ~ 118 δς τις _ πολέμοιο μεθ-
 είη#; vgl. M 268 μάχης _ μεθιέντα; wie T 110 #δς κεν ἐπ' ἡματι τῷδε, vgl. bloßes #ἡματι
 τῷδ(ε) Λ 444, Ο 252, Φ 584 und formelhaftes #ἡματι τῷ, ὅτε B 743 u. ö. – Der Sonderfall
 προϊεῖ (+προϊεῖ?) B 752 erweist kein thematisches Paradigma mit regulärer Konjunktiv-
 Variante auf -ησι (-ησι?), s.d. 235 'nimm die Waffen und komm!' 238 Wie T 415
 νῷ δὲ καὶ κεν ἄμα πνοιῇ _ Ζεφύροιο θέοιμεν (das Pferd Xanthos). 239 = Π 726, P 82.

- βῆ δ' ἔμεν \στεροπῇ* | ἀλίγκιος/, | ἦν τε Κρονίων
 | χειρὶ λαβὼν| \+τινάξει Ὀλύμπο' ἀπ' αἰγλήνεντος/,
 δεικνὺς |σῆμα βροτοῖσι, ἀρίζηλοι δέ Φοί αὐλγαί·
 245   ὡς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
 Μηριόνης δ' ἄρα οἱ θεράπων ἐゅς ἀντεβόλησεν
 ἐγγὺς ἔτι κλισίης· μετὰ γάρ δόρυ χάλκεον ἦει
 οἰσόμενος· τὸν δὲ προσέφη σθένος Ἰδομενῆος·
 „|Μηριόνῃ| \πέπον, Μόλοι' _ νίέ/, |φίλταθ' ἔταιίρων,
 250   τίπτ' ἥλιθες πόλεμόνι τε λιπῶν καὶ |δηϊστῇ|τα;
 ἥFὲ [τι] βέβλη|αι, βέλεος| δέ σε |τείρει ἀκω|κή,
 ἥF' ὀγγελί|ην/ μετ' ἔμ' ἥ|λυθες; |ούδέ τοι αὐ|τὸς
 ἥσθαι \ἐν κλισίῃ/ λιλαίομαι, |ἀλλὰ μάχεσθαι.“
 τὸν δ' αὖ |Μηριόνης| πεπνυμένος |ἀντίον αὐ|δα·
 255   „|Ιδομενεῦ|, Κρητῶν βουληφόρε |χαλκοχιτώ|νων,
 ὑρχομ'/, |εἴ τι ἔγ|χος \έν/ _ κλισίησι λέλειπ|ται,
 |οἰσόμενος· τὸ \γάρ νυ κατ_ἔFαξ?*, |δ πρὶν ἔχεσ|κον,
 |ἀσπίδα Δηϊφόροιο _ βαλῶν \Πριαμίδα|ο.“
 τὸν δ' αὖτ' |Ιδομενεὺς| Κρητῶν _ ἀγὸς |ἀντίον αὐ|δα·
 260   „|λοῦρ', αἴ κ' ἐθέλησθα, καὶ ἐν| _ καὶ ἐFίκοσι δῆ|εις
 |ἐσταFότα| \προτὶ/ ἐνώπια |παμφανάον|τα,
 Τρῷ, |ἄ/ κταμένων| \+ἀπαίνυμα/· |οὐ γάρ ὁFίω

242 ἀστεροπῇ ἐναλίγκιος   243 ἐτίναξεν ἀπ' αἰγλήνεντος Ὀλύμπου   249 Μόλου νίέ, πόδας
 ταχύ   251 meist ḥ (oder ḥ) ἔτι   252 τεν ἀγγελίης   253 ἐνὶ κλισίησι   255 meist fehlend
 256 ἔρχομαι – ἐνὶ   257 νυ γάρ κατεάξαμεν   258 ὑπερηνορέοντος   260 δούρατα
 δ'   261 ἐν κλισίῃ πρὸς   262 τὰ – ἀποαίνυμα

242 Wie Ξ 290 #ὅρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, 386 #εἴκελον ἀστεροπῇ. **243** Wie A 532 ἀπ' αἰγλήνεντος Ὀλύμπου#, s.d. **244** ~ X 27 ἀρίζηλοι etc. **245** = X 32; ion. #ὡς τοῦ (!) als Flexionsvariante zu #ὣς τῶν M 151 u.ö. **246 ff.** Wiederaufnahme von 167 f. #βῆ δ' ἵέναι παρά τε κλισίας ... | οἰσόμενος δόρυ μακρόν, s.d. **246** ~ 210 Ἰδομενεὺς δ' ἄρα οἱ δουρι_κλυτὸς ἀντεβόλησεν (dem Poseidon); Ψ 528, 860, 888 Μηριόνης, θεράπων ἐゅς Ἰδομενῆος#, anders H 165 f., Θ 263 f. Ἰδομενεὺς καὶ ὄπαντον Ἰδομενῆος | Μηριόνης. **247** ~ B 287 #ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες (s.d.); K 286 ἄγγελος ἦει (!)#, s.d.; θ 290 δ' εἴσω δώματος ἦει (!)#. **248** ~ Σ 486 _ σθένος Ὡρίωνος#, Ψ 827 ... Ἕτείωνος#. **249** ~ Σ 2 u.ö. πόδας (!) ταχύς, T 315 φίλταθ' ἔταίρων#; vgl. O 437 #Τεῦκρε πέπον. **252** Vgl. Λ 140 ἀγγελίην ἐλθόντα; s. Forssman 1974, 41-64, bes. 59. **253** Vgl. κλισίη 261, 267. **254** = 266. **256 f.** ~ 167 f.; wie Ξ 301 #ἔρχομαι ὁψομένη. **257** ~ 166 ξυνέαξε# (!), s.d. – Im Hexameter singuläres, syntaktisch irregularares νυ γάρ und eine 1. Plural (!) (s. Michel 1971, 75) vor dem inhaltlich kongruierenden Partizip βαλῶν. **258** Vgl. 156 f. #Δηϊφόροις ... | Πριαμίδης; ~ Δ 176 τις ... Τρώων _ ὑπερηνορεόντων#. **260** ~ (s.d.) Θ 471, I 359, Σ 457 u.ö. αἴ κ' ἐθέλησθα(#). **261** ~ Θ 435 ἄρματα δ' ἔκλιναν πρὸς (!) ἐνώπια παμφανόωντα. **262** Im Hexameter ἀπο- vor Vokal durch phonologische Streckung.

ἀνδρῶν \δη̄ιων/ **Φέκας** ίσ|τάμε|νος πολεμίζειν·
 τῷ μοι \δοῦρά/ τ' |έστι καὶ ἀσπίδες |όμφαλό|ξεσ|σαι,
 265 καὶ κόρυθες καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες.“
 τὸν δ' αὖ |Μηριόνης| πεπνυμένος |ἀντίον αὐ|δα·
 „|καί τοι ἐμοὶ| παρὰ [τε] κλισίῃ καὶ |νη̄fī μελαί|νη
 |πόλλ' ἔναρα| Τρώων· ἀλλ' οὐ _ σχεδόν |έστι ἐλέσ|θαι.
 \οὐ/ γάρ |ούδ' ἐμέ φη|μι λε|λασμένον \ξη̄μεν/ ἀλκῆς,
 270 ἀλλ' \ένi/ πρώ|τοισι μάχην| _ ἀνὰ |κυδιάνει|ραν
 |ίσταμαι, ὅπ|ποτε νεῖκος _ \όρω|ρη/ πολέμοιο.
 ἄλλον |πού τινα +μάλ|λον Ἀχαι|fῶν |χαλκοχιτώ|νων
 λήθω |μαρνάμενος, σὲ δ' \άρ _ Φίδμεν/ |αύτὸν ὁ|φί|ω.“
 τὸν δ' αὗτ' |Ιδομενεὺς| Κρητῶν _ ἀγὸς |ἀντίον αὐ|δα·
 275 = „|Φοῖδ' ἀρετὴν| οἷος \πέλεις*/· _ τί [σε] χρὴ |ταῦτα λέγεσ|θαι;
 εἰ γάρ νῦν |πάρ/ |νη̄υσι λεγοί|μεθα |πάντες ἄριστοι
 _ \λόχονδ', |ένθα μάλιστ'| ἀρετὴ \διαφείδετ'/ ἀνδρῶν,
 |ένθα [ό τε] |δειλὸς ἀνήρ| ὅς τ' ἄλκιμος |έξεφα|φέν|θη·
 \τῇ τε κακοῦ|ο μὲν/ τρέπεται χρὼς |ἄλλυδις ἄλ|λη,
 280 _ οὐδ' [οἱ] ἀτρέμας |ῆσθαι ἐρη|τύετ' |ἐν φρεσὶ θυμός,
 |ἄλλὰ μετοκλάζει καὶ ἐπ' _ \άμφοτέρω| πόδ'* / ίζει,
 ἐν δέ [τε] |Φοί κραδίη| μεγάλα στέρ|νοισι πατάσ|σει
 _ \κῆρ/ |ό|φιομένω|, πάταγος δὲ [τε] |γίνετ' ὀδόν|των·
 \άγαθοῖο δέ τ' οὐ/ τρέπεται χρὼς |οὔτε τι λί|ην
 285 |ταρβεῖ, \έπει κε/ πρῶτον +εἰσ_ίζη|ται λόχον ἀνδρῶν,

263 δυσμενέων 264 δούρατά 269 οὐδὲ – ἔμμεναι 270 μετὰ 271 ὄρωρηται 273 ἴδ-
 μεναι 275 ἐσσι 276 παρὰ 277 ἐς λόχον – διαείδεται 279 τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ
 281 ἀμφοτέρους πόδας 283 κῆρας 284 τοῦ δ' ἀγαθοῦ οὔτ' ἄρ 285 ἐπειδὰν – ἐσίζηται

263 Vgl. M 57, O 533 δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρήν#. **265** ~ T 359 ως τότε ταρφειαὶ κόρυ-
 θες λαμπρὸν γανόωσαι. **267** ~ A 329; wie 167, 208. **269** ~ Y 187 #ῆδη μὲν σέ γέ φημι
 (s.d.). **270** Vgl. I 709 ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι#, M 324 ... μαχοίμην#. **271** ~ τ 377, 524
 (θυμὸς) ὄρωρεται (!); vgl. 122 μέγα νεῖκος ὄρωρεν# u.ä. – Im Hexameter ein irregulärer
 Konjunktiv Medium. **275** ‘was müssen wir darüber reden’, vgl. 292 μηκέτι ταῦτα
 λεγώμεθα; ~ B 192, Λ 653, O 93 f. οῖσθ(α ...) , οἷος. – Vgl. 237 #συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει _;
 wie 726 ἀμήχανός ἐσσι _ . Im Hexameter ist οἷος als Doppelkürze behandelt, s. zu Σ 105.
277 Vgl. A 227 λόχονδ' ἵεναι; ~ Θ 535 #αύριον ἦν ἀρετὴν διαείσεται (s.d.). **278** ~ I 320
 κάτθαν' ὄμως ὅ (!) τ' ἀεργὸς ἀνήρ ὅ (!) τε πολλὰ ἐօργως (s.d.), bzw. M 269 f. Ἀργείων
 ὅς τ' ἔξοχος ὅς τε μεσήεις (!) | ὅς τε χερειότερος. – Im Hexameter bereits wie Theognis
 393 f. ἐν πενίῃ δ' ὅ τε δειλὸς ἀνήρ ὅ τε πολλὸν ἀμείνων | φαίνεται (Artikel, δειλός ohne
 Digammareflex). **279**, **284** ~ P 733 τῶν δὲ τρέπετο χρὼς, οὐδέ τις ἔτλη#; I 634 f. #καί
 ρ' ὅ μὲν ..., | τοῦ (!) δέ τ(ε) s.d. – Im Hexameter mit Artikel. **280** ~ I 462 ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι
 πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός; B 200 #δαιμόνι', ἀτρέμας ἥσο. **283** Für κῆρα steht im
 Hexameter der inhaltlich unmotivierte, metrisch notwendige Plural.

ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγῆμεν*/ | ἐν δαῖ λυγ|ρῆ·
 οὐδέ κέν <τις> | ἔνθα τε|ζὸν| [γε] – μένος | χεῖρέ τ'/ ὄνοι|το.
 εἴ περ γάρ κε | βλεῖο | πονή|μενος*/ | ἡ|ζὲ τυπεύ|ης,
 οὐδὲ |κεν | αύχένι ἐμ|πέσοι*/ | βέλος | ιούδ' ἐνὶ νώ|τοι,
 290 |ἀλλά |κε τοι|/ | στέρνων | ἡ|ζὲ/ | νηδύος |ἀν|τήσειε/
 πρόσσω ιεμένοιο μετὰ προμάχων ὁριστύν.
 ἀλλὰ [ἄγε] |μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα |νη|πίω*/ ώς
 ἐσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ·
 ἀλλὰ |σὺ [γε] κλισίνδ' | ἵων/ _ ἔλε' |δβριμον ἔγιχος.“
 295 |ῆ ρα/, |Μηριόνης| δὲ θο|ζῷ |*ἀτάλας|/ | Ἀρηΐ
 |κραιπνῶς/ | κλισί|ηθεν ἀνεί|λετο |χάλκεον ἔγιχος,
 |βῆ δὲ μετ' |Ιδομενῆ|α [μέγα] πτολέμοιο μεμη|λώς.
 οἶος |δὲ βροτολοιγής |Ἀρης |πόλεμον|/ | μέτεισι,
 |τῷ δὲ Φόβοι| φύλος |πάFις/ | κρατε|ρὸς καὶ ἀταρ|βῆς
 300 |+ἔσπεθ'|, |ἴς τ' ἔφοβη|σε |τλήμονά/ | περ πολεμιστήν·
 |ἐκ μὲν +Θρηίκης/ |Ἐφύρους| |περ> μετὰ θω|ρήσσεσθον
 |ἡ|ζὲ [μετά] Φλεγύ|ας μεγαλή|τορας· |ιούδ' ἄρα |τῶν|/ | γε
 |ἔκλυ/ |ἀμφοτέρων|, ἐτέροισι δ' |νεῦχος ἔδω|κε/
 τοῖοι Μηριόνης τε καὶ |Ιδομενέύς, ἀγοὶ ἀνδρῶν,

286 μιγήμεναι 287 καὶ χεῖρας 288 πονεύμενος 289 ἀν ἐν αύχέν' ὅπισθε πέσοι
 290 κεν ἥ – ἥ – ἀντιάσειε 292 νηπύτιοι 294 κιῶν 295 ώς φάτο – ἀτάλαντος
 296 καρπαλίμως 298 πόλεμόνδε 299 νιός ἄμα 300 ἔσπετο, δς – ταλάφρονά 301 τὼ
 μὲν ἄρ' ἐκ Θρήκης 302 τώ 303 ἔκλυνον – κῦδος ἔδωκαν

286 ~ Ξ 386 f. τῶ δ' οὐ – θέμις ἐστὶ μιγῆναι | ἐν δαῖ λευγαλέῃ. 287 ~ 105, 318 μένος – καὶ χεῖρας (Άχαιῶν#). Vgl. I 61 f. οὐδέ κέ τις μοι | μῦθον ἀτιμήσει(ε), ähnlich μ 87 u.ö. – Im Hexameter fehlt das indefinite Subjekt; χεῖρας hier von einer Einzelperson. 288 ~ Δ 374 πονεύμενον (!) mit der gleichen ionischen Kontraktion. – Vgl. hom.-äol. φορῆναι neben φορέειν. 289 Im Hexameter ion. ἄν, zusätzliches ὅπισθε ‘hinten’ (so O 451) und Elision der Dativendung -ι. 290 Wie M 356 ἀντιάσητον (!)#. 291 Wohl Flexionsvariante von altem *πρόσσω |μένος| μετὰ – προμάχων ὁριστύν, vgl. Π 382 #πρόσσω ιέμενοι, Ο 543 #πρόσσω ιεμένη. 292 = Υ 244, dort vor #ἐσταότ(ε); ~ Β 435 #μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα (u.a.); wie Υ 200, 431 νηπύτιον ώς#. 293 Kein Dual, ion. /-s-/. 295 = 328, ~ 528. Zur Begründung des Rekonstrukts *ἀτάλας s. Tichy 2010, 61 f. 296 Wie Ξ 461. – ἀνείλετο mit metrischer Dehnung, nicht Augment. 297 = 469. 300 Wie Δ 421 ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἴλεν#, vgl. Φ 430 θαρσαλέοι καὶ τλήμονες; ταλάφρον- nur hier, wohl ad hoc verkürzt. – ἔσπε- gilt in der Ilias als augmentiert, soweit nicht +σπέ- zu lesen ist, vgl. West, Praef. XVII m.; ähnlich z.B. 492 (Gleichnis), Γ 239. – Im Hexameter mit Hiat. 301 ~ Υ 329 ἔνθα δὲ Καύκωνες πόλεμον μέτα θωρήσσοντο, 485 ἐκ Θρήκης (!); wie I 5 τώ τε – Θρήκηθεν (!) ἄητον# (Winde). 303 Sc. Ares; ~ Α 279, Λ 300 Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν#; Χ 379, Ψ 745 ἔδωκαν (!)#; vgl. u.a. Ε 285 εῦχος ἔδωκας#. – Vom ion. Dichter in den Plural (!) umgesetzt, korrespondierend mit 302 τώ γε#. 304 f. Ionisch, in traditioneller Diktion (kein Dual; augmentiertes #ῆσαν im Erzähltext).

- 305 ήσαν ἐς πόλεμον κεκορυθμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
 τὸν καὶ |Μηριόνης| πρότειρος \προτί|Φειπε* μῦθον/·
 „|Δευκαλίδη|, πῆ τ' ἄρ μέμονας \καδ|δῦμεν*/ δμιλον;
 |ή|F' ἐπὶ \δε|ξιὰ/ παντὸς _ στρατοῖ', |ή|F' ἀνὰ μέσ|σους,
 |ή|F' ἐπ' \άριστέρ';; ἐπεὶ οὐ ποθι |Φέλπομαι οὔ|τω
 310 δεύ|Φεσθαι πολέμοιο \χαλκοχίτωνας/ Ἀχαι|Φούς.“
 τὸν δ' αὗτ' |Ιδομενεὺς| Κρητῶν _ ἀγὸς |ἀντίον αὐ|δα·
 „|νησὶ μὲν ἐν| μέσσησι ἀμύνειν |εἰσὶ καὶ ἄλ|λοι,
 Αἴαντές τε δύω Τεῦκρός θ', _ δὲς ἄ|ριστος Ἀχαι|Φῶν
 |τοξοσύνη|, ἀγαθὸς δ' \αὐτ'/ _ |ἐν σταδίῃ| ὑσμίνῃ·
 315 |ντοί/ μιν ἄδην| ἐλάουσι _ καὶ |ἄ|τον/ πολέμοιο
 Ἐκτορα Πριαμίδην, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἔστιν.
 |αἴπο| Φοί \έσισται/ μάλα περ \?θυ|μοῖ μεμα|Φῶ|τι/,
 κείνων νικήσαντι μένοις _ \ήδε/ |χεῖρας ἀπ|τους
 |νῆ|Φας ἐνιπρῆσαι, δτε μὴ αὐτός γε Κρονί|ων
 320 |έμβάλοι \?άλιγεινὸν/ +δα|Φελὸν νή|Φεσσι θο|Φῆ|σι.
 |ἀνδρὶ δέ κ' οὐ| Φείξει μέγας \Τελαμῶ|νος υίος/,
 δὲς θνητός τ' εἴη \?γενεῆ| _ Δήμητρος τ' ἔδοι/ ἀκτήν,
 χαλκῷ τε Φρηκι|τὸς μεγάλοισί τε |χερμαδίοι|σι.
 οὐδ' ἀν Ἀχιλλῆ| ρήξηνορι χωρήσειν
 325 ἐν γ' αὐτοσταδίῃ· ποσὶ δ' οὐ πως ἔστιν ἐρίζειν.

306 πρὸς μῦθον ἔειπεν   307 καταδῦναι   308 δεξιόφιν   309 ἀριστερόφιν   310 κάρη
 κομόωντας   314 καὶ   315 οἵ – ἔσσύμενον   316 meist fehlend – so Edd., v.l. καὶ εἰ
 317 ἔσσεῖται – μεμαῶτι μάχεσθαι   318 καὶ   320 αἰθόμενον δαλὸν   321 Τελαμώνιος
 Αἴας   322 καὶ ἔδοι Δημήτερος

305 Holodaktylos, der den Iteratvers #βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος etc. variiert (Δ 495 u.ö.).   **306** Wie Λ 429 u.ö.   **307** ~ Ο 299, K 433 _ καταδῦναι δμιλον#. Vgl. T 25 #μυῖαι καδδῦσαι.   **308 f.** Vgl. 326 ἐπ' ἀριστέρ'; H 238 οἶδ' ἐπὶ δεξιά, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν. – Im Hexameter zweimal dichtersprachl. -όφιν mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν.   **310** Vgl. 272 Ἀχαιῶν χαλκοχίτωνων#, K 287 χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς#.   **313** Kein Dual; zuvor vielleicht #\άμφ' Αἴαντε δύω| Τεῦκρόν/ τ(ε), vgl. Z 436.   **314** ~ 713 σταδίῃ ὑσμίνῃ, s.d.   **315** Vgl. 746, Z 203 ἄτος πολέμοιο#; ~ T 423 οὐ λήξω, πρὶν Τρῶας ἄδην _ ἐλάσαι πολέμοιο, s. auch zu N 633-639.   **316 f.** ~ 80 Ἐκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον _ μεμαῶτι μάχεσθαι (s.d.).   **316** ~ 483.   **317** Wie Β 392 f. οὐ οἱ ... | ἄρκιον ἔσσεῖται (!); ~ Ξ 375, Ρ 181, Ω 298 ( ) μάλα περ μεμαῶτα#, Ε 244 u.ö. _ μεμαῶτε μάχεσθαι#. – Im Hexameter keine Dialektform, sondern eine irreguläre metrische Dehnung.   **318** Wie 105; ~ Μ 166 #σχήσειν ήμέτερόν γε μένος etc.   **319** ~ Ξ 248 δτε _ μὴ αὐτός γε κελεύοι#.   **320** ~ Π 81 _ πυρὸς αἰθόμενοι#. – Vgl. Frisk I 342 s.v. δαίω.   **321** Wie 67.   **322** ‘von Geburt’; ~ Φ 76 πασάμην (!) Δημήτερος ἀκτήν#. – Flexivisch gestrecktes Δημήτερος verlangt erst der Hexameter.   **324 f.** ~ H 228, Π 146 Ἀχιλλῆ| ρήξηνορα, Π 575 (s.d.) Ἀχιλλῆ| ρήξηνορι; Ο 510 #ἡ αὐτοσχεδίῃ u.ä., αὐτοσταδίῃ nur hier. – Ion. Zusatz.

νῶϊν δ' [ώδ'] ἐπ' ἀριστέρ' ᾔχει _ στρατοῖ', | ὄφρα Φίδωμεν/,
 [εἴδομεν,] ἡγέ τῷ <μέγ> | εῦχος ὁρέξομεν, | ἡγέ τις ἄμμι/.“
 \ῆ ῥα/, | Μηριόνης δὲ θο|Φῶ *ἀτάλας/ | Ἀρη^ī
 | ἄρχ' ἔμεν, ὄφρ' | ἵκεσθην/ κα|τὰ στρατόν, ἥ| \ρ'/ ἀνώγει.
 330 | τοὶ/ δ' ως | Ιδομενῆ|Φα Φίδον φλογὶ | Φί|σον/ ἀλκήν,
 αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι,
 κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
 τῶν δ' ὅμὸν ἵστατο νεῖκος ἐπὶ +πρυμνῆσι νέεσσιν·
 ως δ' [δρ̄] ύπολ λιγέων| ἀνέμων σπέριχωσι ἄφελιλαι
 335 | ἵματι τοῖ|, δτε [τε] πλείστη _ κόνις | ἄμφι κελεύθους,
 | τῆς δέ/ τ' ἄμυδις [κονίης] μεγάλην| _ \ιστή|ωσι*/ ὁμίχλην,
 ως [ἄρα] τῶν ὅμοσ' | ἔλθε μάχη|, _ μέμασαν δ' ἐνὶ θυμοῖ
 ἀλλήλους καθ' ὅμιλον \έναριειν/ | ὁξέ|φι χαλικῶ.
 | φρίξε δ' ?ύπερ|θε/ μάχη φθεισίμβροτος ἔγιχείησι
 340 μακρῆσ', ἄς \έ|χον/ ταμεσί|χροας: | ὕσσε δ' ἄμερ|δε
 αὐγὴ \χαλκέ|η*/ κορύθων| _ ἀπὸ | λαμπομενά|ων
 θωρή|κων τε νε|Φο|σμήκτων _ σακέ|ων τε φα|Φει|νῶν,
 | \ιόν|των/ ἄμυδις| \ῆ/ κε _ θρασυ|κάρδιος εἴ|η,
 δς | τὸν/ γηθή|σειε Φίδων| _ πόνον | ούδ' ἀκάχοι|το.
 345 | τὼ δ' <ἄρ> ἄμφις | φραζομένω*/ _ Κρόνοι' | υῖ|φε κραται|ὼ
 | ἀνδράσι ή|ρώεσσι | τευχέτην*/ | ἄλγεα λυγ|ρά.

326 τάχιστα 327 ἡμῖν 328 ως φάτο - ἀτάλαντος 329 ἀφίκοντο - μιν 330 οἱ -
 εἴκελον 336 οἵ - ἵστασιν 338 ἐναιρέμεν 339 ἔφριξεν δὲ 340 εἴχον 341 χαλκείη
 343 ἐρχομένων - μάλα 344 τότε 345 φρονέοντε δύω 346 meist τετεύχατον, vv.ll.
 τετεύχετον, τετεύχατον; Edd. außer West ἐτεύχετον

326 f. ~ X 129 f. ὅττι τάχιστα· | εἴδομεν, ὀπποτέρω κεν Ὄλύμπιος εῦχος ὁρέξη; M 328
 ἴομεν, ἡέ τῷ εῦχος ὁρέξομεν, ἡέ τις ἡμῖν. Vgl. u.a. K 97 ὄφρα ιδωμεν#, N 449 #ὄφρα
 ιδης. – Am Schluss das metrisch passende Pluralpronomen, weil es hier auf die Zweizahl nicht ankommt (anders 236 ff.). Im Hexameter zählt τῷ als Kürze. 328 = 295.
 330 Wie 53, 688, vgl. 39 φλογὶ ισοι. 331-333 Originäre ion. Hexameter (ἐπ' αὐτῷ,
 ἔβησαν, νέεσσιν). 331 ~ Π 279 ... ἔντεσι (!) μαρμαίροντας. 332 = Λ 460. 339 Vgl.
 473 φρίσσει δέ τε νῶτον ύπερθεν#; ~ 543 #ἐκλίνθη (!); Λ 216 #ἀρτύνθη δὲ μάχη. – Im
 Hexameter Augment und silbenschließendes νῦ ἔφελκυστικόν. 340-343 ~ B 457 f.
 ως τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ (!) θεσπεσίοι | αἴγλη παμφανώσα δι' αἰθέρος ούρανὸν
 ἵκε. 340 Im Hexameter mit Augment. 341 Im Hexameter mit irregulärer metrischer Dehnung. 343 f. ~ 336 ἄμυδις; K 41 μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται#. Vgl. A 255 #ῆ
 κεν γηθήσαι (!) Πρίαμος (s.d.); H 125 #ῆ κε μέγ' οἰμώξειε ... Πηλεύ#. 345 Vgl. B 13 f.
 οὐ γὰρ ἔτ' ἄμφις ... | ἀθάνατοι φράζονται. 346 Vgl. 209 κήδε' ἔτευχεν#. – Im Hexameter eine 3. Dual auf -τον statt -την, die sich auf dieser metrischen Grundlage jeder Korrektur entzieht. Ein gegenwartsbezogenes Perfekt τετεύχατον ‘sie haben bereitet und sind jetzt dafür bekannt’ (funktional wie ζοργε) passt nicht in den Kontext.

Ζεὺς μέν ῥα Τρώεσσι καὶ Ἐκτορι βούλετο νίκην,
κυδαίνων Ἀχιλῆμα ποδώκε'· Ιούδ' δ γε πάμπαν
λαφὸν ἥθελ' ὀλέσθαι Ἀχαιῶν/ Μιλιόθι πρό,
350 ἄλλὰ Θετινι κύδαινε καὶ _ υίὸν/ |καρτερόθυμον.
Ἄργείους δὲ Ποσειδάων _ δρόθυνε μετελθών,
+λάθρη ἀναδὺς/ πολιῆς_ ἀλός |άχθετο γάρι ῥα
Τρωσὶ/ |δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς| νεμέσσα/.
ἡ μὰν ἀμφοῖν* περ/ δύμὸν| γένος |ήδ' ἵα πάτιρη,
355 ἄλλὰ |Ζεὺς πρότερος| γεγόνει καὶ |πλείονα +Φείδει·
τῷ δ' [καὶ] ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέφεινε,
+λάθρη δ' |αιτεῖν ἔγειρ'| ἀνὰ/_ στρατόν, |ἀνδρὶ Φεζοικώς.
τοι δ' ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοῖον πτολέμοιο
πειραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν
360 ἄρρηκτον τ' ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
ἔνθα \μεσσαιπόλιος*/ περ ἐώνι _ Δαναοῖσι κελεύσας
|Ιδομενεὺς| Τρώεσσι μετ_ἀλμενος [ἐν] φόβον δρισε·
πέφνε \δ'/ |Οθρυονῆμα Καβησόθεν \παρεόντα/,

347 ῥα Ed. Ludwich; meist ἄρα 348 πόδας ταχύν 349 ἥθελε λαὸν ὀλέσθαι Ἀχαιϊκὸν
350 νίέα 352 überl. λάθρη – ὑπεξαναδὺς 353 Τρωσὶν – ἐνεμέσσα 354 ἀμφοτέροισιν
357 κατὰ 358 v.l. οἵ; +τῷ Aristarch, Edd. 361 μεσσαιπόλιος 363 γάρ – ἔνδον ἔόντα

347 ~ H 21 (s.d.), Π 121 Τρώεσσι δὲ (!) βούλετο νίκην#. **348** ~ 350; s. zu Ψ 793 κύδην (!) δὲ ποδώκεα Πηλείωνα#. – Im Hexameter ion. πόδας (!). **348 f.** ~ T 273 f. ἄλλά ποθι Ζεὺς | ἥθελ' Ἀχαιοῖσιν (!) θάνατον πολέεσσι γενέσθαι (s.d.; Achilleus). – #ἥθελε mit maskierter metrischer Dehnung. **349** Wie Ο 218 λαὸν Ἀχαιϊκόν, anders I 521. – Das zweisilbige 4. Biceps setzt den Digamma Schwund voraus. **350** Im Hexameter analogisches νίέα (nur hier); νίόν versteht gegen Wernickes Gesetz. **352** Wie 357; vgl. A 359 καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς_ ἀλός. **353** = 16, dort nach _ ἐλέαιρε δ' Ἀχαιούς#. **354** ~ Δ 437 οὐ γάρ πάντων ἦεν ὁμός _ θρόος οὐδ' ἵα γῆρυς. – Im Hexameter mit Dativ (!) Plural statt Genetiv Dual. **355** ~ T 219. **356 f.** ~ H 196 #ἡὲ καὶ ἀμφαδίην (s.d.); 242 f. #ἄλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν ... | λάθρῃ ὀπιπεύσας, ἄλλ' ἀμφαδόν. **358** ~ Σ 242 φυλόπιδος κρατερῆς καὶ _ ὁμοῖον (!) πτολέμοιο (← \όμοῖο*/ πτολέμοιο, s. zu N 635). – Inhaltlich und syntaktisch zum Folgenden gehörig, also wohl ein originärer Hexameter mit #τοί (wie überliefert), nicht #+τῷ (wie seit Aristarch nach 345 korrigiert). **359** Originärer Hexameter mit dem hom. Einzelbeleg für ἄλλάσσω und dem ion. Plural τάνυσσαν# statt Dual τανυσσάτην#, wie nochmals Ξ 389 in δῆ ῥα τότ' αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν (Poseidon und Hektor). Das Bild des Seil-Spannens (Michel 1971, 55 f., bes. 56: „Zusammenfassung und Überleitung zugleich“) verwendet erst der Ionier Homer. **360** Fünfzehnsilbiger Hexameter in traditioneller Diktion, aber mit ion. γούνατ(α); zur 1. Vershälfte vgl. 37 #ἄρρηκτονς ἄλυτους (sc. πέδας). Die alte Formel war ὑπὸ \γοῦνα λῦσε/#, vgl. u.a. 412. **361** Übergang zu einem weiteren alten Stück; im Hexameter ist #ἔνθα vorangestellt, das den Neueinsatz anzeigt. **362** Wie Λ 544 #Ζεὺς ... Αἴαντ' (!) ... ἐν φόβον ὕρσε# (s.d.). **363** Wie Ο 438 Κυθηρόθεν ἔνδον ἔόντα#.

ὅς [ρά] νέ[ρ]ον πολέμοιο μετὰ κλέ[ρ]ος εἰ[λή]λούθει,
 365 |αῖτει/ |δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν |[ε]ιδος ἀρίστην
 Κασσάνδρην ἀνάγεδ[ν]ον, |ύπόστη/ |δὲ μ[η]γα |[ε]ρ|γον.
 |έκ Τρο[π]ίης| ἀ[ρ]έκοντας _ |[ε]ώσειν/* |[υ]ι[ε]ας Ἀχαι[μ]ῶν.
 τῷ [δ' ὁ] γέρων Πρίαμος| |ύπο_σχετο/ |καὶ κατάνευσε
 |δώσειν/. δὲ |μάρναθ' |ύπο|σχεο[ί]ησι πιθήσας.
 370 |Ιδομενεὺς| δὲ |τοι' ἀκόντισσε*/ |δουρὶ φα[ρ]εινῶ
 καὶ |βάλ/ |[υ]ψι βιβάν|τα τυχών· οὐδ' ἥρκεσε θώρηξ
 |χάλκεος, δν| |φόρεσκε*, μέσσῃ/ δ' ἐν |γαστέρι πῆξε.
 δούπησεν δὲ πεσών· δ' ἐπεύξατο φώνησέν τε·
 „|[Ο]θρυονεῦ|, περὶ δή σ' |ἀνδρῶν/ αἰ[ν]ίζομ' ἀπάντων,
 375 |εὶ ἔτε[ρ]ον| δὴ πάντα |τελέεις*, |[δ]όσσα γ'/ |ύπε[σ]της
 |?πρώην/ Πριάμω· δ' |[υ]πέσιχετο |θυγατέρα| |[ε]ι[η]ν.
 |καὶ κέ τοι |[ά]μιμες/ ταῦτα γ' |[υ]ποσχόμενοι |[τείσαιμεν*/,
 δοῦμεν δ' |Ατρε[γ]ίδα|ο θυγατρῶν |[ε]ιδος ἀρίστην
 |Ἀργεος |[έ]ξιάγοντες ὄπυίειν/*, |εἴ̄ κε σὸν |[ά]μιμι
 380 |[ε]ι[λ]ίο' |έκ|πέρσης εῦ ναιόμενον πτολίεθ|ρον.

365 ἢτεε 366 ύπεσχετο 367 ἀπωσέμεν 368 ύπό τ' ἔσχετο 369 δωσέμεναι 370 αὐτοῖο τιτύσκετο 371 βάλεν 372 φορέεσκε, μέση 374 βροτῶν 375 τελευτήσεις, ὅσ' 376 Δαρδανίδη 377 ἡμεῖς – τελέσαιμεν 379 ἔξαγαγόντες ὄπυιέμεν

364 Formen des Perfekts εἰλήλουθα waren auch am Verschluss des ep. Fünfzehnsilblers nur mit metrischer Dehnung verwendbar. 365 ~ 378 θυγατρῶν etc; vgl. Ω 292 #αῖτει δ' οἰωνόν (Imperativ). 366 Vgl. 375 ύπεστης#; ~ I 576 ύπο_σχόμενοι μέγα δῶρον#. – Im vorhexametrischen Text wechselte ύπίσχεσθαι *‘von sich aus darunterhalten’ → ‘versprechen, zusagen’ mit ύφίστασθαι *‘sich darunterstellen’ → ‘versprechen’ im Sinne einer Selbstverpflichtung, vgl. 369, 375 ff.; für Hexameterdichter war beides austauschbar. 367 Wie 369 δωσέμεναι. 369 Vgl. E 654, Λ 445 #εῦχος ἐμοὶ δώσειν, Ξ 275 #ἡ μὲν ἐμοὶ δώσειν. 370 Wie 159 #Μηριόνης etc. 371 ~ 397. – Der Aorist zu ἀρκέω erscheint nur in ion. Lautform; s. auch O 534 ἥρκεσ' (!) δλεθρον# ~ N 440 ἥρκει δλεθρον#. 372 = 398, ~ 407. Vgl. Risch 1974, 276 f. zu καλέσκετο neben καλέσκε etc. 373 ~ 187 u. ö. ... πεσών; 413, 445 ἐπεύξατο μακρὸν ἀύσας#; Λ 449 (~ Υ 388) δούπησεν (!) δὲ πεσών· δ' ἐπεύξατο δῖος Ὄδυσσεύς. – Zweimal silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν. 374 ~ Θ 487 #Δημόδοκ', ἔξοχα δή etc. 375 f. Vgl. Ψ 20, 180 πάντα γάρ ἥδη τοι τελέω _ τὰ πάροιθεν ύπεστην; Φ 457 μισθοῦ (!) χωρίεναι, τὸν ύποστὰς οὐκ ἐτέλεσσε; Δ 267 ὡς τὸ (!) πρῶτον ύπεστην, Ο 75 #ώς οἱ ύπεστην πρῶτον (s.d.). 376 Vgl. 364 νέον; ~ H 366, X 352 #Δαρδανίδης Πρίαμος. 377 ‘zusagen und dann als Gegenleistung entrichten’; vgl. 659 #ποινή; Θ 347 f. ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν (!) ύπίσχομαι ... | τείσειν αἴσιμα πάντα ‘ich sage dir zu, dass er ... Wiedergutmachung leisten wird’. Der Hexameterdichter hat |τείσαιμεν*/, das für ihn bereits Buße oder Strafe implizierte, modernisierend durch τελέσαιμεν (!) mit ion. /-s-/ ersetzt; s. auch I 157 τελέσαιμι (!), 299 τελέσεις (!), K 303 τελέσεις (!)#. 378 f. ~ Ξ 268 δώσω ὄπυιέμεναι καὶ _ σήν κεκλησθαι ἄκοιτιν (s.d.). 378 ~ 365. 379 f. Inhaltliche Anspielung auf 367. 380 ~ B 133 (ἐκπέρσαι).

ἀλλ’ ἔπειν, δφρ’ ἐπὶ νηνσὶ συνώμεθα ποντοπόροισιν
 ἀμφὶ γάμω, ἐπεὶ οὐ τοι ἐεδνωταὶ κακοὶ είμεν.“
 ὡς Φειπών ποδὸς ἔλκε καὶ τὰ κρατερὴν | ύσμίνην
 ἥρως | Ἰδομενεύς. τῷ δ’ <ἐπ> _ |”Ασιος \ἔλθ’| ἀμύντωρ
 385 πεζὸς πρόσθ’ |ἴπιποιν· ἀτὰρ| _ τῷ πνέοντε*/ κατ’ ὕμων
 [αιὲν] ἔχ’ ἡνίοχος θεράπων| _ δὲ |γένετο θυμοῖ
 |”Ιδομενῆς| |ἔλειν· δ/ μιν _ φθάμενος βάλε δουρὶ¹
 λαιμὸν ὑπ’ ἀνθερεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
 |ῆριπε δ’ ὡς| ὅτε τις δρῦς _ |ῆριπ/| |ῆρ/| ἀχερωΐς
 390 |ῆρ/| πίτυσι βλωθρή, |ήν| ὅρεσοι/ |τέκτονες ἄνδρες
 |τάμον +πελέκυσσι νεφήκεσσι*/ |νήριον \ἔμμεν/.
 ὡς δὲ πρόσθ’ ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεῖς,
 βεβρυχώς, κόνιος δεδραγμένος |αίματο| θέσισης.
 ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας, ἀς πάρος εἶχεν·
 395 οὐδ’ ὅ γ’ ἐτόλμησεν δηίων ὑπὸ χειρας ἀλύξας
 ἀψ ἵππους στρέψαι. τὸν δ’ Ἀντίλοχος μενεχάρμης
 δουρὶ μέσον περόνησε τυχών· οὐδ’ ἥρκεσε θώρηξ
 |χάλκεος, δν| \φόρεσκε*, μέσσῃ/ δ’ ἐν |γαστέρι πῆξε.

384 ἥλθεν; Aristarch, v.l. ἥλθ’ ἐπαμύντωρ   385 ἵππων· τῷ δὲ πνείοντε   387 βαλεῖν· δὲ
 389 ἥριπεν   390 τὴν τ’ οὔρεσι   391 ἔξεταμον πελέκεσσι νεήκεσι – εῖναι   398 φορέεσκε,
 μέσῃ

381 συνίεσθαι in gleicher Verwendung wie X 261 συνημοσύνας, s.d. Die kontrahierte Form steht für ion. συνεώμεθα* < συνηόμεθα*. **382** ‘keine schlechten Brautausstatter’; Hapax, wie auch ἐεδνώσαιτο β 53. Im tradierten Text ging es um den Erlass der Brautgeschenke (366 ἀνάεδνον). **383** ~ P 289 #Ιπόθοος ποδὸς ἔλκε etc. **384** ~ O 540 ἥλθεν (!) ἀμύντωρ#, O 610 (s.d.) ἥεν ἀμύντωρ#; vgl. Ξ 449 τῷ δ’ ἐπὶ Πουλυδάμας ἐγχεσπάλος ἥλθεν (!) ἀμύντωρ. **385 f.** ~ Δ 227-231, Λ 339-342; Ψ 380 f. πνοιῇ δ’ Εύμήλοιο μετάφρενον εύρεε τ’ ὕμων | θέρμετ· ἐπ’ αὐτῷ (!) γάρ κεφαλὰς – καταθέντε πετέσθην. – Der Plural ὕμων schließt den Nacken ein (‘Schulterpartie’). **385** ~ 392; Θ 100 #στῇ δὲ πρόσθ’ ἵππων, 134 #κὰδ δὲ πρόσθ’ ἵππων (‘vor dem Gespann’). **386** ~ E 580, Θ 119, M 111 ἡνίοχον θεράποντα#. **387** ~ E 119 #ὅς μ’ ἔβαλε φθάμενος, Φ 576 (s.d.) εἴ περ γάρ φθάμενός μιν (!) ἡ οὐτάσῃ ἡὲ βάλησιν. **388** ~ 542 #λαιμὸν τύψ(ε); Γ 372 ὅς οἱ ὑπ’ ἀνθερεῶνος ὄχεὺς _ τέτατο τρυφαλείης (s.d.), Ε 293 αἰχμὴ δ’ ἔξελύθη (!) παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα; Π 821 #νείατον ἐς κενεῶνα, διαπρὸ δέ etc. u.ä. **389-393** = Π 482-486. **390** Wie 471, 571 οὔρεσι(ν) (!); anders 18 οὔρεα. **391** ~ 342 #θωρήκων τε νεοσμήκτων _; νεήκης nur hier. – S. zu Δ 244 #αῖ τ’ ἐπεὶ οὖν ἔκαμον ... θέουσαι#. **392** ~ 385; E 107 πρόσθ’ ἵπποιν καὶ (!) ὄχεσφιν#; Y 483 δὲ δὲ | χθονὶ κεῖτο etc. **393** ~ H 425 νίζοντες ἄπο _ βρότον αίματόεντα#, Ξ 7 λούσῃ (!) ἄπο _ etc. **394** Dichtersprachlicher Hexameter nach einem Muster wie Π 403 f. ἥστο ἀλείς· ἐκ γάρ πλήγη _ φρένας, ἐκ δ’ ἄρα χειρῶν | ἡνία ἥιχθησαν. Nach bD ein metrisch komplettierender Relativsatz, ähnlich wie 482 ὅς μοι ἔπεισιν#. **396** ~ Y 488 #ἀψ ἵππους στρέψαντα; Ο 582, Ψ 419 Ἀντίλοχος μενεχάρμη#. **397 f.** ~ 371 f.; H 145 #δουρὶ μέσον (!) περόνησεν, s.d. **398** = 372.

αὐτὰρ ὅ γ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου,
 400 ἵππους δ' Ἀντίλοχος, μεγαθύμου Νέστορος νιός,
 ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
 Δηϊφοβίος δὲ μάλα σχεδὸν ἥλυθεν Ἰδομενῆος
 Ἀσίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
 ἀλλ' δ \γ'/ | ἄντα Φιδῶν| \ἀλεύθατο/ | χάλκεον ἔγιχος
 405 | Ἰδομενεύς| κρύφθῃ \δ'/ ύπ' ἀσπίδι | πάντοσε Φίσῃ,
 | τὴν ἄρ' δ γε | Φρινοῖσι βοῇῶν καὶ | νώροπι χαλκῷ
 δινωτὴν \φοίρεσκε*, / δύω| _ κανόνεσσ' ἀραρυῖαν·
 | τῇ ὑπὸ πᾶς| \Φάλη/, τὸ δ' ὑπέρπτατ' | Νόβριμον/ | ἔγιχος,
 | καρφαλέον| \δ' ἄρ' / ἀσπὶς ἐπιθρέξαντος ἄϋ|σε
 410 | \δοῦρος/. | οὐδ' ἄλιον| ρά βαρείης | χειρὸς ἄφη|κε,
 ἀλλ' ἔβαλ' | Ιππασίδην | Υψήνορα ποιμένα λαῶν
 | ἥπαρ ὑπὸ| πραπίδων, εἴθαρ δ' ὑπὸ | γοῦνα λῦσε/.
 | Δηϊφοβίος| δ' \έκπαγλ'/ ἐπεύξατο | μακρὸν ἄν|σας·
 „οὐ μὰν | αὗτ' ἄτιτος| κεῖτ' | Ασιος, | ἀλλά | Φε φη|μι
 415 | εἰς | ΑΓίδα'| / | ιόντα πυλάρταο | κρατεροῖο
 γηθήσειν κατὰ θυμόν, ἐπεί | Φοῖ | δπασ|σα/ πομπόν.“
 ὡς | φάτ', | Αργείοισι δ' ἄχος| _ γένετ' | | εὺξαμένοιο,
 Ἀντιλόχω δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὅρινεν·
 ἀλλ' οὐδ' | ἀχνύμενός| περ | Φοῖ| _ ἀμέλησ' | ἐτάροιο/,
 420 | ἀλλά | θέξων| περίβη καὶ [οι] _ σάκος | ἀμφικάλυψε.
 | τὸν μὲν | ἔπειθ'| ὑποδύντε _ δύω | \έσθλὼ ἐταίρω*/,

404 μὲν – ἡλεύατο 405 γάρ 407 φορέεσκε 408 ἔάλη – χάλκεον 409 δέ οἱ
 410 ἔγχεος 412 γούνατ' ἔλυσε 413 ἔκπαγλον 415 Ἀϊδός περ 416 ρά οἱ ὕπασσα
 417 ἔφατ' 419 ἐοῦ ἀμέλησεν ἐταίρου 421 ἔριηρες ἐταίροι

399-401 Fünfzehnsilbige ionische Hexameter (Genetiv auf -ou am Verschluss und vor Konsonant, #ἐξέλασε mit /-s-/ statt /-ss-/). **399** = E 585; der Verschluss ist eine ionische Abwandlung der Formel ἔκπεσε χειρός# Ο 465 u.ö. **400** ~ E 565 (#τὸν δ' ἴδεν), Ψ 541 (#εὶ μὴ ἄρ'). – Originärer Hexameter, dessen 1. Metrum variiert. **401** = E 324; ~ 51 (u.ö.) ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί#. **402** ~ E 607 Τρώες δὲ μάλα σχεδὸν ἥλυθον αὐτῶν (!)#. **403** ~ 502 ἀκόντισεν (!); s. auch zu 183, 516. **404** = 184, 503 u.ö.; ~ X 274 #καὶ τὸ μὲν ἄντα ίδων ἡλεύατο. **407** Wie 372, s.d. **408** Wie X 275 #ἔζετο γάρ προϊδών, τὸ δ' ὑπέρπτατο etc. **410 f.** ~ E 18 f., Π 480 f. οὐχ ἄλιον ... | ἀλλ' ἔβαλ(ε), Δ 498 f., Ο 575 ff. ... | ἀλλ(α) ... βάλε. **410** ~ Φ 590 βαρείης etc. **411** ~ Λ 578, Ρ 348 #καὶ βάλε(v). **412** = Λ 579, Ρ 349. **413** Wie 445 Ιδομενέύς etc., Ξ 453 #Πουλυδάμας etc. **415** Vgl. Θ 367 εὗτέ μιν εἰς Αἴδαο πυλάρταο προύπεμψεν. **416** ‘weil ich ihm einen Begleiter mitgebe’, augmentlos; die Zeitlage ergibt sich aus der Situation. **417** = Ξ 458, 486. **418** ~ Ξ 459, 487, Ρ 123; der Name ist austauschbar, das Epitheton dagegen fest. **420-423** = Θ 331-334. **420** ~ Ξ 424 πρὸν γάρ περίβησαν (!) ἄριστοι#. **421** ~ Ρ 717 ὑποδύντε μάλ' ὕκα#; vgl. Δ 113, Π 327 (s.d.) ἐοθλοὶ ἐταίροι#. – Im Hexameter steht das Subjekt im Plural.

Μηκιστεύς Ἐχίοι|ο πά|Fις καὶ |δῖος Ἄλάσ|τωρ,
νῆ|Fας |έ|ς/ γλαφυρά|ς φερέτην \βα|ρὺ/ στενάχον|τα.
|ίδομενεύς| δ' οὐ λῆ|γε \μένεος|, |Fίετο δ' αἰ|Fεὶ
425 |ή|Fέ τινα| Τρώων ἐρεβεννῆ |νυκτὶ καλύ|ψαι
ἡ|F' αὐτὸς δου|πῆσαι ἀμύ|νων \ό|λεθρον/ Ἀχαι|Fοῖς.
|ένθ' Αἰσυή|ταο δι|Fοιτρεφέ|ος φίλον υἱ|όν,
ἡ|ρω' |Αλκάθο|Fον| — γαμβρὸς δ' ἦν Ἀγχίσαο,
|πρεσβυτάτην| δ' \ό|πυιε/ θυγατρῶν |Ιπποδάμει|αν,
430 |ή|ν/ περὶ κῆ|ρι \φίλει/ πατὴρ καὶ |πότνια μῆ|τηρ
|έν μεγάροι| πᾶσαν γάρ δι|μηλικίην| \κέκαστο/
κάλλει καὶ ἔργοισιν ἵδε φρεσί· τούνεκα καί μιν
γῆμεν ἀνήρ ὥριστος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείη —
τὸν τόδ' ύπ' |ίδομενη|Ποσειδάων ἐδάμασσε
435 θέλξας δσσε φαεινά, πέδησε δε φαίδιμα γυῖα.
οῦτε γάρ ἔξοπίσω φυγέειν δύνατ' οὔτ' ἀλέασθαι,
ἀλλ' ὡς τε στήλην ἥ δένδρεον ύψιπέτηλον
ἀτρέμας ἐσταότα στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ¹
ἡ|ρως |ίδομενεύς|, \άμφι δέ Fhoi |Fρῆξε/ χιτῶνα
440 |χάλκεον, δς| Foi \πρόσθ/ ἀπὸ _ χροὸς |άρκει δλεθ|ρον·
δή τότ' [γ'] |αῦ|ον \ά|ϋσ/| |έρεικόμενος περὶ δουρί.
δούπησεν δὲ πεσών, δόρυ δ' ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει,

423 ἐπί – βαρέα – v.l. (Aristarch) στενάχοντε 424 μένος μέγα 426 λοιγὸν 429 ώπνιε
430 τὴν – φίλησε 431 ἐκέκαστο 439 ρῆξεν δέ οἱ ἀμφὶ 440 πρόσθεν 441 ἄ|ϋσεν

423 ~ 538 #οϊ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον etc. Vgl. Λ 513, T 3 ἐς νῆας, N 31 ἐς Ἀχαιῶν νῆας; wie Λ 281 u.ö. – Im Hexameter erst ἐπί für ἐς, dann βαρέα statt βαρύ, um das 1. und 4. Biceps zu füllen. 424 ~ Φ 305 #ούδε Σκάμανδρος ἔληγε (!) τὸ (!) δὸν μένος; vgl. A 210, Φ 359 λῆγ' ἔριδος, A 224 καὶ οὐ πω λῆγε χόλοιο#, Z 107 λῆξαν δὲ φόνοιο#. 426 Vgl. u.a. Σ 129 ἀμυνέμεν αἴπὺν δλεθρον#. 427-431 ~ Λ 738-741 #πρῶτος ἔγὼν ἔλον ἄνδρα, ... | Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἦν Αύγείαο, | πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εῖχε ..., | ἥ ... ἥδη (Nestor). – Statt des Verbs (s. 434) folgt der Einstieg in eine biographische Skizze. 430 Vgl. o 245 δὲ περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων. – Im Hexameter der Aorist. 431 ~ Π 808 δς _ ἡλικίην ἐκέκαστο (!#). 432-438 Originäre ion. Hexameter. 435 (δσσε) φαεινά nur hier; sonst formelhaft δσσε φαεινώ#. 436 ~ 513, Y 302 ἀλέασθαι (!#), s.d. 437 f. Nach einem Muster wie P 434 #ἀλλ' ὡς τε στήλη μένει ἔμπεδον (von den Pferden des Achilleus); ύψιπέτηλος statt -πέταλος auch δ 458, λ 588. 438 ~ 646 u.ö. μέσον (!) σάκος οὔτασε (!) δουρί#; die Variante mit στῆθος auch Ο 523, Π 597. 442 ff. Freie Variante der typischen Szene Π 610-613 = Π 526-529, in der der Angegriffene nach vorn ausweicht, die Lanze hinter ihm in der Erde stecken bleibt und ihr Ende nachzittert, wobei sie die zerstörerische Kraft verliert. 442 Kombination von ion. #δούπησεν (!) δὲ πεσών (u.a. 187 und 373) mit einer ad-hoc-Variante von X 276 #ἐν γαίῃ δ' ἐπάγη, bzw. auch Δ 528 πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός# u.ä.

ἡ ρά οἱ ἀσπαίρουσα καὶ οὐρίαχον πελέμιζεν
|εγχεος· ἔνθα δ' [ἔπειτ'] +ἀφίη _ μένος |օβριμος "Αἰρης.
445 |Ἴδομενεὺς| δ' \έκπαγλ'/ ἐπεύξατο |μακρὸν ἀὖσας·
,,|Δηϊφοβ', ἥ| \ρα δὴ/ Φεξίσκομεν |ᾶξιον \έμιμεν/
|+τρὶς ἐνὸς ἀντὶ πεφάσθαι; _ ἐπεὶ [σύ περ] |εῦχεαι οὔτως.
|δαιμόνι', ἀλλ'| \αυτός περ ἀντίος/ |ίστασ' ἐμεῖο,
|δφρα Φίδης| οἶος \ΔιΦός/_ γόνος |ένθαδ' ίκάνω,
450 δς πρῶτον \Μίνων τέκετ' ?αὐτὸς/ Κρήτη ἐπίουρον·
Μίνωας δ' |αῦ τέκεθ' υἱὸν \άγλαΦὸν/ |Δευκαλίωνα,
|Δευκαλίωνι δ' ἐμὲ τίκτε _ \πολέμεσσι/ Φάνακτα
|+Κρήται ἐν εὐρείῃ· νῦν δ' ἐνθάδε |νῆσες +ἐνεγκον
σοὶ τε κακὸν καὶ πατρὶ καὶ ἄλλοισι Τρώεσσιν.“
455 |ἡ ρά/, |Δηϊφοβοις δὲ διάνδιχα *μεριμέριξε,
|\ήσε/ τιναι [που] Τρώων \έταιρίσσαιτο*/ μιηγαθύμων
|ᾶψ ἀναχωρήσας, |ήσε/ _ πειρήσσαιτο καὶ οἴσος.
ῶδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
βῆναι ἐπ' Αίνείαν· τὸν δ' ὕστατον εὔρεν ὄμιλον
460 ἐσταότ· αἰεὶ γάρ Πριάμω ἐπε- |μήνιε δίω,
|\ό τ'/ ἐσθλὸν ἐ|όντα μετ' ἀνδράσι |οῦ τι τίεσκε.
|πάρ/ δ' ιστάμενος Φέπεαι _ πτερό|Φεντα *ποταύδα/·

445 ἔκπαγλον 446 ἄρα δή τι – εἶναι 447 τρεῖς 448 καὶ αὐτὸς ἐναντίος, v.l. ἐναντίον 449 v.l. ἴδη – Ζηνός 450 Μίνωα τέκε 451 ἀμύμονα 452 πολέσσ' ἄνδρεσσιν 453 ἔνεικαν 455 ὡς φάτο – μερμήριξεν 456 ἥ – ἐταρίσσαιτο 457 ἥ 461 οὔνεκ' ἄρ' 462 ἀγχοῦ – προσηγύδα

443 ~ Π 612, P 528 οὔδει ἐνισκίμφη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη. **444** = Π 613, P 529. **445** ~ 413 #Δηϊφοβος etc. **446 f.** ~ Ξ 471 f. **447** Vgl. Λ 388 νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν – ποδὸς εὔχεαι αὐτῶς. **448** ~ 106 ἐν_αντίον; vgl. P 31, Y 197 μηδ' ἀντίος ίστασ' ἐμεῖο#. **449** ~ Δ 195 #δφρα ἴδη (3. Sg.), 205 #δφρα ἴδης. – Im Hexameter metrisch bedingtes Ζηνός. **450** ~ 451; Ξ 322 #ἥ τέκε μοι (!) Μίνω(ν) τε, s. d. (Zeus), λ 568 #ἔνθ' ἥτοι Μίνωα ἴδον. – Beim Vater steht nach alter Regel mediales τέκετο, s. zu Y 239 f. (Genealogie des Aineias). **451** Vgl. O 445, Π 185 u. ö. ἀγλαὸν υἱόν#. **452** ~ Ζ 206 #Ιππόλοχος δέ μ' ἔτικτε _; wie E 546 _ πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα#, P 308 _ πολέσσ' (!) ἄνδρεσσιν ἄνασσων#. **453** ~ Ω 256, 494 #Τροίη (!) ἐν εὐρείῃ; hier mit dem alten Lokativausgang -αι (wie -οι), neben dem in Analogie nach Dat./Lok. -*ἄσι (ion. -ησι) aber schon früh das Allomorph -*ἄι gestanden haben könnte (ion. -η). **455** ~ Θ 167 ..., Τυδείδης δέ etc. Zu μερμήριζω s. Frisk II 210. **456** Vgl. Ω 335 #ἀνδρὶ ἐταιρίσσαι; das Denominativum nur hier. **458** = Ξ 23, Π 652; ~ P 417 τό κεν ἥμιν ἄφαρ _ πολὺ κέρδιον εἴη# u. ä. – In dieser Form ein originärer Hexameter. **459** ~ Ξ 24 #βῆναι ἐπ' Ἀτρείδην. **460** Vgl. Σ 257 δφρα μὲν οὔτος ἀνὴρ Ἀγαμέμνονι μήνιε δίω (Polydamas über Achilleus); das Verbalkompositum nur hier. **461** ~ Ι 238 οὔδει τι τίει#; vgl. A 412 (~ 244), Π 274 #ἥν ἄτην, ὅ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὔδεν ἔτισε. **462** = Δ 203 u. ö. (Formelvers).

„Αίνεία, Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρή
γαμβρῷ ἀμυνέμεναι, εἴ πέρ τί σε κῆδος ἱκάνει.
465 [ἀλλ'] ἔπε', ἸλικαθόFῳ | ἀμύνομεν/, | δς σε πάρος| γε
| γαμβρὸς ἐών| \δόμοισ' ἔνι _ θρέψε/ | τυτθὸν ἐόν|τα·
τόν [δέ] τοι Ἰδομενεὺς| δουρι_κλυτὸς |ξενάριξε.“
| ὡς φάτο, τῷ| δὲ [ἄρα] θυμὸν ἐνὶ στή|θεσσι δρι|νε,
| βῆ δὲ μετ' ἸδομενῆFα _ [μέγα] πτολέ|μοιο μεμη|λώς.
470 ἀλλ' οὐκ ἸδομενῆFα φόβος \λάβ' |+ἡλύγετον/ ὥς,
| ἀλλὰ μέν', ὡς| ὅτε τις σῦς _ \ὅρεσσ/ | ἀλκὶ πεποι|θὼς
[δς τε] μένει κολο|συρτὸν ἐπερ|χόμε|νον πολὺν ἀν|δρῶν
| χώροι ἐν οἰ|Fοπόλοι, φρίσσει δὲ [τε] | νῶτον ὑπερ|θε,
δφθαλμῷ δέ [ἄρα] | Fοὶ πυρὶ λάμ|πετον· | αὐτὰρ ὁδόν|τας
475 | θήγει, ἀλέξασθαι μεμαFὼς κύ|νας \τε/ | καὶ ἄν|δρας·
ώς | μέν'/ | Ἰδομενεὺς| δουρι_κλυτός, | οὐδ' ὑποχώ|ρει,
Αίνείαν ἐπιόντα βοηθόον· αὐτε δ' ἐταίρους,
Ἄσκαλαφόν τ' ἐσορῶν ἈφαρῆFά τε | Δηῆπυρόν| τε
| Μηριόνην| τ' \ήδ'/ | Ἀντίλοχον, μήσιτωρας ἀ|τῆς·
480 τοὺς ὅ γ' \ότρύ|νων/ | Fέπεαι | πτερό|Fεντα *ποταύ|δα/·
„δεῦτε, φίλοι, καί μ' οἴω ἀμύνετε· δείδια δ' αἰνῶς

465 ἐπαμύνομεν 466 ἔθρεψε δόμοις ἔνι 470 λάβε τηλύγετον 471 οὔρεσιν 475 ἡδὲ
476 μένεν 479 καὶ 480 ἐποτρύνων – προσηγόρευση

463 ~ 219, 255. Variabler Anredevers, in der Anwendung auf Aineias (so auch E 180 = P 485, Y 83) ein originärer Hexameter. **464** ~ 481 οἴω (!) ἀμύνετε; I 518 #Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι _ u.ä.; Π 516 ως νῦν _ ἐμὲ κῆδος ἱκάνει#. – Dichtersprachlich, aber mit kurz gemessenem Dativausgang -ῷ. **465** ~ 381, O 556 u.ö. #ἀλλ' ἔπει; der kurzvokalische Konjunktiv (-)ἀμύνομεν nur hier. **466** Wie Λ 223 #Κισσῆς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις etc. Augmentloses θρέψε ist hier dadurch motiviert, dass an Bekanntes erinnert wird (anamnestischer Injunktiv). **467** ~ (u.a.) Λ 368 #ἢ, καὶ Παιονίδην δουρι_κλυτόν etc.; mit Personalpronomen wie Φ 96 #ὅς τοι ἐταῖρον ἔπεφνεν, Y 426 (s.d.) #ὅς μοι etc., Z 203 f. #Ἴσανδρον δέ οἱ νίὸν Ἀρης ... | ... _ κατέκτανε. **468** = Δ 208, Λ 804. **469** = 297 (in anderem Sinne). **470** /-n. / am Ende des Choriambus vor ὥς. – S. zu Γ 175 #παῖδά τε τηλυγέτην. **471** f. ~ 389 #ἥριπε δ' ώς ὅτε τις δρῦς _ ἥριπεν (!); M 146 f. σύεσσιν ἐοικότε, τώ τ' ἐν ὅρεσσιν | ἀνδρῶν ἡδὲ κυνῶν δέχαται (!) _ κολοσυρτὸν ιόντα#. – Wie 390, 571 οὔρεσι (!). **473** ~ P 54 ..., δθ' _ ἄλις ἀναβέβροχεν (!) ὕδωρ#. **477** ~ 482 ... ἐπιόντα πόδας (!) ταχύν; Λ 461 αὐτε (!) etc. – Kontraktion im dichtersprachlichen Verbalstamm, anders 441 αὖον ἄῦσεν (s.d.). **478** Korrespondierend mit 490; in beiden Versen verkürztes ἐσορῶν statt εἰσορόων. **478** f. ~ 91 ff.; I 82 f. ἡδ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον, νῖας (!) Ἀρης, | ἀμφί τε Μηριόνην ἈφαρῆFά τε Δηῆπυρόν τε. – Aus tradiertem Material zusammengestellte Namenliste. **479** f. = 93 f. **481** ~ 464 #γαμβρῷ (!) ἀμυνέμεναι; X 416 (s.d.), β 70 #σχέσθε, φίλοι, καί μ' οἴον ἔάσατε; β 410, Θ 133 #δεῦτε, φίλοι. – Elidiertes μ(οι), s. zu A 170 οὐδέ σ' (!) δίω#, und Kurzmessung von altem -ῷ (nicht *-οι).

Aίνείαν ἐπιόντα πόδας ταχύν, δς μοι ἔπεισιν,
δς μάλα καρτερός ἔστι μάχη ἔνι φῶτας ἐνάρειν·
|καὶ δ' ἔχει ἥβης ἄνθος, δ [τε] _ κράτος |έστι μέγιστον.
485 |εὶ γὰρ \όμήλικε*/ γενοίμεθα |τοῖδ' ἐπὶ θυμοῖ,
\ήβε κε/ φέροιτο μέγα_ _ κράτος |ήβε φερούμην.“
ώς ἔφαθ', οἵ δ' ἄρα πάντες ἔνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες
πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὡμοιοι κλίναντες.
Aίνείας δ' ἐτέρωθεν ἐκέκλετο οἵς ἐτάροισι,
490 Δηϊφορβόν τε Πάριν τ' ἐσορῶν καὶ Ἀγήνορα δῖον,
οἵ οἱ ἄμ' ἡγεμόνες Τρώων ἔσαν· αὐτὰρ ἔπειτα
λαοὶ ἐπονθ', ως εἴ τε μετὰ κτίλον ἔσπετο μῆλα
πιόμεν' ἐκ βοτάνης· γάνυται δ' ἄρα τε φρένα ποιμήν·
ώς Αίνείᾳ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγήθει,
495 ώς ἵδε λαῶν ἔθνος ἐπισπόμενον ἐοῖ αὐτῷ.
οἵ δ' ἀμφ' Ἀλκαθόω αὐτοσχεδὸν ὡρμήθσαν
μακροῖσι ξυστοῖσι· περὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
σμερδαλέον κονάβιζε τιτυσκομένων καθ' ὅμιλον
ἀλλήλων. δύο δ' ἄνδρες ἀρήιοι ἔξοχον ἄλλων,

485 όμηλική γε mit vv. ll. όμηλική, -ην – meist ἐνὶ 486 αἴψα κεν ἡὲ – v. l. κλέος

482 ~ 477; metrisch komplettierender Relativsatz, wie auch 394. **483** ~ (u.a.) 316 εἰ καὶ μάλα καρτερός ἔστι#, A 178 #εὶ μάλα ... ἔσσι. **484** ~ I 39 #ἀλκὴν δ' οὐ τοι δῶκεν (!), δ τε κράτος etc. – Oder #\ἔχει δ'/ ἥβης |ἄνθος, δ τε| _ etc. **485** ~ γ 364 πάντες όμηλική μεγαθύμου (!) Τηλεμάχοιο. Vgl. u.a. ο 197 όμήλικές είμεν#. **486** ~ Σ 307 f. ἀλλὰ μάλ' ἄντην | στήσομαι, ἥ (!) κε φέρησι μέγα_ _ κράτος ἥ (!) κε φερούμην. **487** ~ Γ 95 ... πάντες ἀκήν ἐγένοντο (!) σιωπῇ# (s.d.), H 403, I 50 ... πάντες ἐπ(!)-ίαχον υἱες Ἀχαιῶν# u.ä. (Iteratvers mit Hexametervarianten); Π 219, P 267 (_) ἔνα θυμὸν ἔχοντες#; Φ 386 ἐνὶ _ φρεσὶ θυμός ἄητο#, Ω 321 ... ιάνθῃ#. **488** = Λ 593; ~ X 4 #τείχεος ἄσσον ισαν, σάκε' etc. – Ion. ἔστησαν (!), nicht στάν. **489** ~ Ο 501 #Αἴας δ' αὐθ' ἐτέρωθεν etc., s.d.; Π 268 Πάτροκλος δ' ἐτάροισιν ἐκέκλετο (!) μακρὸν ἀῦσας (s.d.), ähnlich Σ 343. **490** ~ 478, s.d. (korrespondierend); ε 272 #Πληιάδας τ' ἐσορῶντι, ψ 303 ἐσορῶσ' ... ὅμιλον#. – Kontrahiertes ἐσορῶν nur hier. **491** f. ~ λ 371 f. οἵ τοι ἄμ' αὐτῷ | "Ιλιον εἰς ἄμ' ἐποντο; Λ 473 f. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν (!) | Τρῶες ἐπονθ', ως εἴ τε δαφοινοὶ θῶες ὅρεσφιν. **493** ~ Υ 405 κούρων ἐλκόντων· γάνυται δέ τε τοῖς ἐνοσίχθων (s.d.), anders Θ 559 πάντα δὲ εἴδεται ἄστρα, γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν; Ξ 18, Ο 274 οὐδ' ἄρα τε (s.d.), η 123 f. ἔτερον μέν ... | ..., ἐτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν#. **494** ~ 497 περὶ στήθεσσι; H 216 "Εκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν u.ä. **495** Bis auf #ώς ἵδε frei formuliert. – έοῖ (!) αὐτῷ# (auch δ 38) nach ἔο αὐτοῦ (Τ 384, s.d.); s. auch zu Υ 171 ἔε (!) δ' αὐτόν und Θ 37 ὀδυσσαμένοιο τεοῖ (!)# (← σεῖο#). **496** ~ 526 (Άσκαλάφω). Im Dual entspricht P 530 καὶ νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ὡρμήθητην, s.d.; die alte 3. Plural wäre ὅρμηθεν*. **497** f. ~ Ο 388 #μακροῖσι ξυστοῖσι; Φ 254 f. ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς | σμερδαλέον κονάβιζεν. **498** ~ 560 τιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον#. **499** Mit δύο δ' \ἄνδρ'! ἀρήιω*/ leicht restituierbar, mangels syntaktischer Eigenständigkeit aber wohl nicht alt.

500 Αίνείας τε καὶ Ἰδομενεύς, ἀτάλαντοι Ἀρηῇ,
ἴεντ' ἄλλήλων ταμέειν χρόα νηλεῖ χαλκῷ.
Αίνείας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἰδομενῆος·
ἄλλ' ὅ γ'/ |ἄντα ξιδώνι| \άλεύξατο/ |χάλκεον ἔγχος,
αἰχμὴ δ' Αίνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
505 ὥχετ', ἐπεί δὲ ἄλιον στιβαρῆςι – ἀπὸ χειρὸς δρουσισε.
Ἰδομενεὺς δὲ ἄρα Οἰνόμαον βάλε γαστέρα μέσσην,
ρῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δὲ ἔντερα χαλκὸς
ηφυσ'. δὲ δὲν κονίῃσι πεσώνι _ ἔλε γαῖαν ἀγοστῷ.
|Ἴδομενεὺς| δὲ εἰ μὲν χροὸς/_ δολιχόσκιον ἔγχος
510 |σπάσσατ', οὐδὲ [ἄρ'] ἔτ' |ἄλλα δυνῆσατο |τεύχεα καὶ λὰ
ῶμοι|ιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ |βέλεσσι/.
Ιοὺ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα ποδῶν _ |γυῖα πέλ/ δρμηθέντι,
Ιοῦτ' ἄρ' ἐπαΐξαι μεθ' ἐ|φὸν βέλος οὔτ' |ἀλύξαι/
τῶ δὲ [καὶ] ἐν σταδίῃ μὲν ἀμύνετο γηλεξὲς ἡμαρ,
515 τρέσσαι δὲ |ιούκετι δίμφ/ |ἔχε ποσσὶ/ |ἐκ πολέμοι|ο.
|βάδην δὲ/ ἀπιόντος ἀκόντισσε*/ |δουρὶ φαξει|νῷ

503 μὲν – ήλεύατο 509 νέκυος 510 ἐσπάσατ' 511 βελέεσσιν 512 γυῖα ποδῶν ἦν
513 ἀλέασθαι 515 πόδες φέρον 516 τοῦ δὲ βάδην – ἀκόντισε

500 ~ 795 ἀτάλαντοι ἀέλλῃ# (s.d.); die Formel kennt sonst keine Dual- oder Pluralvarianten. **501** = Π 761. In beiden Kontexten wäre der Dual gefordert (zwei Einzelpersonen, nicht Gruppen). **502** ~ Ξ 402 Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε (!) φαίδιμος "Εκτωρ, s.d.; Υ 161 Αίνείας δὲ πρῶτος ἀπειλήσας ἐβεβήκει (!) mit ion. Augment. – Hier mit hiattilgendem νῦ ἐφελκυστικόν, also ein ion. Hexameter; ebenso 403, anders 183. **503** Formelvers, u.a. auch 184 und 404. **504 f.** = {Π 614 f.}, dort der Bezeugung nach interpoliert; ~ Π 523 f. ἐν δέ οἱ ἔγχος | νηδυίοισι μάλ' ὁξὺ κραδαινόμενον λύε γυῖα. – Das mediale Präsens nur hier. **505-508** Hexameter, die im wesentlichen aus tradiertem Material bestehen und zwei ep. Fünfzehnsilbler enthalten. **505** ~ Ο 126 ἔγχος δὲ ἔστησε στιβαρῆςι – ἀπὸ χειρὸς ἐλοῦσα. – Der Versvariante *#ἐπεί δὲ ἄλιον στιβαρῆς etc. ist im Hexameter eine zweisilbige Verbalform im Enjambement vorangestellt, wie entsprechend auch 508. **507 f.** = Ρ 314 f.; ~ Ε 99 θώρηκος γύαλον, διὰ δὲ ἔπτατο πικρὸς ὄϊστός, Ν 587 ... ἀπὸ δὲ etc.; Ξ 517 διὰ δὲ _ ἔντερα χαλκὸς ἄφυσσε# (s.d.). **508** ~ 505. – Alter Vers, dem das ion. Äquivalent zu ἄφυσσε vorgesetzt ist; ebenso, mit anderen ionischen Verbalformen, auch 520, Ξ 452, Λ 425. **509** Vgl. u.a. 574 ἐκ χροὸς ἔγχος – ἀνεσπάσατ(o) (!). **510 f.** = Ε 621 f. **510** Wie Δ 530. **511** ~ Π 560 #τεύχεα τ' ὕμοιν (!) ἀφελοίμεθα. – Hier schon im alten Vers mit /-n./. **512** ~ 61 γυῖα δὲ ἔθηκεν (!) ἐλαφρά, πόδας καὶ χειρας ὑπερθεν; Ψ 627 f. οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα, φίλος, πόδες (!), οὐδέ τι χεῖρες | ὕμων ... ἐπ_αἴσσονται ἐλαφραί# (s.d.; Nestor); Τ 236 ὄρμηθέντες# u.ä. **513** Im Hexameter ion. ἀλέασθαι. **514 f.** ~ 325. **514** ~ 314, 713 (ἐν) σταδίῃ ὑσμίνῃ#; Λ 484 ἀμύνετο etc. **515** ~ Ρ 700 πόδες (!) etc.; vgl. z.B. Η 217 #ἀλλ' οὐ πως ἔτι εἶχεν (!) ὑποτρέσαι (!), sc. Hektor. – Im Hexameter ion. modernisiert (kein Dual). **516** ~ 183 #Εκτωρ δὲ ὄρμηθέντος ἀκόντισε (!); βάδην nur hier, auch ἐμβαδόν nur Ο 505.

Δηϊφοβος· δὴ γάρ Φοί \έχε / _ κότον |έμμενές αἱ|Φεί.
 ἀλλὰ [δὲ γε] καὶ τότ' |\άμβροτ/, δ' Ἀσκάλαφον βάλε δου|ρί,
 |υίὸν Ἐνυ|αλίοιο _ δι' ὕμου δ' ὅβριμον ἔγχος

520   ἔσχεν· δ' ἐν κονί|ῃσι πεσών| _ ἔλε |γαῖαν ἀγοσ|τῷ.
 οὐδέ [ἄρα] πω [τι] πέ|πυστο βρι|ή|πυος |όβριμος Ἀιρης
 υῖΦος Ν|Φοῖο/ πεσόν|τος ἐ|νὶ κρατερῇ| ὑσμίνῃ,
 ἀλλ' [δὲ γέ] ἄκροι Ὁιλύμποι ὑπὸ _ χρυσέ|οισι νέφεσ|οι
 |ῆστο, Δι|Φός| \βουλῇ/ Φε|ελμένος, |ἔνθα περ ἄλ|λοι

525   ἀθάνατοι [θεοί] |ῆσαν, ἔΦεριγόμενοι πολέμοιο.

οἵ δ' ἄμφ' Ἀσκαλάφῳ αὐτοσχεδὸν ὠρμήθησαν·

Δηϊφοβος μὲν ἀπ' Ἀσκαλάφου πήληκα φαεινὴν
 ἥρπασε, |Μηριόνης| δὲ θο|Φῷ *ἀτάλας/| Ἀρηⁱⁱ
 δουρὶ |τύψε βραχίονο/ ἐπ_|άλμενος, ἐκι δὲ [ἄρα] χειρὸς

530   αὐλῶ|πις τρυφάλεια χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα.

|Μηριόνης δ'| |αῦτις/ |έπαλμενος |αίγυπτιὸς| ὡς
 |Φέρυσσο-*| ἐκ/ πρυμ|νοῖο βραχίονος |όβριμον ἔγ|χος,
 ἀψ δὲ |χάζεθ' ἐταίρων ἐς _ Φέθνος/. |τὸν δὲ Πολί|της

|αύτοκασί|γνητος, περὶ _ μέσσοι |χεῖρε τιτή|νας,

535 |ἔξαιγε πτολέμοιο δηΐοι/, |όφρο| ἵκεθ' |ἴπιπω/

|ώκέF, |ῶ/ |Φοί δπισθε μάχης ἡ|δὲ πτολέμοιο

|ἔστατην* καὶ |ήνιοχοι|, _ |άρματα κάλ'|/ ἔχοντες·

517 ἔχεν   518 ἄμαρτεν   522 ἔοιο   524 βουλῆσιν   528 ἀτάλαντος   529 βραχίονα τύ-
 ψεν   531 ἔξαυτις   532 ἔξέρυσε   533 ἐτάρων εἰς ἔθνος ἔχάζετο   535 ἔξηγεν πολέμοιο
 δυσηχέος - ἵπουνς   536 ὡκέας, οἴ   537 ἔστασαν ἡνίοχον τε καὶ ἄρματα ποικίλ'

517 Im Hexameter mit neuem Versanfang und silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν.

518 ~ Θ 311 ... ἄμαρτε· παρέσφηλεν (!) γὰρ Ἀπόλλων#.   519 f. ~ Ξ 451 f.   519 ~ Ξ 451
 ('Αρηϊλύκοιο). - 2. Vershälfte jung (Genetivausgang -ou vor Konsonant; δέ nach der Prä-
 positionalphrase statt nach dem ersten Wort).   520 = Ξ 452; ~ N 508, s.d. - Ep. Fünf-
 zehnsilbler mit im Enjambement vorangestellter ion. Verbalform (Augment, hiattilgen-
 des νῦ ἐφελκυστικόν).   522 ~ 207 υἱω|νοῖο πεσόν|τος ἐν _ αἰνῇ |δηΐοτῇ|τι.   523 Im

Hexameter mit ion. Synizese.   524 Vgl. M 241 Διὸς πειθώμεθα βουλῇ#, in anderen
 Kasus A 5, Y 15; der Dat. Pl. βουλῆσι(v) nur hier.   526 f. Ionische Hexameter (-θησαν
 statt -θεν, -ou vor Konsonant).   526 ~ 496 ('Αλκαθόω).   528 ~ 295, 328 Μηριόνης
 etc.; am Versanfang hier #ἥρπασε mit ion. /-s-/.

529 ~ 542 #λαμὸν τύψ(ε). - Im
 Hexameter mit hiattilgendem νῦ ἐφελκυστικόν.   530 Mustervers für Π 118 αἰχμὴ
 χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσοῦσα.   531 f. ~ 528 f. - Am Ende des 2. Choriambus
 /-s. / vor ὥς#.   532 Vgl. u.a. E 110 ὅφρα μοι ἔξ ὕμοιο ἐρύσσης πικρὸν ὁϊστόν; im

Hexameter ion. /-s-/ statt /ss-/.   533 ~ 566 u.ö.   535 ~ Ξ 429; πολέμοιο δυσηχέος
 auch H 376, Λ 524 u.ö. - Vgl. H 119 (s.d.), Φ 422 u.ö. #δηΐου ἐκ πολέμοιο.   536-538 =
 Ξ 430-432.   537 Vgl. M 111 αῦθι λιπεῖν ἵπουνς τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα; Ψ 533 ἄρ-

ματα καλά. - Beide Choriamben in der Versmitte, /-s. / vor der Pause.

\τοὶ/ τόν |γε προτὶ Φάσ|τι φέρον \βα|ρὺ/ στενάχον|τα,
|τειρόμενον|· \κὰδ/ δ' αῖμα \νεFουτά|της* ρέFε/ χειρός.
540 οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοή δ' ἀσβεστος ὥρωρει.
ἔνθ' Αἰνέας Ἀφαρῆα Καλητορίδην ἐπορούσας
λαιμὸν |τύψ' ἐπὶ Φοῖ| τετραμμένον |όξέFι δου|ρί·
ἐκλίνθη δ' ἔτέρωσε κάρη, ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἔάφθη
καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
545 Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα μεταστρεφθέντα δοκεύσας
οὔτασ' ἐπαΐζας, ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν,
ἢ τ' ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς αὐχέν' ἰκάνει·
τὴν ἀπὸ πᾶσαν ἔκερσεν· ὃ δ' ὑπτιος |ἐν κονίῃ|σι
|κάππεδ', ἀμφω |χεῖρε φίλοις| – ἐτά|ροισι πετάσ|σας.
550 Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὕμων
παπταίνων· Τρῶες δὲ περι|_σταδὸν |ἄλλοθεν ἄλ|λος
|νύσσον/ σάκος |εύρὺ παναί|Φολον, |ούδε δύναν|το
|εῖσω ἐπι|γράψαι τέρενα χρό' |ΝόξέFι/ χαλ|κῷ
Ἀντιλόχου· πέρι γάρ ρά Ποσειδάων ἐνοσίχθων
555 Νέστορος νίὸν ἔρυτο καὶ ἐν πολλοῖσι βέλεσσιν.
οὐ μὲν γάρ ποτ' ἄνευ δηίων ἦν, ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς
στρωφᾶτ· οὐδέ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ¹
σειόμενον ἐλέλικτο· τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ἦσιν
ἢ τεν ἀκοντίσσαι ἡὲ σχεδὸν ὄρμηθῆναι.

538 οἵ – βαρέα 539 κατὰ – νεοντάτου ἔρρεε 543 v.l. ἔάφθη (durch etymologischen Anschluss an ἄπτω oder ἔπομαι, s. Schol.) 549 κάππεσεν 552 οὔταζον 553 νηλεῖ

538 Formales und inhaltliches Gegenstück zu 423 #νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην etc.
539 Vgl. #ἀπριάτην A 99; im Hexameter ist das Motionsfemininum metrisch ausgeschlossen. 540 = 169. 541 Originärer Hexameter mit singulärer Synizese, weil der ion. Dichter statt #Αἰνέας δ(έ) einen Versanfang mit gliederndem ἔνθ(α) gewählt hat; s. auch zu 643. 543 ~ Ξ 419 ἐπ' αὐτῷ (!) δ' (!) etc. – Die Problemform ἔάφθη# steht beidemal in ionischem Kontext; hier geht die Augmentform #ἐκλίνθη voraus, dort anaphorisches ἐπ' αὐτῷ mit nachgestelltem δέ. 544 ~ Ξ 420 ..., ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ#, bzw. Π 414 = 580 #κάππεσεν (!), ἀμφὶ δέ μιν θάνατος etc. 545 Originärer Hexameter nach altem Muster, vgl. Π 313 Φυλείδης δ' "Αμφικλον ἐφ_ορμηθέντα δοκεύσας. 546 Ion. Hexameter mit Augment, dichtersprachl. οὔτασ(ε) (!) statt οὔτα und einer Abwandlung von Ξ 466 ἀπὸ δ' _ ἀμφω κέρσε τένοντε#, vgl. Friedrich 1956, 98 f. 548 f. ~ Δ 522 f. 548 ~ Δ 522 #ἄχρις ἀπηλοίησεν (!). δ' ὑπτιος etc. (s.d.). 549 = Δ 523. 550 ~ Λ 580 (#Εύρύπυλος). 551 ~ Ι 311 παρήμενοι ἄλλοιος#. 552 Wie 607 #οὔτασεν (!). 553 ~ 501 ταμέειν χρόα etc.; wie Γ 292, Ε 330 νηλεῖ (!) χαλκῷ#. 554 Ion. -ου vor Konsonant. 555 Oder |Νέστορος νίὸν |Φρῦτο*/ καὶ _ ἐν πολλοῖσι βέλεσσι, aber eher für diesen Kontext gedichtet. 556 Ionisch (anaphorisches αὐτούς#). 559 ~ 585, Π 359 #ἴετ' ἀκοντίσσαι; Ψ 817 τρὶς δὲ σχεδὸν ὄρμηθησαν (!)#.

- 560   ἀλλ' οὐ λῆθ' Ἀδάμαντα τιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον
 Ἀσιάδην, δς οἱ οῦτα μέσον σάκος δξεῖ χαλκῷ
 ἐγγύθεν ὄρμηθείς· ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν
 κυανοχαῖτα Ποσειδάων, βιότοιο μεγήρας.
 καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μεῖν' ᾥς τε σκῶλος πυρίκαυστος
 565   ἐν σάκει Ἀντιλόχοιο, τὸ δ' ἡμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαῖς·
 ἂψ δὲ \χάζεθ' ἔταιρων ἐς _ Φέθνος/, |κῆρ' ἀλεξείνων.
 |Μηριόνης| δ' ἀπιόντα _ \μετα|σπῶν/ βάλε δου|ρὶ¹
 αἰδοίων \μεσο|σηγὺ/ καὶ διμφαλοῖ', |ἔνθα μάλιστα
 |γίνετ' "Αρης| *ἀλγεινὸς/ ὁζυ|ροῖσι βροτοῖσι.
 570 |ἔνθα Φοὶ ἔγχος \πῆξ/· δ δὲ _ +σπόμενος περὶ δου|ρὶ²
 ἄσπαιρ' |ώς δτε βοῦς|, \δν δρεσσι/ |βουκόλοι ἄν|δρες
 |Φιλλάσσ*/ |οὐκ ἐθέλον|τα βίη δή|σαντες ἄγω|σι.
 |ώς δ τυπεὶς| ἄσπαιρε μί|νυνθά περ, οὐ| [τι] μάλα δFήν,
 |ὅφρα Φοὶ ἐκι| χροὸς \δόρυ_ σπάσσατ'/ |ἴγγύθεν ἐλ|θὼν
 575   ήρως |Μηριόνης| τὸν δὲ _ σκότος |ὅσσε κάλυψε.
 Δηῆπυρον δ' Ἐλενος ξίφει σχεδὸν ἥλασε κόρσην
 Θρηϊκίω μεγάλω, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν.
 ή μὲν ἀποπλαγχθεῖσα χαμαὶ πέσε, καὶ τις Ἀχαιῶν
 μαρναμένων μετὰ ποσσὶ κυλινδομένην ἐκόμισσε·
 580   τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννῇ νύξ ἐκάλυψεν.

561 Edd. ὅ οι   566 ἑτάρων εἰς ἔθνος ἔχαζετο   567 μετασπόμενος   568 τε μεσηγὺ³
 569 ἀλεγεινὸς   570 ἔπηξεν – überl. δ' ἐσπόμενος; Ed. West σχόμενος   571 τὸν τ' οὔρεσι
 572 ἰλλάσιν – ἄγωσιν Ed. West; meist ἄγουσιν   574 ἔγχος ἀνεσπάσατ'

560 ~ 498 τιτυσκομένων etc.; O 461 #ἀλλ' οὐ λῆθε Διὸς πυκινὸν – νόον. 561 ~ H 258 μέσον (!) σάκος οῦτασε (!) δουρί#. – (F)οὶ ohne Digammareflex. 562 ~ O 529 ... ὄρμηθείς, s.d.; hier mit einem Denominativum auf -όω und silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. 563 ~ Ξ 390. 566 = 596, 648, Γ 32, Λ 585, Ξ 408 (Formelvers). – S. auch zu 165, Π 817 #ἄψ ἑτάρων etc. 567 ~ 650 ... ἀπιόντος _. Vgl. P 190 ποσὶ (!) κραιπνοῖσι μετασπῶν# (s.d.); μεθέπω auch sonst nur im Aktiv. – Hinter dem Hexameter steht als Klangmuster 570 _ +σπόμενος περὶ δουρί#, s. d., oder unmittelbar M 395 ... πέσε δουρί#. 570 f. 'ging mit dem Speer mit und zappelte um ihn'; ~ M 395 f. νύξ, ἐκ δ' ἐσπασεν (!) ἔγχος· δ δὲ _ +σπόμενος πέσε δουρὶ | πρηνής. 571 Siehe auch zu 390 τήν τ' οὔρεσι (!). 573 Wie A 416 #ῆσθαι, ἐπεί νύ τοι αῖσα μίνυνθα etc. 574 ~ 509 f. mit #ἐσπάσατ(o), Λ 239 f. ἐκ δ' ἄρα χειρὸς | σπάσσατο (s.d.), Π 504 #ἐκ χροὸς εῖλκε δόρυ; ἀνα-σπάω nur hier. 575 Formelvers mit variablem Versanfang. 576 ~ Ε 584 ξίφει ἥλασε (!) κόρσην#. – Ion. Holodaktylos (nicht ἔλασσε). 577 ~ T 380 καλοῦ (!) δαιδαλέου (!). περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας. – Sprachlich unauffälliger Holodaktylos mit erkennbar ionischer Parallelie. 579 ~ Ξ 411 #πὰρ ποσὶ (!) μαρναμένων – ἐκυλίνδετο (!) (ein Feldstein), s.d. – Mit μετὰ ποσσὶ ein originärer dichtersprachlicher Hexameter. 580 = Ε 659, ~ X 466 (#τήν); N 425 ἐρεβεννῇ νυκτὶ καλύψαι#. – Ion. Iteratvers mit Augment, anders z.B. 575.

Ἄτρειδην δ' ἄχος εῖλε βοήν ἀγαθὸν Μενέλαον·
 |βῆ δ' ἐπαπειλήσας Ἐλένω ἦρωϊ Ιάνακιτι,
 [όξν] δόρυ κραδά|ων· δ δὲ τό|ξοιο / πῆχυν ἀνελ|κε.
 |τῶ δ' ἄρ' ὁμαρ|τήδην δὲ μὲν +έγχει |όξυό|φεν|τι
 585 |Φίετ' ἀκον|τίσσαι, δ' ἀπὸ νηευ|ρῆφι δῖστῶ.
 Πριαμίδης μὲν ἔπειτα κατὰ στῆθος βάλεν ἵω
 θώρη|κος γύαλον|, ἀπὸ δὲ πτάτ' Νώκὺς/ δῖστός.
 ώς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλωὴν
 θρώσκωσιν κύαμοι μελανόχροες ἢ ἐρέβινθοι
 590 πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῆ καὶ λικμητῆρος ἐρωῆ,
 ὡς ὥρα/ θώρη|κος \Μενελά|φοιο*/ |κυδαλίμοι|ο
 |πολλὸν ἀπο|πλαγχθὲις Φέκας _ πτάτο/ |πικρὸς δῖστός.
 \?δουρὶ/ δ' ἄρα |χεῖρα βοφῆν| _ ἀγαθὸς Μενέλα|φος
 τὴν \βάλ/, |ἳ δ' ἔχε τό|ξον \εὔξοφον*/ |ἐν δ' ἄρα τό|ξοι
 595 ἀντικρὺ διὰ χειρὸς \ῆλυθε/ |χάλκεον ἔγχος.
 ἄψ δὲ \χάζεθ' ἐταύρων ἐς _ Φέθνος/, |κῆρ' ἀλεφεί|νων,
 χεῖρα \παρκρε|μασσάμενος*, _ |βριθὺ δ' ἐφέλικετ'/ ἔγχος.
 |καὶ τὸ μὲν ἐκι χειρὸς \Φέρυσσο* _ Ἀγή|νωρ μεγάθυμος/,
 αὐτὴν δ' \?αντίκα σύνδησ* εὔστροφω*/ |ιοὶδὲς ἀώ|τῷ
 600 \σφενδόνης/, ἦν [ἄρα] |φοί θεράπων| _ ἔχε |ποιμένι λα|φῶν.
 Πείσανδρος δ' ἵθυς \Μενελά|φοιο*/ |κυδαλίμοι|ο

583 τόξον 584 ἔγχει 587 πικρὸς 591 ἀπὸ - Μενελάου 592 ἔπτατο 593 Ἄτρειδης 594 βάλεν - ἔύξον 595 ἐλήλατο 596 ἐτάρων εἰς ἔθνος ἔχαζετο 597 παρακρεμάσας· τὸ δ' ἐφέλκετο μείλινον 598 ἔρυσεν μεγάθυμος Ἀγήνωρ 599 ξυνέδησεν ἔϋστροφω 600 σφενδόνη 601 Μενελάου

581 ~ 593 (s.d.). 583 Wie Y 423 #όξν δόρυ κραδάων; ~ Λ 375 δὲ τόξου (!) πῆχυν ἀνεῖλκε#. 585 ~ Ο 313 f. ἀπὸ νευρῆφι δ' (!) δῖστοι | θρώσκον (s.d.); Π 773 ιοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευρῆφι θορόντες. 586 ~ Θ 303 νιὸν ἔῦν Πριάμοιο κατὰ στῆθος βάλεν (!) ἵω. – Originärer ion. Hexameter (hiattilgendes νῦ ἐφελκυστικόν) mit einer Variante der alten 2. Vershälfte κατὰ στῆθος βάλε δουρί# (Λ 108, Ο 420, auch Ν 186). 587 ~ 592; Ε 99 θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς δῖστός; vgl. Λ 478 ὡκὺς δῖστός#, Ε 395 ὡκὺν δῖστόν#. 588 ff. Gleichnis aus der Landwirtschaft in ion. Hexametern (zweimal silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν), darin 588 πτυόφιν als dichtersprachlicher Genetiv; s. zu 585 ἀπὸ νευρῆφιν. 590 ~ Ψ 215 #πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῆ (s.d.); Γ 62 ἀνδρὸς ἐρωήν#. – Fünfzehnsilbiger Hexameter in traditioneller Diktion. 591 ~ 601, 606, Δ 100 u. ö. 595 'drang durch', nicht 'war hindurchgetrieben'; vgl. P 49, X 327 ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖ δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή. – Im alten Vers zeigt ἤλυθε maskierte metrische Dehnung. 596 = 566, s.d. (Formelvers). 597 ~ Ψ 879 #αύχέν' ἀπεκρέμασεν (!), sc. die Taube; vgl. Ε 745 f. u. ö. ἔγχος | βριθὺ μέγα στιβαρόν. – Im Hexameter mit ion. /-s-/. 598 ~ Δ 467 μεγάθυμος Ἀγήνωρ#, Ψ 168 ... Ἀχιλλεύς#; vgl. z.B. Ο 440 Ἔκτωρ μεγάθυμος. 599 ~ 716 ἔϋστροφω etc. 600 Im Hexameter der instrumentale Dativ mit kurz gemessenem -η.

\βῆ/· τὸν δ' ἄγε |μοῖρα κακὴ| _ θανάτοιο τέλοσδε,
 \Ἄτρεψίδη|/ δαμῆναι ἐν _ αἰνῇ |δηϊοτῇ|τι.
 \τὼ δ' ἐπεὶ / σχεδὸν \ῆστην ἐπ' _ ἀλλήλουιν ιόντε/,
 605 \Ἄτρεψίδης| μὲν \άμβροτε, _ πὰρ δέ |φοι τράπετ'| ἔγχος,
 Πείσανδρος δὲ σάκος| Μενελάφοι' \Ἄτρεψίδα|ο/
 \νύξ/, οὐδὲ διαπρὸ δυνήσατο |χαλκὸν ἐλάσσαι.
 \σχέθε/ |γάρ σάκος εὐρύ, κατακλάσθη δ' ἐνὶ κανθαροῖ
 ἔγχος. \Ἄτρεψίδης| δὲ / χάρη καὶ |φέλπετο/ νίκην,
 610 \αῖψα/ δὲ φερυσσάμενος| _ ξίφος λάργυρόφη|λον
 |ἄλτ' ἐπὶ Πεισάνδροι· δ' ὑπ' _ ἀσπίδος |λάβε/ καλὴν
 ἀξίνην εὐχαλκὸν ἐλαυγίνοι |άμφι πελέκικοι
 μακροῖ \εὐξέστοι*/· ἄμα δ' \άλιλοι|τν/ ἐφικέσθην.
 \δ' μὲν |ἄρ/ κόρυθος| φάλον _ \έλασσ'/ |ιπποδασείης
 615 |άκρον ύπο| λιόφον αὐτόν, δ δὲ προσιόντα μέτωπον
 ρίνδος ύπερ πυμάτης· λάκε δ' ὁστέα, τὼ δέ οἱ ὁσσε
 πὰρ ποσὶν αίματόεντα χαμαὶ πέσον ἐν κονίησιν,
 ίδνωθη δὲ πεσών. δ δὲ λάξ ἐν στήθεσι βαίνων
 τεύχεα τ' ἐξενάριξε καὶ εὐχόμενος ἔπος ηῦδα·

602 ἥιε 603 σοί, Μενέλαε 604 οἵ δ' ὅτε δὴ – ἵσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ιόντες 605 ἄμαρτε,
 παρὰ δέ οἱ ἐτράπετ' 606 κυδαλίμοιο 607 οὔτασεν 608 ἔσχεθε, v.l. ἔσχετο 609 δ'
 δὲ φρεσὶν ἥσι – ἔέλπετο 610 Ἄτρείδης – Ed. West mit v.l. καὶ ἐρυσσάμενος 611 εἴλετο
 613 ἐϋξέστω – ἀλλήλων ἐφίκοντο Edd.; antike vv.ll. ἐφικέσθην, -σθον 614 ἥτοι δ' μὲν
 – ἥλασεν

602 ~ 214 #ἥιεv (!), s.d.; I 411 διχθαδίας κῆρας φερέμεν _ θανάτοιο τέλοσδε. – Im Hexameter mit Augment. **603** Vgl. 605. Im Hexameter eine metrisch begründete Apostrophe. **604 f. = Λ 232 f.** **604** Formelvers zur Einleitung eines Zweikampfs, der als Hexameter immer im Plural steht. **605** Restituiertes \άμβροτ(ε)/ wie 518. **606 f. ~ 601 #Πείσανδρος δ(έ)**; 646 f. ὃς ρά τότ' Ἄτρείδαο μέσον (!) σάκος οὔτασε (!) δουρὶ | ἐγγύθεν, οὐδὲ διαπρό etc. **607** Wie 552 #οὔταζον; vgl. u.a. 178; Λ 96 #νύξ, οὐδὲ στεφάνη δόρυ οἱ (!) _ σχέθε. **608 f. ~ 161 f.** **609 ~ O 539** ἔτι δ' ἥλπετο (!) νίκην#, s.d. – Nach den Scholien ist Menelaos Subjekt. **610 = Γ 361**, s.d. – Im Hexameter hier #Ἄτρείδης δὲ (F)ἐρυσσάμενος mit impliziertem Subjektswechsel (wie im Parallelvers des Γ) und eine Variante #Ἄτρείδης, καὶ (!) ἐρυσσάμενος, in der Digamma vernachlässigt ist. **613** Zur metrischen Behandlung des Ausgangs -οιν vgl. 511, Ε 622 #ῶμοιν ἀφελέσθαι. **614 ~ Θ 323, Λ 373, Φ 72 u.ö.** #ἥτοι δ' μέν; Γ 362 #πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον; Δ 459, Ζ 9 τόν δέ βαλε πρῶτος κόρυθος _ φάλον ιπποδασείης; Π 337 f. ἔνθα Λύκων μὲν | ιπποκόμου (!) κόρυθος φάλον ἥλασεν (!). **615-619** Neuformulierung des ionischen Dichters in traditioneller Diktion, aber mit /-s-/ statt /-ss-/ in 617 ποσὶν, 618 στήθεσι. **616** Formelhafter Verschluss im Dual wie Ο 607 u.ö., hier allerdings im Plural fortgesetzt. **617 ~ Ε 583 #ἥνια ... χαμαὶ** etc., Π 741 ὄφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ etc., beidemal in ‘Taucherszenen’. **618 ~ Μ 205 #ἰδνωθεὶς δόπισω** (s.d.); Π 503 δὲ λάξ etc., Ζ 65 #λάξ ἐν στήθεσι (!) βάσι. **619 = Ρ 537, Φ 183;** die 2. Vershälfte u.a. auch Ξ 500.

- 620 „Ιλείψετέ θηνι ούτω γε \νῆ|Φας/ Δαναῶν| \?*προθύμων/,
 Τρῶες <?μέγ’> ύ|περφίαλοι|, [δεινῆς] _ ἀκό|ρητοι ἀ|στῆς,
 ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἰσχεος οὐκ ἐπιδευεῖς,
 ἦν ἐμὲ λωβήσασθε, κακαὶ κύνες, οὐδέ τι θυμῷ
 Ζηνὸς ἐριβρεμέτεω χαλεπὴν ἐδδείσατε μῆνιν
 625 ξεινίου, ὃς τέ ποτ’ ὕμιν διαφθέρσει πόλιν αἰπήν,
 οἵ +μοι |κουριδίην| ἄλοχον καὶ |κτήματα πολι|λὰ
 μὰψ οἴχεσθ’ ἀνάγοντες, ἐπεὶ |πάρ |τῇ φιλέεσθε/·
 νῦν αὗτ’ ἐν \νή|Φεσσι μενοιψατε*/ |ποντοπόροι|σι
 |πῦρ δλο|ζὸν| βαλέειν, κτεῖναι δ’ ἥρωας Ἀχαι|Φούς.
 630 ἄλλα |που/ σχή|σεσθε καὶ ἐσ|σύμενοι περ Ἄρη|ος.
 Ζεῦ [πάτερ], ἦ τέ σέ |φασι περὶ| _ φρένας |έμμεναι ἄλ|λων,
 ἀνδρῶν |καὶ| θε|ῶν· σέο δ’ ἐκ| _ τάδε |πάντα πέλον|ται·
 οἷον |δή |νυ χαρί|ζεαι _ |ἀνδράσι/ ὑβριστῆσι,
 |ῶν περ/ μένος |αι|Φὲν ἀτάσιθαλον, |ούδε δύναν|ται
 635 |φυλόπιδοι| \κορέσσασθαι _ ὅμοιο*/ πτολέμοιο.
 πάντων |μὲν κόρος ἐσ|τί, |ὕπνοιο/ |καὶ φιλότη|τος
 μολπῆς |τε γλυκερῆς| καὶ ἀμύμονος ὁρ|χηθμοῖο,
 τῶν πέρ τις καὶ |μάλλον ἐ|Φέλ|δεται |έξ |ἔρον \\xσθαι*/
 ἡ|Φ’ \?ῶδε/· Τρῶες δὲ μάχης| _ ἀκό|ρητοι |ξα|σι.“

620 νέας – ταχυπώλων 627 φιλέεσθε παρ’ αὐτῇ 628 νησὶν μενεαίνετε 630 ποθὶ¹
 632 ἡδὲ 633 ἄνδρεσσι χαρίζεαι 634 Τρωσίν, τῶν 635 κορέσσασθαι ὅμοιον 636 καὶ
 ὕπνου 638 εἶναι 639 πολέμου

620 ~ O 320 u. ö. (—) Δαναῶν ταχυπώλων#; vgl. B 588 προθυμίησι. 621 ~ 634-639; Φ 459 Τρῶες ὑπερφίαλοι; Ξ 479 Ἀργεῖοι ίόμωροι, ἀπειλάων ἀκόρητοι. 622-625 Einschub des ionischen Dichters, inhaltlich wie Γ 351-354; in der Ilias weitgehend singulär, aber mit Parallelen in der Odyssee. 622 ~ σ 225 σοί κ’ αἰσχος λώβῃ τε μετ’ ἀνθρώποισι πέλοιτο (sc. wenn dein Gast geschmäht wird); I 225 οὐκ ἐπιδευεῖς (!)#, s.d. 624 ~ (u.a.) X 19 ἐπεὶ οὐ τι τίσιν γ’ _ ἐδδεισας ὄπίσσω#. – Ion. Flexionsvariante zu #Ζεὺς ὑψιβρεμέτης M 68 u. ö., ähnlich O 293 #Ζηνὸς ἐριγδούπου (!). 625 ξείνιος heißt Zeus sonst erst in der Odyssee, vgl. bes. ξ 283 f. Διὸς δ’ ωπίζετο μῆνιν | ξεινίου, ὃς τε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα. – Dichtersprachl. αἰπήν# (statt αἰπεῖαν oder αἰπεινήν) nur hier und in der Odyssee (γ 130 = ν 316, λ 533, θ 516), immer im selben Kontext. 627 Vgl. α 123 παρ’ ὕμιν φιλήσεαι. – Augmentloses φιλέεσθε in anamnestischer Funktion, s. zu 466. – Im Hexameter ion. modernisiert (anaphorisches παρ’ αὐτῇ#). 628 Vgl. 79, 214. – Im Hexameter mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. 629 ~ O 702 #νῆας ἐνιπρήσειν κτενέειν τ(ε) etc. 631 ~ P 171 #ὦ πόποι, ἦ τ’ ἐφάμην σε (!) περί _ etc. (s.d.) 633 ~ P 587, Φ 57, ε 183 u. ö. #οἶον δή; vgl. α 32 οἶον δή νυ. 635 ‘des gemeinsamen Krieges’, im Sinne von Σ 309 ξυνὸς Ἐνυάλιος, καὶ τε κτανέοντα κατέκτα. – Im Hexameter phonologisch gestrecktes /homoiō/ ← /homoio/. 637 = ψ 145. 638 f. ~ 620 f. 638 ~ Ω 227 ἔξ |ἔρον εἶην#. Vgl. I 92 u. ö. ἔξ |ἔρον ἔντο#; ion. εἶναι (!) nur hier.

- 640 ὡς εἰπὼν τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροὸς αἴματόεντα
 συλήσας ἑτάροισι δίδου Μενέλαιος ἀμύμων,
 αὐτὸς δ' αὐτὸν ἐξαῦτις ἵων προμάχοισιν ἐμίχθη.
 ἐνθα οἱ υἱὸς ἐπιαλτὸς Πυλαῖμενειος βασιλῆς Φος,
 Ἀρπαλίωνι, ὃς πατρὶ Φῶ / _ ἐπειτο πτολεμίξων
 645 |ές Τροφίνην, οὐδέν ἄψ/ ἀφίκετο |πατρίδα γαῖαν·
 δος [ρα] τότε |Ατρεφίδαιο μέσοισον/ σάκος οὐδιτα/ δουρὶ¹
 ἐγγύθεν, οὐδὲ διαπρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι,
 ἀψ δὲ |χάζεθ' ἐταύρων ἐς _ Φέθνος/, |κῆρ' ἀλεφείνων,
 πάντοσε παπταίνων, μή τις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.
 650 |Μηριόνης δ' ἀπιόντος _ +ίη |πικρὸν/ διστόν,
 καὶ |βάλε/ γλουτὸν κατὰ δεξιόν· |αὐτὰρ διστός
 ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ύπ' _ |δοστέον |ἐκπέρησε*.
 |έζόμενος δ' ἄρ/ αὐθι, φίλων ἐν |χερσὶ ἐταύρων
 |θυμὸν |ἀποπνέων*, ?καθ/ ὡς τε σκώληξ ἐπὶ γαῖῃ
 655 |κεῖτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα |κάρρεφε*, |δεῦε δὲ γαῖαν.
 τὸν μὲν |Παφλαγόνες| μεγάθυμοι/ |άμφιπένοντο,

644 ὅ ρα πατρὶ φίλῳ 645 αὐτὶς 646 μέσον – οὔτασε 648 ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο
 650 χαλκήρε 651 ρ' ἔβαλε 652 ἐξεπέρησεν 653 κατ' 654 ἀποπνείων 655 μέλαν
 ρέε 656 μεγαλήτορες

640 ~ Ξ 170 ἀπὸ – χροὸς ἴμερόεντος#. – Ionisch (μέν nach dem Artikel). **641** ~ E 165 #ἴπιους δ' (!) οῖς ἑτάροισι δίδου _; Menelaos erscheint sonst nicht mit dem unspezifischen Epitheton ἀμύμων. – Wohl nicht älter als der Kontext. **642** ~ O 457. – Fünfzehnsilbig, aber mit Augment; Hexametervariante zu E 134 Τυδείδης δ' ἐξαῦτις ἵων προμάχοισιν ἐμίχθη (!). **643** Alter Vers, ursprünglich wohl mit #\τῷ δ'/ beginnend. Im Hexameter zeigt #ἐνθα den Anfang einer neuen Szene an, s. zu 541. – Pylaimenes tritt am Schluss der Szene (658 f.) auch noch selbst auf, obwohl er – wenn nicht ein Namensvetter, s. Michel 1971, 103 f. Anm. 161 – E 576 ff. von der Hand des Menelaos gefallen ist (s.d.). **645** Wie O 706 ἐς Τροίην, οὐδέν αὐτὶς ἀπήγαγε πατρίδα γαῖαν. **646 f.** ~ O 528 f. δος τότε Φυλείδαιο μέσον (!) σάκος οὔτασε (!) δουρὶ | ἐγγύθεν ὄρμηθείς, s.d. **647** ~ 607 #οὔτασεν (!), οὐδέ etc., s.d. **648** = 566 u.ö. **649** ~ P 674 #πάντοσε παπταίνων, bzw. Λ 573, Ο 316 πάρος – χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν# (Subjekt: δοῦρα). – Wohl eine Variante zu *... μή τις χρόα |δουρὶ/ ἐπαύρῃ# (hier trifft ein Pfeil). Kurz gemesenes -ῷ im instrumentalen Dativ verrät den ionischen Dichter. **650-655** ~ E 65-68: Szenenvariante, in der Meriones einem anderen die gleiche Verwundung beibringt, dort allerdings wohl mit dem Speer. **650** ~ 567 ... ἀπιόντα _, 662 προΐει etc.; vgl. u.a. 592 πικρὸς διστός#. **651** ~ E 66 #βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν; Ο 445, Π 586, Φ 591 #καί ρ' ἔβαλε; vgl. #καὶ βάλε Λ 578, Π 287 u.ö. **652** ~ E 67 ... _ δοστέον; wie Π 346 νύξ τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ – χάλκεον ἐξεπέρησε (!). **653** ~ Ξ 437 #έζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα (s.d.); inhaltlich entspricht E 68, Υ 417 #γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας. **654 f.** ~ Δ 524 #θυμὸν ἀποπνείων; Φ 118 f. δ' ἄρα πρηνῆς ἐπὶ γαῖῃ | κεῖτο ταθείς etc.; vgl. Π 310 f., 413 f. πρηνῆς ἐπὶ γαῖῃ | κάππεσ(εν). **655** = Φ 119. **656** ~ E 577 #ἄρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων.

ές δίφρον δ' \έσισαντες*/ ἄγον| – προτὶ Ιἵλιον ὑρὴν
 ἀχνύμενοι· μετ' \αῦ/ πατὴρ – κίε |δάκρυα λείβων,
 ποινὴ δ' οὕ τις \γίνετο παι||δὸς κατατε|θνη|Fῶτος/.
 660   \τοῖο/ δὲ Πά|ρις μάλ' [θυμὸν] ἀπο|_κταμέ|νοιο χολώ|θη·
 ξεῖνος γάρ Foi \ήν \πολέ|Fεσσ'| _ ἐνὶ/ |Παφλαγόνεσ|σι·
 τοῖ' ὁ [γε] |χωρόμενος| +προΐη χαλκήρε' δίστον.
 \έσκε δ'/ Εὐχή|νωρ, \Πολυ|δοιο*/ |μάντιος υἱός,
 ἀφνει|δός τ' ἀγαθός| τε, \Κορίνθοι*/ |Ιοικία ναι|ων,
 665   δς δ' εῦ Φειδῶς |κῆρ' ὀλοΦήνι| _ \έπιβήσετο νη|Fός/·
 \πολλὰ/ γάρ Foi |Νεῦπε/ γέρων| _ ἀγαθός Πολύ|δος
 νούσω [ύπ'] |ἀργαλέη| φθίσθαι _ \Fοῖσι/ |ἐν μεγάροισι,
 |\\ήF' ἐπ' |Ἀχαι|Fῶν νηνσὶ ὑπὸ Τρώ|εσσι δαμῆ|ναι·
 τῶ δ' ἄμ \ἀργαλέην| τε/ θω|ήν |ἀλέ|Fειν'| |Ἀχαι|Fῶν
 670   νοῦσόν τε *στυγ|ρήν/, ἵνα μὴ| _ πάθοι |ἄλγεα θυ|μοῖ.
 |τὸν βάλ' ὑπὸ| γναθμοῖο καὶ _ |οῦ|Fατος· \έκ/| δὲ θυμὸς
 οἴχε|το [ἀπὸ] μηλέων|, *στυγρός/ δ' ἄρα |μιν σκότος εῖ|λε.
 ὡς \τοὶ/ μὲν μάρ|ναντο δέμας| _ πυρὸς |αι|θομένοιο.
 "Εκτωρ δ' οὐ \πέ|πυστο/ +δι|Fεί|_φιλος, |ούδε τι +Fεί|δει,
 675   \ό/ ρά Foi νη|Fῶν ἐπ' ἀριστερὰ |δη̄ιόν|το
 |λα|Fοὶ ὑπ' |Ἀριγείων· τάχα \κεν/ καὶ |κῦδος |Ἀχαι|Fῶν
 |ἐπλετο, τοῖος γὰρ γαιή|Fοχος |ἐννοσίγαι|ος
 ὅτρυν' |Ἀργεί|ους, \προτὶ/ δὲ| _ σθένει |αύτὸς ἄμυνε·

657 ἀνέσαντες	658 δέ σφι	659 παιδὸς ἔγίνετο τεθνηῶτος	660 τοῦ	661 ἔην πολέσιν
μετὰ	663 ἦν δέ τις – Πολυ δου	664 Κορινθόθι	665 ἐπὶ νηὸς ἔβαινε	666 πολλάκι –
ἔειπε	667 οἰς	668 ἥ μετ'	669 τ' ἀργαλέην – v.l. θωὴν – ἀλέεινεν	670 στυγερήν
ῶκα	672 στυγερὸς	673 οἱ	674 ἐπέπυστο	675 ὅττι
			676 δ' ἀν	678 πρὸς

658 ~ 88; Σ 234, Ο 8 (#μυρόμενοι) μετὰ δέ σφι, s.d. 659 ~ I 632 f. καὶ μέν τίς τε κασι- γνήτοιο φόνοιο | ποινὴν ἥ (!) οὐ (!) παιδὸς – ἐδέξατο τεθνηῶτος (s.d.); vgl. u.a. X 164 ἀνδρὸς κατατεθνηῶτος#. 660 ~ Δ 494 #τοῦ (!) δ' Ὁδυσεὺς μάλα etc. (Namensvariante in jungem Kontext). 661 ~ Π 240 (s.d.), Ψ 60 πολέσιν (!) μετὰ Μυρμιδόνεσσι#; wie Δ 388 ... Καδμείοισιν#. 663 ~ Ε 9 #ἥν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, K 314 ... Δόλων. – Vgl. 695 #έσκε Μέδων und, in gleicher Weise fortgesetzt, P 575 f. έσκε δ' ἐνὶ Τρώεσσι Ποδῆς, _ νιὸς Ἡετίωνος, | ἀφνειός τ' ἀγαθός τε (s.d.). 665 ~ λ 534 ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν#, ο 547 ... ἔβῃ; vgl. u.a. K 529 ἐπεβήσετο δ' ἵππων#. – Im Hexameter mit Augment. 666 ~ Α 396, K 121, P 408 #πολλάκι γάρ. Vgl. O 456 #πολλὰ δ' ἐπώτρυνε, Z 207 καὶ μοι _ μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν#. 668 Vgl. u.a. 832 πεσὼν _ ἐπὶ νηυσὶν |Ἀχαιῶν#. 669 Oder τῶ δ' ἄμ' [τ'] |ἀργαλέην| θωῇ|ήν* ἀλέ|Fειν'| |Ἀχαι|Fῶν. 671 f. = Π 606 f.; ~ P 617 f. ... καὶ _ οὔ|ατος, ἐκ δ' ἄρ' ὁδόντας | ὕσε; Π 339 ὁ δ' ὑπ' οὔ|ατος αὐχένα θεῖνε#. – Vgl. Ψ 880 #ώκὺς δ' ἐκ μελέων θυμὸς πτάτο u.ä. 672 Formelhaftes εῖλε# nach σκότος (bzw. auch δέος) mit metrischer Dehnung, nicht Augment. 673 = Λ 596, Σ 1, ~ P 366, 424. 676 f. Hypothetische Aussage mit augmentiertem ἐπλετο, weil der Dichter die Lage aus seiner Sicht beurteilt.

άλλ' \έχ', ̄χι | πρῶτα πύλας| _ \ήδε/ | τεῖχος ̄σαλιτο
 680 | Φρηξάμενος| Δαναῶν \πυκνὰς*/ στίχας ἀσπιστάων,
 ἐνθ' ̄σαν Αἴαντός τε νέες καὶ Πρωτεσιλάου
 θῖν' ἐφ' ἀλὸς πολιῆς εἰρυμέναι· αὐτὰρ ὑπερθε
 τεῖχος ἐδέδμητο χθαμαλώτατον, ἐνθα μάλιστα
 |+ζαχραΦέει| γίνοντο μάχη αὐτοί τε καὶ ἵπποι.
 685 ἐνθα δὲ Βοιωτοὶ καὶ Ιάονες ἐλκεχίτωνες,
 Λοκροὶ καὶ Φθῖοι καὶ φαιδιμόντες Ἐπειοὶ
 σπουδῇ ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον, οὐδὲ δύναντο
 |Φῶσαι ἀπὸ| \σφέων/ φλογὶ _ \Φῖσον/ |“Ἐκτορα δῖον.
 οἱ μὲν Ἀθηναίων προλελεγμένοι, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
 690 ἄρχ' υἱὸς Πετεῶι Μενεούθεύς, |τοὶ/ δ' ἄμ' ἔπον|το
 Φείδας [τε] Στιχίος τε Βίας τ'| _ ἐῦς· |αὐτὰρ Ἐπει|ῶν
 |Φυλεξίδης| τε Μέγης Ἀμφίων |τε Δρακίος| τε,
 [πρὸ] Φθίων δὲ Μέδων τε μενε|πτόλε|μός τε Ποδάρικης.
 |ἵτοι δ μὲν| νόθος υἱὸς _ 'ΟΦιλῆΦος \?άμυμων/
 695 |ἔσκε Μέδων|, Αἴαντος \όπατρος/· |αὐτὰρ \δ ναῖ|ε/
 |ἐν Φυλάκῃ|, γαίης ἀπὸ _ |πατρίδος, ἄνδρα \πεφνών*/,
 γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, |ἲν ̄χ' 'ΟΦιλεύς·
 |δ δ' αὖ/ Φιφίκλοιο πάγι| _ \ἔσκε/ |Φυλακίδα|ο.

679 ̄χεν, ̄τὰ - καὶ 680 πυκνὰς 684 ζαχρηῖς 688 σφείων - εἴκελον 689 οἱ Ed.
 West 690 οἱ 694 θείοιο 695 ἀδελφεός - ἔναιεν 696 κατακτάς 698 αὐτὰρ ὁ - τοῦ

679 ~ A 6 ̄ξ οῦ (!) δὴ τὰ (!) πρῶτα διαστήην ἐρίσαντε; wie Z 237 “Ἐκτωρ δ” ώς Σκαιάς τε πύλας _ καὶ πύργον ἕκανεν, X 507 οῖος γάρ σφιν (!) ἔρυσο πύλας _ καὶ τείχεα μακρά (Andromache). – Im Hexameter ion. verändert (Artikel, hiattilgendes νῦ ἐφελκυστικόν). **681-683** Inhaltliche Parallele zu Ξ 30 ff. **68** ~ Z 289, ο 105 #ἐνθ' ̄σαν (!) οἱ (!) πέπλοι. – Originärer ion. Hexameter (νέες, Genetivausgang -ou#). **682** ~ Ξ 31, A 350 ... πολιῆς. **683** ~ μ 101 τὸν δ' ἔτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὅψει, Ὁδυσσεῦ. – Oder τεῖχος \δέδμητο/ χθαμαλώτατον, |ἐνθα μάλιστα; allerdings ist χθαμαλός sonst ein Wort der Odyssee. **684** ~ P 644 ὄμῶς αὐτοί etc.; dichtersprachl. #ζαχρηῖς ‘heftig bedrängt’ auch M 347 = 360. **685** Der Name Ιάονες nur hier. **686** φαιδιμόντες als morphologische Streckform für φαιδιμοί nur hier. Der Hexameterdichter vermeidet reimendes Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες# (Λ 694, im Genetiv Δ 537). **688** Wie 148 bzw. 330, s.d. – Vielleicht nur scheinbar alt, weil aus drei alten Kola zusammengesetzt. **689** ~ 699 f. #οἱ μὲν πρὸ Φθίων ... θωρηχθέντες | ... ἐμάχοντο#; Σ 494 #κοῦροι δ' ... ἐδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν#, ε 3 #οἱ (!) δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, ἐν etc.; προλέγω nur hier. – Syntaktisch singulär. **691** Vgl. z.B. 791 #Φάλκην Ὁρθαῖόν τε. – Oder \ήῦς/. **693** ~ 699 πρὸ Φθίων. **694-697** = Ο 333-336. **694** ~ B 727 Οὐλῆος νόθος υἱός#. **695** Vgl. M 371 Τεῦκρος ... κασίγνητος καὶ ὄπατρος#. – Im Hexameter (ion.) ἀδελφεός, ohne Rücksicht auf die Etymologie. **696** ~ ο 224 φεύγων ̄ξ Ἀργεος ἄνδρα κατακτάς#. – Vgl. P 539 χερείονα περ καταπέφνων#. **698** ~ 694 f.; B 705 Ιφίκλου υἱὸς πολυμήλου (!) Φυλακίδαο. – Im Hexameter kein neues Verb, dafür ion. τοῦ (Artikel!) vor Konsonant.

οί μὲν πρὸ Φθίων μεγαθύμων θωρηχθέντες
 700 ναῦφιν ἀμυνόμενοι μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο.
 Αἴας δ' ιούκετι πάμπιαν, ὉΦΙΛΗΦΟΣ ταχὺς υἱός,
 |ιστατ' ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίο', οὐδ' ἡβαιόν·
 ἀλλ' ὡς τ' ἐν νειοῖ βόΦε Φοίν|οπε |πηκτὸν ἄροτρον
 Φῖσον |θυμὸν ἔχον|τε τιταίνετον, \άμφοιν* δὲ/
 705 \πρυμνοῖσ' |άμφὶ κέρασ|οι* ἀγ_κηκί|ει* μάλα/ Φίδιρώς
 τῷ μέν |τε ζυγὸν οἴ|φον \εὔξοφον*/ |άμφὶς ἐ|φέργει
 |Φίεμένω| κατ' +διολκα _ \τέμνειν |τέλσον ἀρούρης
 ὡς τῷ |παρβεβαΦῶ|τε μάλ' _ \έστά|την* ?δύο φῶ|τε/.
 ἀλλ' ἥ|τοι |Τελαμωνίω* _ πολέμ|φες/ τε καὶ ἐσ|θλοὶ
 710 |λαΦοὶ ἔπονθ'| \έταιροι/, οἴ |Φοὶ σάκος \έκιδέχοντο/,
 |όππότε μιν| κάματος [τε] καὶ Φίδρως \γοῦνα κιχείη|. /
 |οὐδ' ἄρ' \όμῶς| καὶ *ΟΦιληΦίδη/ |Λοκροὶ ἔπον|το·
 οὐ γάρ |σφιν σταδίῃ| ⟨ἐν⟩ ύσμινη |μίμνε φίλον| κῆρ·
 \οὐδ'/ \έχον κόρυθας| χαλκήρεας |ιπποδασείας,
 715 |οὐδ' ἔχον ἀσπίδας εύκύκλους καὶ |μείλινα δοῦ|ρα,
 ἀλλά \περ τόξοισι καὶ εὐ|στρόφω*/ |οἰδὸς ἀώ|τῷ

699 +οῖ Ed. West 704 ἀμφὶ δ' ἄρα σφι 705 πρυμνοῖσιν κεράεσσι πολὺς ἀνακηκίει
 706 \έὔξοον 707 κατὰ ὠλκα, τέμει δέ τε 708 ἐστασαν ἀλλήλουιν 709 Τελαμωνίαδη
 νιάδη πολλοί 710 ἔταροι – ἔξεδέχοντο 711 γούναθ' ἵκοιτο 712 Οἰλιάδη μεγαλήτορι
 713 meist σφι 714 οὐ γάρ 716 ἄρα τόξοισιν καὶ ἔϋστρόφω

700 ~ 109 f. ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσι | νηῶν. – Ion. Augment, dichtersprachl. ναῦφιν als Genetiv (~ 588 πτυόφιν). **702** ~ 106 οὐδ' ἡβαιόν#. **703** ~ K 353 ἐλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον. **704 f.** ~ P 720 #ῖσον θυμὸν ἔχοντες; P 268 f. ἀμφὶ δ' ἄρα σφι | λαμπρῆσιν (!) κορύθεσσι. – Im Hexameter pluralisches (!) σφι# und silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν. **705** ~ Ψ 507 πολὺς δ' _ ἀνεκήκιεν ίδρως# (Pferdeschweiß); vgl. Δ 113 #ἀγκλίνας. – Im Hexameter eine Variante hierzu, die durch /-s. / im 4. Longum auffällt und in (F)ιδρώς den ion. Digamma Schwund voraussetzt. **707** ‘die Furche zum Feldrain hindurchzuziehen’; ~ Σ 546 f. τοὶ δὲ στρέψασκον ἀν' ὅγμους | ιέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἱκέσθαι; σ 375 εἰ ὠλκα διηνεκέα προταμοίμην#. – Im Hexameter (s. dazu Strunk 1990, 49 ff.) musste das 3. Biceps gefüllt und die Mitteldiärese vermieden werden. Der Dichter erreichte beides zugleich mit ad hoc gewagtem τέμει (!) δέ τε ‘und er (der Pflug) schneidet’ nach Mustern wie Δ 278 ἄγει δέ τε, α 53 ἔχει δέ τε, μ 99 φέρει δέ τε. **708** ~ 133 ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν# (s. d.); vgl. E 572 ὡς εἶδεν (!) δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι (!) μένοντε. **709** Vgl. 702 Τελαμωνίου; Z 452, Ω 167 πολέες τε καὶ ἐσθλοί#. **710** ~ 492 #λαοὶ ἔπονθ', ὡς εἴ τε. **711** Wie T 354 ἵνα μή μιν λιμὸς ἀτερπής γούναθ' (!) ἵκηται#; vgl. T 165 f. κιχάνει | δίψα τε καὶ λιμός, βλάβεται δέ τε γούνατ' (!) ιόντι, {I 416} τέλος θανάτοιο κιχείη#. – Verschluss ion. modernisiert. **712** ~ 203 u.ö. Οἰλιάδης; vgl. Φ 62 #ἢ ἄρ' ὀμῶς καὶ κεῖθεν ἐλεύσεται. **713** Vgl. 314 _ ἐν σταδίῃ ύσμινη#. **714** ~ 650 (s. d.), 662 χαλκήρε' διστόν#; Ο 535 κόρυθος χαλκήρεος ιπποδασείας#. **716** Die 2. Vershälfte wie 599.

|**Ι**λιον είς| [άμ'] ἔποντο πε|ποιθότες, \οῖς|/ ἔπειτα
|ταρφέ^ά βάλιλοντες Τρώων _ |**Γ**ρηγγνύσικοντο*/ φάλαγγας.

δή ρά τόθ' οἵ μὲν πρόσθε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι

720 μάρναντο Τρωσίν τε καὶ Ἐκτορι χαλκοκορυστῇ,
οἵ δ' ὅπιθεν βάλλοντες ἐλάνθανον· οὐδέ τι χάρμης

Τρῶες μιμνήσκοντο, συνεκλόνεον γὰρ οἴστοι.

|**ἔ**νθα κε λευγαλέως \πάρ νη^των/ |καὶ κλισιά|ων

Τρῶες |χώρη|σαν/ προτὶ **Ι**λιον |ήνεμό^τεσ|σαν,

725 εἰ μὴ Πουλυδάμας θρασύν "Ἐκτορα εἶπε παραστάς·

,,"Ἐκτορ, ἀμή|χανος \πέλεις* _ παρρη|τοῖσι*/ πιθέσ|θαι.

\δ/ τοι περὶ |δῶκε θεὸς| _ πολειμή^τια **Γ**έριγα,

\τῶ ρά/ καὶ βουλῆ^τ έθέλεις| _ περι^τίδμεναι ἄλιλων.

ἄλλ' οὐ |πως ἄμα πάντα \δυνήσε' | |αύτὸς ἐλέσθαι·

ἄλλω μὲν γὰρ |δῶκε/ θεὸς| _ πολειμή^τια **Γ**έριγα,

ἄλλω δ' ὄρχηστύν, ἐτέρῳ _ κίθαριν καὶ ἀφοιδήν,

ἄλλω δ' ἐν στήθεσσι +τίθη| _ νόον |εύρυοπα| Ζεὺς

ἐσθλόν, |τοῖο δὲ/ πολλοὶ | ἄνιθρωποι ἐπαν|ρίσκονται/,

\πολέμ^τας τ'| ἐσά^τω|σε, μάλιστα δ' [κ'] |αύτὸς ἀνέγ|νω.

730 αὐτὰρ |έκ^τερέω|/, ὡς μοι _ δοκεῖ |έμμεν/ ἄριστα.

πάντη γάρ σ' |ἀμφί| στέφανος| _ πολέμ^τοι δέδη|^τε·

717 οῖσιν 718 ρήγνυντο 723 νηῶν ἄπο 724 ἔχώρησαν 726 ἔσσι παραρρητοῖσι
727 οῦνεκά 728 τοῦνεκα 729 δυνήσεαι 730 ἔδωκε 732 τίθει, schwache v.l. τιθεῖ
733 τοῦ δέ τε – ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι 734 καί τε πολεῖς – Edd. καύτὸς 735 ἔγὼν ἐρέω
– εῖναι 736 περὶ

718 Vgl. H 141 ρήγνυσκε φάλαγγας#. **719** ~ 331, Z 418 (s.d.) σὺν ἔντεσι (!) δαιδαλέοισι(v)#; M 162, Ξ 389, Ω 457 #δή ρά τότ(ε). **720** Anders 347 Τρώεσσι καὶ Ἐκτορι; ~ K 318, P 719 Τρωσίν (!) τε καὶ Ἐκτορι, E 699 καὶ Ἐκτορι etc. **721** ~ θ 93, 532 ἐλάνθανε δάκρυα λείβων#. **721 f.** ~ Ξ 441 u.ö. μνήσαντο δέ χάρμης#. **722** ~ (s.d.) B 14, 31, 68 ἐπέγναμψεν (!) γὰρ ἄπαντας#, Θ 311 παρέσφηλεν (!) γὰρ Ἀπόλλων#. – γάρ nach dem (augmentierten!) Verbalkompositum als Ganzem. **723 f.** ~ M 114 f. παρὰ νηῶν | ἄψ ἀπονοστήσειν προτὶ **Ι**λιον ἡνεμόεσσαν. **723** Vgl. 744 #πὰρ νηῶν ἔλθοιμεν; wie Λ 803, Ξ 146 u.ö. νεῶν (!) ἄπο. **725** ~ M 60, 210 #δή τότε Πουλυδάμας etc.; Z 75 #εὶ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἐκτορι etc., Ψ 155 #εὶ μὴ ... Ἀγαμέμνονι etc. **726** Vgl. Ξ 217 #πάρφασις, s. auch zu O 404; anders I 526 παραρρητοί (Phoinix). **727 f.** ~ I 54 f. Τυδείδη, περὶ μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἔσσι, | καὶ βουλῆ^τ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος. **727** ~ 730. **729 f.** ~ Δ 320 ἄλλ' οὐ πως ἄμα πάντα θεοὶ δόσαν ἄνθρωποισιν (Nestor). **730-734** Dreiteilige Sentenz. **730** ~ 727. **731** Der Vers gilt seit der Antike als interpoliert, ist aber inhaltlich notwendig, s. Michel 1971, 124 f. **732** 'hat (immer wieder) gelegt'; ~ I 554 οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων (s.d.); ~ A 509 τίθει _ κράτος (dort Imperativ), Υ 95 τίθει _ φάος, Ψ 656 ... _ δέπας, Σ 412 _ πυρός, Ξ 179 τίθει δ' _ ἔνι. **735** = I 103, ~ M 215 #νῦν αῦτ' ἐξερέω etc. **736** ~ Υ 18; vgl. Z 329 ἀμφιδέδη.

- 740 Τρῶες |δὲ μηεγάθυμοι, ἐπεὶ κατὰ τεῖχος ἔβησαν,
 \τοὶ μὲν ἀφε||στᾶσι σὺν ἐν|τεσσι*, |τοὶ / δὲ μάχον|ται
 |παυρότεροι| *πλείεσσι/, κεδασθέν|τες κατὰ νῆ|φας.
 ἀλλὰ \χασσάμενος/ κάλει _ \δεῦρο/ |πάντας ἀρίσ|τους·
 \ἐνθα |κεν/ μάλα πᾶ|σαν ἐπιφρασ|σαίμεθα βου|λήν,
 \ὴ|φέ κ' ἐν/ νή|φεσσι \πολυ|κληφί|δεσσι*/ πέσω|μεν,
 |αῖ κ' \έθέλη|/ θεός \δόμεν/ _ κράτος, |ὴ|φέ κ'/ \έπει|τα
 πάρ νηφῶν \έλ|θοιμεν ἀπή|μονες. ἦ γάρ ἔγωγε
- 745 δείδω, μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται Ἀχαιοὶ¹
 χρεῖος, ἐπεὶ παρὰ νηυσὶν ἀνήρ ἄτος πολέμοιο
 μίμνει, ὃν οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι ὅ̄ω.“
 ὥς ⟨ρά⟩ φάτο |Πουλυδάμας|, _ Φάδε δ' |“Ἐκτορι μῆ|θος [ἀπήμων],
 {λαῖψα/ δ' |ἐκ Φοχέων| σὺν \ἐντεσσι*/ |ἄλτο χαμᾶ|ζε}
 750 καί μιν φωνή|σας Φέπεαι _ πτερού|φεντα *ποταύ|δα/
 „|Πουλυδάμα|, σύ \γ' αὐ̄θι \έρυξον/ |πάντας ἀρίσ|τους,
 |αύτάρ ἔγω| κεῖσ' εῖμι καὶ _ |άντιάω| \πόνοιο/·
 |αῖψα δ' \έλευ|σομ/ αὐ̄τις, \έπει κ' / εῦ |τοῖς \έπιτεί|λω.“
 755 ἦ [ρά], καὶ ὁρμή|θη \όρεϊ_ νηιφό|φεντι Φεφοικώς,
 κεκληγώς, διὰ δὲ| Τρώων _ πέτετ' |ήδ' ἐπικού|ρων.
 |τοὶ / δ' ἐς |Πανθοφίδην| \άμυμονα/ |Πουλυδάμαν|τα

738 οῖ μὲν ἀφεστᾶσιν σὺν τεύχεσιν, οῖ 739 πλεόνεσσι 740 ἀναχασσάμενος – ἐνθάδε
 741 ἐνθεν δ' ἀν 742 ἦ κεν ἐνὶ, v.l. (s. Ed. West) ἡέ κεν ἐν – πολυκλήσι 743 ἔθέλησι –
 δόμεναι – ἦ κεν 749 αὐ̄τίκα – τεύχεσιν 750 προσηύδα 751 μὲν αὐ̄τοῦ ἐρύκακε
 752 πολέμοιο 753 ἐλεύσομαι – ἐπὶην 756 οῖ – ἀγαπήνορα

737 ~ 50, 87 μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν (!); O 384 κατὰ τεῖχος ἔβαινον (!)#; E 27, Λ 459
 #Τρῶες δὲ μεγάθυμοι. 738 Wie 749 σὺν τεύχεσιν; ~ Ξ 131 f. οῖ ... | ... ἀφ_εστᾶσ' οὐδὲ
 μάχονται#. – Im Hexameter mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. 739 Wie B 129
 πλέας (!), Λ 395 πλέες (!), s. auch zu O 563 πλέονες (!). – Oder \σκεδασθέντες*. 740 ~
 Η 264 #ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἴλετο. – Vgl. Δ 193, Ο 54 δεῦρο κάλεσσον#. 741 ~
 Β 282 ἐπιφρασσαίατο βουλήν#; ἐνθεν in dieser Verwendung nur hier. 742 Wie Ο 63
 φεύγοντες δ' ἐν νηυσὶ πολυκλήσι πέσωσι, s.d. 743 ~ Λ 318 f. ἐπεὶ _ νεφεληγερέτα
 Ζεὺς | Τρώσιν (!) δὴ βόλεται (!) δοῦναι (!) _ κράτος ἡέ περ ήμιν. 745-747 Redeabschluss mit aktuellem Bezug in ionischen Hexametern (τὸ χθιζὸν ... χρεῖος mit Artikel; idiomatischer Ausdruck für ‘Schulden begleichen’). 746 f. Zwei Hexameter mit
 Enjambement, denen alte Verse zugrunde liegen dürften, vielleicht *\μίμνει |γάρ/ παρὰ
 νηυσὶ ἀνήρ ἄτος πολέμοιο (~ Θ 345, Ο 367; Ζ 203, Χ 218), *\όν περ/ |ούκέτι πάγχυ
 μάχης σχήσεσθαι \όφιω (~ Ι 655). 748 f. = M 80 f., s.d. 748 ἀπήμων in dieser
 Verwendung nur hier; anders zuvor 744. 749 Formelvers, an dieser Stelle sachlich
 unangebracht. 751 ~ E 230 Αἰνεία, σὺ μὲν αὐ̄τὸς \έχ' _ ἡνία καὶ τεώ \ππω; wie Υ 268
 ἐρύκακε, 458 ἡρύκακε (!). 752 = M 368. 753 ~ M 369 ... εῦ τοῖς \έπαμύνω# (Aias).
 754 ~ 188 #“Ἐκτωρ δ' ὡρμήθη; vgl. Λ 143, 368 u.ö. #\ή, καί. – Oder, mit regulärem 1. Longum im Choriambus, #\ή ρά, καὶ \ό|ρουσ'/ \όρεϊ.

|πάντες ἐπισσεύοντ', ἐπεὶ _ "Εκτορος \κλύον/ αὐδήν.
 |δ' αὖ/ |Δηϊφοβον| [τε] βίην θ' _ 'Ελένοιο Φάνακτος
 |'Ασιάδην| τ' 'Αδάμαντ' [καὶ] "Ασιόν <θ>' |Υρτάκο' υἱὸν
 760 φοίτα |Ἀμ/ προμάχους| διζήμενος, |εἴ που ἐφεύροι.
 τοὺς δ' εὗρ' οὐκέτι πάμπαν ἀπήμονας οὐδ' ἀνολέθρους·
 ἀλλ' οἵ μὲν δὴ νηυσὶν ἐπὶ +πρυμνῆσιν Ἀχαιῶν
 χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες,
 οἵ δ' ἐν τείχει ἔσαν βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
 765 τὸν δὲ τάχ' εὗρε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ δακρυοέσσης
 |δῖον Ἄλέξιανδρον, 'Ελένης πόσιν \εὔ|κόμοιο*/,
 θαρσύ|νονθ' ἐτάρους| καὶ ἐπ_οτρύ|νοντα μάχεσθαι.
 |Ἄγχι/ δ' |ίστάμενος| \προτί_φη* αἰσχροῖσι Φέπεσοσι/-
 „Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς ἡπεροπευτά,
 770 ποῦ τοι |Δηϊφοβος| [τε] βίη θ' _ 'Ελένοιο Φάνακτος
 |'Ασιάδης| τ' 'Αδάμας [ἡδ'] "Ασιός <θ>' |Υρτάκο' υἱός;
 ποῦ [δέ] τοι |Οθρυονεύς; νῦν ὥλετο |πᾶσα κατ' ἄκιρης
 |Φίλιος \αι|πή|Φεσσα*/· νῦν [τοι] _ σάφος |αἰπὺς δλεθρος.“
 τὸν δ' αὐτὲ προσέειπεν Ἄλεξανδρος θεοειδῆς·
 775 „|Ἐκτορ, ἐπεὶ| τοι θυμὸς ἀν|αίτιον \αι|τιᾶσθαι*/·
 |ἄλλοτε δῆ| \που/ +μάλλον ἐρωῆ|σαι πολέμοιο
 μέλλω, ἐπεὶ |οὐδ' ἔμ' [πάμπαν] ἀνάλικιδα |γείνατο μή|τηρ.

757 ἔκλυνον 758 αὐτάρ ὁ 760 ἀνὰ 766 ἡϋκόμοιο 768 ἀγχοῦ – προσέφη αἰσχροῖς
 ἐπέεσσιν 773 αἴπεινή 775 αἴτιάσθαι 776 ποτε 777 meist οὐδέ με, v.l. οὐδ' ἔμε

758 f. ~ 770 f. (Flexionsvariante). 758 ~ 770, 781 βίη τ' _ etc.; Σ 117 βίη 'Ηρακλῆος u.ä.
760 ~ E 168 #Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος etc., Δ 88 ... διζημένη etc. 761 ~ 701 οὐκέτι
 πάμπαν, 744 ἀπήμονες; diesem nachgebildetes ἀνόλεθρος nur hier. 762 ~ Ο 248 #οὐκ
 ἀτεις, δ με νηυσὶν etc. 763 = Ω 168. – Fünfzehnsilbig, aber mit ion. ψυχὰς ὀλέσαν-
 τες (!)# gegenüber formelhaftem ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι#. 764 ~ Λ 659 u.ö. ἐν νηυσὶν (!)
 κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε; in dieser Variante erkennbar ionisch. 765 ~ E 355
 εὗρεν (!) ἐπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἀρηα; P 116, 682 μάχης _ ἐπ' ἀριστερὰ
 πάσης#. – Mit kontextbezogenem τάχ(α) ein originärer Hexameter ('fand schnell' und
 ungesucht einen anderen). 766 Wie Γ 329 u.ö. (Flexionsvariante). 767 = P 117,
 683. 768 ~ Γ 38, Z 325 αἰσχροῖς etc.; vgl. Ω 238 ἐπεσσ' αἰσχροῖσιν ἐνίσσων#. 769 =
 Γ 39; ~ P 142 #Ἐκτορ, εἶδος ἄριστε. – Dem Holodaktylos könnte ein alter Vers zugrunde
 liegen, z.B. *\Πάρι/, |Φεῖδος ἄριστε, \γυναικῶν/ |ἡπεροπευτά. 770 f. ~ 758 f. 770 ~
 758, 781. 773 Vgl. Φ 87 #Πήδασον αἴπήεσσαν ἔχων _ (s.d.); ~ ε 305 νῦν μοι σῶς etc.,
 χ 28 νῦν τοι σῶς etc. 774 = Γ 58, Z 332; variabler Formelvers, hier mit hiattilgen-
 dem νῦ ἐφελκυστικόν. 775 ~ Λ 654 τάχα κεν καὶ ἀνάτιον αἴτιοώτο#. – Vgl. u.a. 780
 μεταλλᾶς#. 776 ~ Τ 170 πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο# (s.d.). 777 ~ 269 οὐδ' ἔμε. –
 Im Hexameter mit Synizese in ἐπεὶ οὐδέ (!), ebenso δ 352 #ἔσχον, ἐπεὶ οὐ (!) σφιν ἔρεξα
 und, nach Hiat an κ. τρ. τρ., λ 249 τεξει ἀγλαὰ τέκνα (!), ἐπεὶ οὐκ (!) ἀποφώλιοι εύναί.

780   \έκ γὰρ ιοῖ' ἐπὶ / νησὶ μάχην ἥγειρας ἔταίρων,
           ἐκ τοῦ δὴ / ἐνθάδ' [έόντες] ὅμιλέοιμεν Δαναοῖσι
           |νωλεμέως|. ἔταροι δ' ἔκταθεν/, |οὗς σὺ μεταλλάξ·
           οἵω |Δηΐφοβοις| [τε] βίη θ' _ Ἐλένοιο Φάνακτος
           οἰχεσθον, \δολιχῆσι*/ τετυμένω ἐγχείησι
           |άμφοτέρω| \κάκ/ χεῖρα· φόνον δ' ἥμυνε Κρονίων.
           νῦν δ' ἄρχ', ὅπῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει·
 785 |ἄμμες |αὖ μεμαζῶτες/ ἄμ' _ |έψόμεθ', οὐδέ [τι] φημι
           ἀλκῆς δευτήσεσθαι, |?εὶ οὖν/_ δύναμις γε \παρέσται/
           |πάρ δύναμιν| δ' οὐκ ἔστι καὶ _ |έσσυμενον| \μάχεσθαι/.“
           ώς Φειπάνων \παράπεισ'| ἀδελφεῖοιο*/ φρένας ἥρως·
           |βάν δ' ἔμεν, |ἥ/_ μάλιστα μάχη καὶ |φύλοπις ἥ|εν,
 790   ἀμφὶ [τε] |Κεβρίόνη| καὶ |?ἴφθιμον/ |Πουλυδάμαντα,
           Φάλκην Φορθαῖόν τε καὶ ἄντίθειον Πολυφήτην
           Πάλμυν τ' |Ασκάνιόν| τε Μόρυν θ', νῖφ' |Ιπποτίωνος,
           οἵ δ' ἔξ |Ασκανίης| \έριβώλοι'/ |ἔλθον ἀμοιβοὶ
           \ήφοι/_ |προτέρη|, τότε δὲ Ζεὺς |ὅρσε μάχεσθαι.
 795 |τοὶ δ'| ἀργαλέων ἀνέμων| _ |ἴσαν |Fίσοι/ ἀFέλ|λη,
           |ἥ δά θ' ὑπὸ| βροντῆς |ΔιFὸς_ πατρὸς/ |εῖσι πέδον|δε,
           |ἀσπέτω*/ δ' ὁμάδω| ἀλὶ _ |μίσγεται, ἐν| δὲ [τε] πολλὰ
           |κύματα πα|φλάζοντα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
           |κυρτὰ φαληριάντα, _ πρὸ μὲν τ' |ἄλλ', |ἐπὶ δ'| ἄλλα·

778 ἔξ οῦ γὰρ παρὰ 779 τοῦ δ' 780 κατέκταθεν 781 βίη 782 μακρῆσι 783 κατὰ
 785 ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες 786 ὅση – πάρεστι 787 πολεμίζειν 788 παρέπεισεν ἀδελ-
 φειοῦ 789 ἔνθα 790 ἀμύμονα 793 ἔριβώλακος 794 ἡσὶ τῇ 795 οἱ δ' ἴσαν – ἀτά-
 λαντοι 796 πατρὸς Διὸς 797 θεσπεσίω 799 αὐτάρ εἶ'

778 f. ~ Θ 295 f., s.d. (Teukros zu Agamemnon). 778 ~ Θ 295 ἄλλ' ἔξ οῦ (!) προτὶ "Ιλιον
 ωσάμεθ' αὐτούς (!) #, θ 539 #ξ οῦ (!) δορπέομεν; P 261 ὅσσοι δὴ μετόπισθε μάχην ἥγει-
 ραν Ἀχαιῶν. – Vgl. 107, 832, M 90 u. ö. (.) ἐπὶ νησί; O 601 #ξ γὰρ δὴ τοῦ (s.d.). 779 ~
 Λ 523 "Εκτορ, νῶι μὲν ἐνθάδ' ὅμιλέομεν etc.; vgl. Θ 296, α 74 #ξ τοῦ δή. 780 ~ E 558
 κατέκταθεν (s.d.). 781 Wie 770. 782 Vgl. H 255 δολίχ' _ ἔγχεα. 783 Wie Λ 252.
 784 ~ ο 339 #πέμψει δ' ὅπῃ etc., ähnlich π 81, φ 342; θ 204 τῶν (!) δ' ἄλλων ὅτινα κρα-
 δίη θυμός τε κελεύει. – Originärer Hexameter mit Parallelen in der Odyssee. 785 Wie
 Ο 97 οὐδέ τί φημι#. 786 ~ 310 #δεύεσθαι πολέμοιο, 835 f. λάθοντο | ἀλκῆς; Θ 294
 δση (!) _ δύναμις γε πάρεστι#; vgl. X 20 εἰ μοι _ δύναμις γε παρείη#, E 258 εἴ γ' οὖν _
 ἔτερός γε φύγησιν# (s.d.). – Im Hexameter mit ion. /-s-/. 787 ~ 630 καὶ ἔσσυμενοί περ
 "Αρηος# (u.ä.); ξ 509 #οὐδέ ... παρὰ μοῖραν. 788 = H 120. Im Hexameter mit hiattilgen-
 dem νῦ ἐφελκυστικόν. 789 Vgl. O 616 #ἡ δὴ πλεῖστον ὅμιλον ὅρα. – #βάν, nicht \βή-
 την/, weil andere mittingen. 793 Wie I 479, s.d. 795 ~ (s.d.) 500 ἀτάλαντοι; Σ 516
 #οἱ δ' ἴσαν; Ξ 254 #ὅρσασ' ἀργαλέων ἀνέμων _ ... ἀήτας#; vgl. 39 ἴσοι, M 40 ἴσος ἀέλλη#.
 797 Vgl. 139; Σ 218 ἄσπετον ὥρσε κυδοιμόν#. 799 Im Hexameter an 800 angeglichen.

- 800 ώς \τοὶ/ πρὸ μὲν |ἄλλοι ἀρη|ρότες, |αὐτὰρ ἐπ' ἄλ|λοι,
χαλκῷ μαρμαί|ροντες ἅμ' ἡ|γεμό|νεσσι ἔπον|το.
Ἔκτωρ δ' ἡγεῖτο βροτολοιγῷ ἵσος Ἀρηΐ
Πριαμίδης, πρόσθεν δ' \έχ'/ ἀσπίδα |πάντοσε Φίσην,
＼πυκινήν Φρινοῖσι, πολὺς/ δ'| _ ἐπελήλατο χαλκός·
805 ἄμφι |δὲ [οἱ] κροτάφοι|σι φα|Fεινὴ |σείτο πή|ληξ.
πάντῃ δ' |άμφι φάλαγγας \πειρήτι|ζε*/ προποδί|ζων,
εἴ πώς Φοί Φεί|ξειαν ὑπασπίδι|α +προβιβάν|τι·
ἀλλ' οὐ |σύγχε|Fε θυμὸν ἐνὶ στή|θεσσι Ἀχαι|Fῶν.
Αἴας δὲ πρῶ|τος προκαλέσ|σατο, |μάκρα βιβάσ|θων·
810 „|δαιμόνιε|, σχεδὸν \μολέ*· _ τί/ δειδίσσεαι αὔ|τως
Ἀργείους; οὐ |τοί τι μάχης| _ ἀδα|ήμονές εὖ|μεν,
|ἀλλὰ Δι|Fὸς| μάστιγι κακῇ |δάμημεν/ Ἀχαι|Fοί.
ἢ θήν πού τοι |θυμὸς +έ|Fέλ|δεται |έξαλαπά|ξειν
|νῆ|Fας· ἄφαρ| δὲ [τε] χεῖρες ἀμύνειν |είσι καὶ \άμ|μι/.
815 |Ἴ κε πολὺ| φθαίη |?τάχ' εὐ_κτιμένη*/ πόλις ύ|μη
＼χέρσ/ ύφ' |ήμετέρη|σι Φάλοῦσα [τε] |περθομένη| τε·
σοὶ δ' αὐτῷ φη|μι σχεδὸν ἔμ|μεναι, |διππότε φεύ|γων
＼εῦξε|αι/ Δι|Fὶ πατ|ρὶ καὶ _ ἄλλοις |ἀθανάτοι|σι

800 Τρῶες 803 ἔχεν 804 ρίνοισιν πυκινήν, πολλὸς 806 ἐπειρᾶτο 807 προβιβῶντι
810 ἐλθέ· τίη – meist οὗτως 812 ἐδάμημεν 813 fast einhellig ἐέλπεται 814 ἡμῖν
815 εῦ ναιομένη 816 χερσὶν 818 ἀρήσῃ

800 Die Troer sind hier erst im Hexameter genannt. **802 f.** ~ Λ 295 Ἔκτωρ |Πριαμίδης, βροτολοιγῷ |Φίσος Ἀρηΐ (mit Varianten); im Hexameter dem Kontext angepasst. **803** = 157 (sc. Deiphobos), s. d. **804** ~ Φ 245 #δζοισιν (!) πυκινοῖσι, Ω 453 #σταυροῖσιν (!) πυκινοῖσι. Vgl. P 492 f. βοέης ... | αὔησι στερεῆσι· πολὺς δ' _ ἐπελήλατο χαλκός (s.d.). – Im Hexameter mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. **805** ~ Π 104 f. – κροτάφοισι im Plural, weil nicht die Schläfen allein gemeint sind. **806 f.** ~ Μ 47 f. ταρφέα τε στρέφεται στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων, | ὅππῃ τ' ίθύσῃ, τῇ τ' εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν (Löwengleichnis). **806** Vgl. Ο 615 καὶ ρ' ἔθελεν ρῆξαι στίχας _ ἀνδρῶν πειρητίζων, s. d. (ebenfalls von Hektor). **807** ~ 158 ὑπασπίδια προποδίζων#; vgl. 158 προβιβάς, 371 ύψι βιβάντα. **808** ~ Ι 612 #μή μοι σύγχει θυμόν. **809** Dichtersprachlich gestrecktes μάκρα βιβάσθων# auch Ο 676, Π 534. **810** Vgl. Σ 392 #“Ηφαιστε, πρόμολ’ ὕδε. **812** ~ Μ 37 Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες#. – Im alten Vers ohne Augment, weil der Sachverhalt und seine Dauer allen bekannt ist. **813** ‘wünscht sich’, vgl. 638 ἐέλδεται ἔξ ἔρον εῖναι#; ~ ο 66, σ 164 θυμὸς (...) ἐέλδεται gegenüber (s.d.) Μ 407 θυμὸς ἐέλπετο (!); Ν 8 τιν' ἐέλπετο, 609 καὶ ἐέλπετο (!) νίκην#; Θ 196, Ρ 488 ἐελποίμην (!). – Statt ἐ(Φ)έλδεται verwendet der ion. Dichter phonologisch gestrecktes ἐέλπεται ← (F)έλπεται. **815 f.** ~ (s.d.) Ε 489 οἵ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εῦ _ ναιομένην πόλιν ύμήν; Δ 33, Θ 288 Ίλίου ἔξαλαπάξαι ἐゅ_κτίμενον πτολίεθρον. **816** = Β 374, Δ 291; ~ Κ 310, 397 χείρεσσιν ύφ' ήμετέρησι (s.d.), Υ 143 #ήμετέρης ύπὸ χερσίν. **818** ~ Ζ 259 #ώς σπείσης Διί etc. – Vgl. Λ 431 ἐπεύξεαι; im Hexameter das denominale Synonym mit kontrahierter Endung.

- 820 |θάσσονας ἵρήκων παρέμμεναι ὠκέας / ἵππους,
         |οῖ σε πόλινδ' οἴσουσι κονίοντες πεδίοιο.“
         ώς ἤρα / Φοί Φειπόντι ἐπί_πτατο ιδεξιὸς ὄρηνις
         |αἰΦετὸς αἴθων· ΦίΦαχε δ'_ ἐπὶ / ΛαΦὸς ἈχαιΦῶν
         |θάρσυνος οἰωνῷ· δ' ἀμείβετ' Λόβριμος / Ἐκιτωρ·
         „Αἴλαν ἀμαρτοΦεπές, βούγαΦί', Λοῖον/ ξΦειπες.
 825   \εἴθ' / ἐγὼν ούτω γε ΔιΦὸς _ πάΦις |αἰγιόχοιο
         εἴην |ῆματα πάντα, τέκοι δέ με \πότνι / “Ηρη,
         τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
         ώς νῦν |+ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀριγείοισι
         πᾶσι [μάλ]. |ἐν δὲ σὺ τοῦσι πειφήσεαι, αἴ κε \τλήης*/
 830   μεῖναι ἐμὸν |λέγχος/, δ τοι _ χρόα |λειριόΦεν|τα
         |δάψει, ἀτὰρ! Τρώων κορέεις κύνας ἥδ' οἰωνοὺς
         δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσών| _ ἐπὶ |νηυσὶ ἈχαιΦῶν.“
         |ώς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· |τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο
         Φηχῇ θεσπεσίῃ, \λαΦὸς δ'_ ἐπιΦίΦαχ*/ δπισθεν.
 835   Ἀργεῖοι δ' \έτερωθι ΦίΦαχον/, |ούδε λάθοντο
         ἀλκῆς, ἀλλὰ μένον| Τρώων _ ἐπιόντας ἀρίστους·
         Φηχὴ δ' |ἀμφοτέρων| \ίκ'/ αἰθέρα |καὶ ΔιΦὸς αὐλγάς.

819 ἔμεναι καλλίτριχας   821 ἄρα   822 ὑψιπέτης· ἐπὶ δ' ἵαχε   823 φαίδημος   824 ποῖον
 825 αἱ γάρ   826 πότνια   829 ταλάσσης   830 δόρυ μακρόν   832 schwächer v.l. παρὰ
 834 ἐπὶ δ' ἵαχε λαὸς   835 ἐτέρωθεν ἐπίαχον   837 ἕκετ'

819 ‘das schnelle Gespann’; ~ Θ 348, 503 u.ö. καλλίτριχας ἵππους#. Vgl. E 192, Ξ 299 #ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἄρματα, P 465 ἐπ_ίσχειν ὠκέας ἵππους#; s. auch zu Π 367 f. ‘Ἐκτορα δ' ἵπποι | ἔκφερον ὠκύποδες (!). – Im Hexameter dichtersprachlich verkürztes ἔμεναι (!). **820** ~ Ψ 372, 449 (ἐ)πέτοντο κονίοντες πεδίοιο#. **821** = ο 160, 525. **822** ~ 834; wie P 723 f. ἐπὶ δ' (!) ἵαχε λαὸς δπισθε | Τρωϊκός, bzw. wie M 201, {219} #αἰετὸς ὑψιπέτης, vgl. O 690 αἰετὸς αἴθων#. – Im Hexameter ohne Digammaflex. **824** ~ Θ 209 “Ηρη ἀπτοεπές, ποῖον τὸν μῆθον ἔειπες (Poseidon); Γ 215 #ούδ' ἀφαμαρτοεπής; σ 79 βουγάϊε; β 85, 243, ρ 406 ποῖον ἔειπες#, vgl. Θ 152 u.ö. οῖον ἔειπες#. **825 f.** Wie Θ 538 f. αἱ γάρ ἐγὼν ὡς | εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ἰματα πάντα. **826** Im Hexameter mit metrisch erzwungenem Hiat; wie Ξ 197 u.ö., s. auch zu Ξ 159. **827 f.** = Θ 540 f. **829** ~ O 632 #μυρίαι, ἐν δέ τε τῇσι νομεύς (s.d.). – Wie Ο 164 ταλάσση# ← τλήῃ#, s.d.; zur Bildung des Konjunktivs Wurzelarist vgl. στήης, στήῃ. **830** Wie 168 #οἰσόμενος δόρυ μακρόν; vgl. Θ 535 f. εἴ κ' ἐμὸν ἔγχος | μείνη ἐπερχόμενον (Hektor). **831** ~ Θ 379, P 241 Τρώων κορέει etc. **832** = Θ 380 (Athene zu Hera). **833** = M 251. **834** ~ 822, 835 (s.d.); M 252 #ήχῃ θεσπεσίῃ. **835** Wie I 666 ἐτέρωθεν ἐλέξατο (!); ~ Λ 215, M 415 #Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν; B 333, 394 #ώς ἔφατ', Ἀργεῖοι δὲ μέγ' (!) ἵαχον, aber Δ 506, P 317 #Ἀργεῖοι δὲ μέγα (!) ἵαχον; H 403, I 50 ἐπ(!)-ἵαχον, s. auch zu E 860, Ξ 148. **835 f.** ~ Ο 322, Π 357 λάθοντο δὲ (!) θούριδος ἀλκῆς# (s.d.). **837** Vgl. B 153, M 338 ἀὕτῃ δ' οὐρανὸν ἕκε(v) #, Ξ 60 ... ἕκει#. – Im Hexameter der Ilias perfektives ἕκετ(o), weil der Lärm als nächstes Nestor aufschreckt (Ξ 1, 4).